

شماره ۶۷، شماره ۶۷ - اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۵ قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان
 Iranian Steel Producers Association Magazine No. 67/May-Jun 2016 Price: 5\$

چیلان
 CHILAN
 www.chilanonline.com

نگاه «چیلان» به ابعاد مختلف صنعت فولاد در سال جاری:

تاریک و روشن فولاد ایران

● با حضور

اعضای انجمن
تولید کنندگان فولاد ایران
شرکت های فعال و
مطرح بازار فولاد
و صنایع وابسته

● همراه با:

- ✓ آمار و تحلیل بازار فولاد ایران و جهان
- ✓ جدیدترین فعالیت ها و برنامه های شرکت های فولادی
- ✓ ده ها گفت و گوی تخصصی، پادداشت و دیدگاه مدیران فولادی، مقاله علمی، گزارش خواندنی و تحلیل های کاربردی از صنعت فولاد

brevini

One Brevini,
One solution

www.motorgearbox.com

info@motorgearbox.com

توانمندسازی و جذب سرمایه گذاری های بخش خصوصی فولاد

■ حمید رضا طاهری زاده
نایب رئیس انجمن
تولیدکنندگان فولاد ایران

توسعه صنعت فولاد کشور به مثابه‌ی صنعتی پرمزیت و پیشرو و استراتژی افزایش ظرفیت تولید فولاد طبق سند چشم انداز، نیازمند جذب سرمایه گذاری های داخلی و خارجی و حمایت از سرمایه گذاران بخش خصوصی است. این در حالی است که طی چند سال اخیر، بخش خصوصی فولاد کشور به دلیل تحریم و مشکلات اقتصادی و رکود بازار، دچار ضرر و زیان های زیادی شد و متأسفانه هنوز نیز گام های جدی برای بهبود فضای کسب و کار در حوزه صنعت فولاد صورت نگرفته است و مطالبه تولیدکنندگان در حوزه های تأمین نقدینگی، رفع مشکلات مالی و مالیاتی، تسهیل امور گمرکی، اعمال مشوق های صادراتی و ایجاد سایر زیرساخت های سرمایه گذاری صورت نگرفته است.

بخش خصوصی فولاد ایران در طول چند سال گذشته شرایط پرفشاری را تحمل کرده و اکثر شرکت ها به سوی اصلاح ساختار هزینه ای و کاهش بهای تمام شده در حرکت بوده اند ولی بیشتر عوامل موثر بر قیمت تمام شده تولید فولاد در ایران مثل بهره بالای بانکی و هزینه های سنگین مالیاتی خارج از حیطه مدیریت واحدهای فولادی می باشد و نیازمند اقدام جدی دولت است؛ برای نمونه ضرایب مالیاتی علی الراس تولیدکنندگان فولاد در دوران شکوفایی و رشد قیمت تعریف شده است و نباید این ضرایب را در دوران رکود و کاهش قیمت های داخلی و جهانی بازار فولاد اعمال کرد.

در حال حاضر، پارامترهای رقابت پذیری و تولید بهینه توسط بیشتر تولیدکنندگان بخش خصوصی فولاد لحاظ شده است و صنایع فولادی کشور برای ارتقای سطح بهره‌وری به اصلاح ساختار تولید و تغییرات مفیدی دست زده اند و در این زمینه به آموزش نیروی انسانی و چابک سازی سازمانی، مصرف بهینه انرژی، نوسازی تکنولوژی های تولید پرداخته اند اما پارامترهایی که در اختیار دولت است هم چنان تولید رقابتی را برای تولیدکنندگان فولاد سخت کرده است که از جمله آنها؛ تحمیل چند هزار نفری نیروی انسانی به کارخانجات بزرگ فولاد و عدم تأمین زیرساخت های توسعه فولاد برای سرمایه گذاری های جدید است.

توجه لازم دولت به الزامات و پیش نیازهای سرمایه گذاری توسط بخش خصوصی فولاد به توسعه تولید ملی فولاد و صنایع معدنی کشور کمک شایانی خواهد کرد و در حال حاضر نیز این آمادگی توسط بخش خصوصی فراهم شده است و کارخانجات بزرگی توسط این بخش در زنجیره فولاد احداث شده یا در حال ساخت هستند و همچنین کارخانجات با ظرفیت پایینی که قبلاً احداث شده اند نیز در حال افزایش ظرفیت می باشند.

در حال حاضر حمایت های بیشتر دولت ها مثل حمایت گسترده چین از صنعت فولاد کشورشان باعث شده است تا تولیدکنندگان ایرانی در فضای رقابت شدید جهانی، افزایش عرضه فولاد توسط سایر کشورها از جمله چین و هند، رکود بازار مصرف داخلی و تبعات تحریم ها در کشف بازارهای صادراتی با مشکلات زیادی روبرو شوند و تعدادی از آنها مجبور به ورشکستگی و یا کاهش شدید ظرفیت تولید باشند.

علاوه بر انتظاری که از دولت برای مهیا سازی بستر مناسب برای ایجاد سرمایه گذاری های جدید و حمایت از سرمایه گذاری های سابق در این صنعت می رود از خود تولیدکنندگان نیز انتظار می رود نگاهی فراگیر و نه صرفاً بنگاه محور داشته باشند تا در درازمدت منافع مشترک تمامی حلقه های بالادستی و پایین دستی زنجیره فولاد کشور تأمین شود. طبق همین دیدگاه، لازم است ضمن حفظ بازارهای صادراتی به تأمین نیاز سایر صنایع و بازار داخلی نیز توجه شود. به همین منظور لازم است در انجمن تولیدکنندگان فولاد، تلاش های عملیاتی بیشتری برای ایجاد تناسب قیمتی بین شمش و میلگرد و تأمین مواد اولیه تولیدکنندگان عضو انجمن با قیمت مناسب در دستور کار قرار گیرد.

سرمایه گذار جدید مجتمع فولاد بافت معرفی شد

به گزارش چیلان به نقل از ایسنا، روند ساخت مجتمع فولاد بافت که به دلیل مشکلات سرمایه گذاری تعطیل شده بود با تعیین سرمایه گذار جدید، از اول خرداد از سر گرفته شد و شرکت گسترش صنایع و معادن ماهان به عنوان سرمایه گذار جدید مجتمع فولاد بافت معرفی شد.

مهدی جهانگیری، رئیس هیئت مدیره شرکت گسترش صنایع و معادن ماهان گفت: مجتمع فولاد بافت در دو مرحله تکمیل خواهد شد. در مرحله اولیه، بخش احیا که ۷۸ درصد پیشرفت دارد با ۲۰۰ میلیارد تومان تکمیل و تا پایان سال افتتاح می شود و در مرحله دوم نیز با صرف هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری، بخش ذوب یا گندله سازی که حدود ۱۲ درصد پیشرفت دارد تکمیل خواهد شد. جهانگیری همچنین از ایجاد اشتغال مستقیم برای ۲۵۰ نفر در بخش اولیه احیاء و هزار و ۲۵۰ نفر در بخش گندله سازی خبر داد.

جعفر سرقینی، معاون امور معادن و صنایع معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت هم اظهار داشت: دولت برای ساخت مجتمع فولاد بافت تاکنون بیش از ۲۵۰ میلیارد تومان سرمایه گذاری ارزی و ریالی کرده اما به علت مشکلات مالی تکمیل آن را به بخش خصوصی واگذار شد.

ساخت مجتمع فولاد شهرستان بافت با ظرفیت تولید سالیانه ۸۰۰ هزار تن، از سال ۸۶ و با اعتبار اولیه ۴۰۰ میلیارد تومان آغاز اما به علت بروز مشکل در تامین اعتبارات دولتی روند احداث آن متوقف شد. ماده خام کارخانه فولاد بافت از مجتمع سنگ آهن گل گهر سیرجان تامین خواهد شد.

شرکت مجتمع فولاد خراسان

افزایش ۲۴۰۰ میلیارد ریالی سرمایه فولاد خراسان تصویب شد

مجمع عمومی عادی سالیانه فولاد خراسان در حالی در ۱۲ خرداد برگزار شد که سهامداران شاهد تقسیم سود ۴۰ تومانی به ازای هر سهم بودند. همچنین در مجمع فوق العاده این شرکت با افزایش سرمایه موافقت شد.

به گزارش چیلان، در این جلسه پس از استماع توضیحات هیئت مدیره و بازرس قانونی شرکت و بررسی صورت های مالی منتهی به اسفند ۹۴، مبلغ ۲۰۴۲۰۰۰ میلیون ریال از سود قابل تقسیم به سهامداران توزیع شد.

در ادامه این جلسه نیز مجمع عادی فوق العاده شرکت برگزار و در آن مقرر شد سرمایه شرکت از ۵۶۰۰ میلیارد ریال به ۸ هزار میلیارد ریال افزایش یابد. هدف از این افزایش سرمایه، اصلاح ساختار مالی و تامین سرمایه در گردش مورد نیاز جهت بهره برداری از واحد فولادسازی شماره ۲ عنوان شده است.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران: بازار ایران با تعرفه پایین فولاد به میدان تاخت و تاز فولادهای چینی و هندی تبدیل شد

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، وضع تعرفه ها را ضروری خواند و تصریح کرد: زمانی که قیمت های جهانی کاهش یافت، فولادسازها با کاهش ۶۰ درصدی قیمت در مدت ۴ ماه مواجه شدند و شرایط به گونه ای شد که خیلی از شرکت های بزرگ دنیا، زبان های سنگینی را متحمل شدند. وی افزود: وقتی قیمت جهانی کاهش یافت، قیمت مواد اولیه برای رقابتی ما هم کاهش یافت اما در کشور ما شاهد کاهش قیمت انرژی و مواد اولیه نبودیم، که این چالش سخت، انجمن تولیدکنندگان فولاد را بر آن داشت، برای حمایت و حفاظت از تولید داخل خواستار افزایش تعرفه ها گردد.

بهرام سبجانی توضیح داد: در واقع پایین بودن تعرفه ها در ایران موجب شد، بازار ایران میدان تاخت و تاز فولادهای چینی، هندی و اوکراینی شود، که به منظور عبور از این بحران، انجمن تولیدکنندگان فولاد وضع تعرفه پلکانی را درخواست نمود تا تعرفه از ۲۰ درصد شروع شده و برای محصولات مختلف تا مرز ۳۵ درصد بالا رود، ولی آنچه که مصوب شد و از ابتدای امسال نیز به مرحله اجرا درآمد، وضع تعرفه ۲۰ درصد برای انواع ورق های فولادی و ۲۶ درصد برای انواع فولادهای ساختمانی بود. البته اگر قیمت ها همانند سال گذشته بود، این تعرفه مشکلی را حل نمی کرد، اما چون بازار جهانی فولاد با رشد کمی مواجه شده، در حال حاضر این مقدار، رقمی منطقی است. البته افرادی که دنبال واردات فولاد هستند به وضع تعرفه حتی تعرفه کم راضی نیستند.

آیا فولاد ازنا پس از ۱۰ سال تعطیلی احیاء می شود؟

مشکلات ازنا را برطرف کند. سرمایه مورد نیاز احداث این کارخانه و نیز نیروگاه خرم آباد از طریق اعتبار اسنادی به مبلغ ۱۹۹ میلیون دلار تامین خواهد شد. وی گفت: در حال حاضر ستاد اجرایی فرمان حضرت امام خمینی (ره) تقریباً آمادگی دارد که صنعت دیگری همچون صنعت تولید ورق رنگی و یا گالوانیزه ایجاد کند.

وی اظهار کرد: اگر فولاد ازنا پس از ۱۰ تا ۱۲ سال تعطیلی احیاء شود یکی از بندهای ده گانه ای که رهبر معظم انقلاب در مشهد به آن ها اشاره کرده اند در لرستان اجرایی می شود. هوشنگ بازوند اضافه کرد: فولاد ازنا مراحل پایانی راه اندازی را طی می کند و با راه اندازی این کارخانه برای حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ نفر شغل ایجاد می شود و این میزان اشتغال زایی می تواند بسیاری از

به گزارش چیلان، استاندار لرستان در جلسه ستاد اقتصاد مقاومتی استان، با اعلام این خبر که صنایع راکد استان در سال ۹۵ احیاء می شوند، اظهار داشته است: نباید پروژه هایی را در لیست پروژه های اقتصاد مقاومتی قرار دهیم که زور و اختیار برای احیاء آن ها جای دیگری باشد و بعد ما در جلسات فقط در مورد آن ها اظهار نظر کنیم.

اخبار داخلی

فولاد خوزستان بلوک ۲۸.۵ درصدی سنگ آهن مرکزی را پس داد

هیئت وزیران در نشست اردیبهشت ماه امسال انتقال بلوک ۲۸.۵ درصدی سنگ آهن مرکزی به سازمان تامین اجتماعی که دو سال قبل به فولاد خوزستان واگذار شده بود را تصویب کرد که این تصویب نامه ۱۵ اردیبهشت ماه از سوی معاون اول رئیس جمهور ابلاغ شد.

به تصویب نامه هیئت وزیران و به پیشنهاد وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با انتقال سهام واگذار شده شرکت سنگ آهن مرکزی ایران به شرکت فولاد خوزستان به درخواست و توافق خریدار با همان شرایط واگذار شده، به سازمان تامین اجتماعی موافقت شد.

بدی سازمان تامین اجتماعی به دولت بابت این واگذاری از طریق صدور اوراق تسویه خزانه و از محل مطالبات قطعی شده تا پایان سال ۹۲ سازمان تامین اجتماعی از دولت خواهد بود.

گفتنی است، فولاد خوزستان با شرکت در عرضه سهام سنگ آهن مرکزی در تاریخ ۲۹ اردیبهشت ماه ۹۳ که سازمان خصوصی سازی از طریق بازار سوم فرابورس روی میز فرش گذاشته بود، توانست با پرداخت حصة نقدی این دارایی در ۱۲ خرداد ماه همان سال بلوک ۲۸.۵ درصدی سهام کارخانه سنگ آهن مرکزی ایران را به مالکیت خود درآورد.

این اقدام در راستای تحقق برنامه استراتژیک برای تامین پایدار مواد اولیه فولاد خوزستان و اجرای استراتژی های توسعه این شرکت تا تحقق ظرفیت تولید ۵ میلیون تن شمش فولاد اعلام شده بود.

میزان در آمد و فروش محصولات فولاد مبارکه

دکتر بهرام سبحانی، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اصفهان در گردهمایی مدیران ایمیدرو با محوریت برنامه ها و چشم انداز معدن و صنایع معدنی در اقتصاد مقاومتی، تولید و فروش حدود ۱۰ میلیون تن فولادهای ویژه در طی ۱۰ سال گذشته را یکی دیگر از فعالیت های مهم فولاد مبارکه ذکر کرد و ادامه داد: با امضاء سند همکاری با شرکت فولاداکسین و تولید ورق های خاص توانستیم قطع وابستگی به ورق های مورد نیاز صنعت نفت و گاز در کشور را شاهد باشیم، علاوه بر این با تولید ورق های آجدار و رنگ چروک به سوی تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر نیز رفته ایم.

سبحانی درآمد فولاد مبارکه از محل فروش محصولات خود را از سال ۸۲ تاکنون قابل توجه خواند و گفت: در سال ۹۳ با ۱۰ هزار میلیارد تومان بیش از همه سال های گذشته درآمد کسب کردیم و در سال ۹۴ به دلیل رکود بازار داخل و افت قیمت های جهانی فولاد با کاهش ۱۹ درصدی فروش مواجه شدیم تا جاییکه بازار جهانی با افت ۶۰ درصدی قیمت ورق از ۵۵۰ دلار به ۲۶۰ دلار رسید که در داخل هم مجبور شدیم با توجه به انجام واردات کاهش قیمت و کاهش درآمد داشته باشیم در حالی که هزینه ها افزایش داشته است.

وی درباره فروش محصولات فولاد مبارکه افزود: در طی سالهای پس از بهره برداری، میزان فروش محصولات ۷۰ میلیون تن در بازار داخل و ۱۶ میلیون تن در بازار خارج بوده که ارزش این فروش بالغ بر ۳۵ میلیارد دلار میباشد که با صادرات حدود ۱۶ میلیون تن محصولات فولادی از ابتدا تاکنون باعث ارزآوری بیش از ۶.۵ میلیارد دلار برای کشور شده ایم.

ذوب آهن اینبار بلوک ۷۳ درصدی خود را در فرابورس عرضه می کند

ذوب آهن جزو شرکت هایی بوده که امسال در لیست واگذاری نبوده است اما به دلیل بدهی دو سهامدار حقوقی این شرکت بابت عدم پرداخت اقساط خود به خزانه دولت، این دو شرکت باید به میزان بدهی، سهام ذوب آهن را از طریق فرابورس واگذار کنند. بنابراین سازمان خصوصی سازی به نیابت از سازمان تامین اجتماعی و صندوق بازتسوی فولاد، دو بلوک را یکجا واگذار می کند و با این اقدام بخشی از بدهی سازمان تامین اجتماعی و کل بدهی صندوق کارکنان فولاد تسویه به خزانه تسویه می شود.

تومان می شود. کل سهام ثبت شده شرکت ذوب آهن اصفهان ۷ میلیارد و ۸۶۸ میلیون و ۴۰۵ هزار و ۶۰۰ سهم بوده که در این عرضه ۵ میلیارد و ۷۴۳ میلیون و ۹۳۶ هزار و ۸۸ سهم به فروش خواهد رسید.

گفتنی است، سازمان خصوصی سازی به وکالت از سازمان تامین اجتماعی، اوایل اسفند ماه سال ۹۴ نیز اقدام به فروش ۳۵.۱۱ درصدی سهام ذوب آهن کرده بود که موفق به فروش نشد.

جعفر سبحانی مشاور رئیس کل سازمان خصوصی سازی در این باره گفته است:

به گزارش چیلان، سازمان خصوصی سازی اواسط خرداد ماه سال جاری طی اطلاعیه ای اعلام کرد، در راستای اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، ۷۳ درصد از سهام شرکت ذوب آهن اصفهان که مجموعاً متعلق به سازمان تامین اجتماعی و صندوق حمایت و بازتسوی کارکنان فولاد است را یکجا و از طریق عرضه در بازار دوم فرابورس ایران در ۳۰ خرداد به فروش می رساند. این سازمان قیمت هر سهم را ۴ هزار و ۱۱۶ ریال اعلام کرده که ارزش پایه آن بالغ بر ۲.۳ هزار میلیارد

رشد تولید فولاد جهان در ۲۰۱۶ تنها ۰.۱۵ درصد است

به گزارش چیلان به نقل از فایننشال تایمز، پژوهش های ۱۸ تحلیلگر فولادی، نشان می دهد که تولید جهانی فولاد خام در سال ۲۰۱۶ حدود ۰.۱۵ درصد رشد خواهد داشت.

پیش بینی ها حاکی از آن است که وضعیت نامناسب بازارها و افول تقاضا همچنان ادامه دار است و فشارها بر تولیدکنندگان نیز تداوم خواهد داشت.

البته افزایش تقاضای محدودی برای امریکا و اروپا و سایر بازارها پیش بینی می شود و انتظار می رود بهای تمام شده محصول افزایش پیدا کند و این بهترین فرصت برای فولادسازان اروپایی و امریکایی جهت بهبود جایگاه خود است. تحلیلگران امسال را سال رویگردانی بانک ها و سرمایه گذاران از معدن و فولاد می دانند.

انگشت اتهام گروه G7 به سمت مازاد فولاد چین

رهبان گروه G7 در نشست اخیر خود، به عرضه مازاد در صنعت فولاد و ضرورت رسیدگی به این موضوع اشاره کردند و انگشت اتهام خود را به سمت چین نشانه رفتند.

به گزارش چیلان، پس از دو روز مذاکره اجلاس گروه G7 در ژاپن خاتمه یافت درحالی که به مساله مازاد عرضه در صنعت فولاد بدون ذکر نام کشور خاصی پرداخته شد. در بیانیه این اجلاس آمده است ظرفیت مازاد جهانی در بخش های صنعتی به ویژه فولاد به یک چالش جهانی مبدل شده است و باید به این موضوع فوراً رسیدگی شده تا شاهد بهبود عملکرد بازارها باشیم.

سران گروه هفت از سوبسیدها و حمایت های دولت ها و نهادهای وابسته به دولت ها که به موضوع ظرفیت مازاد کمک کردند ابراز نگرانی کردند. گفتنی است چین در این نشست حضور نداشت اما رهبران بسیاری از کشورها می گویند باید چین نیز تابع قوانین بین المللی باشد. اعضای گروه G7 معتقدند بین وضعیت اقتصادی چین، بازار این کشور و ظرفیت های مازاد در صنایع ارتباط مستقیمی برقرار کردند.

رکود بازار قراضه ترکیه و ثبات در هند و اروپا

به گزارش چیلان به نقل از پایگاه خبری تحلیلی فولاد، متوسط قیمت قراضه وارداتی ترکیه روند نزولی به خود گرفته است. این افت قیمت دور از انتظار نبوده چرا که ایام ماه رمضان خبرها از هند سبب شده بازار قراضه در آسیا منفی شود.

همچنین بازار قراضه اروپا نیز اخیراً راکد شده است و از هند خبرها حاکی از ثبات بازار قراضه وارداتی دارد. البته در هند تقاضای قراضه در هند رو به افزایش است ولی تجارت قراضه هندی کالای خود را به سایر نقاط آسیا از جمله پاکستان و بنگلادش و اندونزی صادر می کنند چون می توانند با قیمت بهتری نسبت به بازار داخلی فروش داشته باشند.

انتقاد شدید چین از اقدام آمریکا در محدودیت واردات فولاد از چین

وزارت بازرگانی چین اعلام کرد، از منافع تولیدکنندگان فولاد خود با مراجعه به سازمان تجارت جهانی حفاظت خواهد کرد.

به گزارش چیلان، این اتفاق زمانی رخ داد که آمریکا اعلام کرد از شرکت های چینی به اتهام دست بردن در قیمت ها و تثبیت نرخ ها تحقیق و تفحص خواهد کرد. این وزارتخانه همچنین اعلام کرده که با این تصمیم آمریکا به شدت مخالف است و به طور قانونی شرکت های خود را تشویق به دفاع از منافع خود کرده است.

فولادسازان چینی به شدت از این اقدام چین خشمگین هستند چراکه آنرا مغایر با قوانین سازمان تجارت جهانی می دانند. محصولاتی که آمریکا به تازگی درخصوص روند قیمت گذاری چین آنها مدعی شده تماماً محصولاتی هستند که فولادسازان چینی سالیان طولانی به تولید آنها مبادرت داشتند. به گزارش چیلان، یکی از فولادسازان در این خصوص به رویترز گفته، صنعت فولاد آمریکا در حال حاضر جایگاه برجسته خود را از دست داده و دلیل این اقدام آمریکا معلوم نیست. انجمن آهن و فولاد چین نیز معتقد است، آمریکا به تازگی اقداماتی را علیه محصولات فولادی وارداتی آغاز کرده درحالی که حفاظت بیش از حد تجاری از صنایع، عامل اصلی کاهش بهره وری صنعت فولاد آمریکا بوده است.

کمیسون تجارت بین المللی آمریکا اخیراً اعلام کرد که به دنبال ممنوعیت واردات از بزرگترین فولادسازان چینی است چرا که معتقد است معتقدیم تولیدکنندگان و فولادسازان چینی در زمینه قیمت ها تبانی کرده اند.

اخبار خارجی

فولادسازان ژاپنی به بهبود تدریجی بازار از راه مذاکرات فشرده امیدوارند

به گزارش چیلان به نقل از رویترز، فولادسازان ژاپنی به بهبود تدریجی شرایط در بازار فولاد امیدوار هستند. فولادسازان ژاپنی تحولات پس از نشست رهبران گروه G7 را رصد کرده و به بررسی مشکلات ناشی از ظرفیت مازاد و امضای اطلاعیه نسبت به آن پرداختند. یکی از مقامات ارشد فولادساز ژاپن از سند ارائه شده در این نشست استقبال کرد. این مقام ارشد معتقد است برای حل این مساله تبادل نظر با چین که یکی از بزرگترین تامین کنندگان فولاد جهان است، باید صورت گیرد. وی ادامه داد، تولید فولاد خام چین در سال ۲۰۱۵ بالغ بر ۸۰۰ میلیون تن بوده که نیمی از تولید جهان محسوب می شود. همچنین صادرات این کشور طی یک سال به ۱۱۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تن می رسد که حتی بیشتر از تولید فولاد خام ژاپن است.

این افزایش حجم محموله های صادراتی چین سبب افت شدید قیمت ها شده و ضرر جبران ناپذیری به فولادسازان جهان وارد آورده است. این مقام ارشد با اشاره به بیانیه مشترک ۱۲ گروه صنعتی فولاد جهان از جمله فدراسیون آهن و فولاد ژاپن پیش از اجلاس گروه G7 گفت، اقدامات حمایتی دولت ها و برخی سیاست های دیگر، در ایجاد ظرفیت های مازاد و همچنین تجارت ناعادلانه در صنعت فولاد سراسر جهان نقش داشته است. این مقام ژاپنی دست یافتن سریع به نتایج مهم پس از این بیانیه ها را دشوار دانست اما گفت می توان امیدوار بود که بهبود به تدریج و از طریق جلسات مکرر با تولیدکنندگان عمده حاصل شود. در پایان باید به این نکته نیز اشاره کرد که به احتمال زیاد ژاپن نیز نظیر آمریکا و اتحادیه اروپا، تعرفه های ضد دامپینگ علیه واردات فولاد چین اعمال خواهد کرد.

سهم کشورهای جهان از تولید ۱۳۵ میلیون تن فولاد خام در آوریل

به گزارش چیلان به نقل از World Steel تولید فولاد خام در ۶۶ کشور عضو انجمن جهانی فولاد در ماه آوریل ۲۰۱۶ با افت ۰.۵ درصدی نسبت به آوریل ۲۰۱۵ به ۱۳۵ میلیون تن رسید. از این میزان، ۶۹ میلیون و ۴۰۰ هزار تن متعلق به چین بوده است که البته در این کشور در ماه آوریل رشد ۵ درصدی تولیدات به ثبت رسیده است. از دیگر کشورهای آسیایی، سهم ژاپن در تولیدات آوریل ۸.۵ میلیون تن بود که رشد ۱.۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل داشته است. کره جنوبی نیز به میزان ۵.۷ میلیون تن فولاد خام تولید کرد که افت ۱.۳ درصدی نسبت به آوریل ۲۰۱۵ داشت. در اروپا نیز آلمان در آوریل ۳.۶ میلیون تن فولاد تولید کرده و اسپانیا تولید خود را به ۱.۲ میلیون تن رسانده است که به ترتیب افت ۱.۵ و ۱۰.۶ درصدی داشته است. فولاد ترکیه، ایتالیا و اوکراین با رشد همراه بودند بگونه ای که ایتالیا فولاد خام خود را با ۱۴.۵ درصد رشد به ۲.۱ میلیون تن رساند، ترکیه ۵.۳ درصد افزایش را نشان داد و به ۲.۹ میلیون تن رسید. در اوکراین نیز تولید فولاد خام ۲.۲ میلیون تن شد که رشد ۱۱.۷ درصد نسبت به آوریل ۲۰۱۵ داشت. این در حالی است که در کشورهای اتحادیه اروپا، روسیه همچون اسپانیا و آلمان افت تولید را نشان داد. تولید این کشور با ۵.۳ درصد افت به ۵.۹ میلیون تن رسید. در آمریکا تولید فولاد رشد ۲.۵ درصدی داشته و به ۶.۶ میلیون تن رسیده است و برزیل با تولید ۲.۳ میلیون تن فولاد خام در ماه آوریل افت ۲.۶ درصدی را به ثبت رساند. این گزارش می افزاید، نسبت استفاده از ظرفیت ها در ۶۶ کشور عضو انجمن جهانی فولاد، به طور متوسط ۷۱.۵ درصد بود که نسبت به آوریل پار سال ۱.۳ درصد کمتر بود اما نسبت به ماه مارس سال جاری ۰.۸ درصد بالاتر رفته است که عمده دلیل آن می تواند ناشی از بهبود قیمت ها و بازگشایی برخی واحدهایی بوده که تعطیل شده بودند. به گزارش چیلان، براساس آمار منتشر شده از سوی این انجمن در مجموع در ۴ ماهه نخست امسال تولید فولاد خام با افت ۲.۸ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۵۲۱ میلیون و ۲۷۲ هزار تن رسید. همچنین این گزارش می افزاید، ایران نیز در آوریل یک میلیون و ۵۰۹ هزار تن فولاد تولید کرد که در مقایسه با آوریل ۲۰۱۵ حدود ۷.۸ درصد رشد یافته بود.

بازار ورق اروپا و آمریکا افزایشی است

بازار ورق آمریکا افزایشی است و فعالان بازار ورق آمریکا معتقدند ابهامات زیادی در خصوص این افزایش قیمت وجود دارد و اغلب تردید دارند با این قیمت های بالا در تناژهای بالا خرید کنند. بویژه آنکه انتظار می رود قیمت قراضه در بازار داخلی آمریکا کاهش یابد. این گزارش می افزاید، ورق در بازار اروپا نیز افزایشی است و حتی قیمت ها به اوج خود از اکتبر ۲۰۱۴ تاکنون رسیده است. هرچند که برخی از خریدارانی که افزایش قیمت را بیش از حد می دانند، دست از خرید برداشتند ولی ظاهراً قیمت مورد قبول بازار قرار گرفته است.

کاهش تقاضای فولاد در روسیه

به گزارش چیلان، در سال ۲۰۱۵ تقاضای فولاد روسیه ۹ درصد افت سالانه داشته چرا که میزان مصرف بخش ساخت و ساز و صنعت ماشین سازی افت چشمگیری را شاهد بوده است. این روند نزولی در سال گذشته نیز تداوم داشت و تقاضای فولاد ۶ درصد دیگر نزول یافت. فعالان بازار فولاد نسبت به آینده بازار نیز با احتیاط نظر می دهند چرا که ابهامات زیادی وجود دارد ولی پیش بینی ها، تقاضای سال جاری را نیز نزولی برآورد می کنند.

بخش انعکاس چیلان، گزارشی کوتاه از مهمترین اقدامات و فعالیتهای انجمن است که جهت اطلاع و همگرایی اعضای محترم انجمن در هر شماره از نشریه منتشر می شود. علاقه مندان می توانند برای کسب اطلاعات تکمیلی و اطلاع از سایر اقدامات انجام شده، با دفتر انجمن در تماس باشند.

پایان خرداد، آغاز دوره ای جدید در انجمن

یابند به صورت زیر است:

نام رسته	تعداد عضو از اعضای هیئت مدیره
ذوب و ریخته گری	۱
نورد مقاطع طویل	۲
نورد مقاطع تخت	۱
واحدهای بزرگ	۲
گندله و آهن اسفنجی	۱

انجمن این است که تمامی اعضای دارای حق رای به تمام کاندیدها فارغ از اینکه از چه رسته ای باشند، می توانند رای بدهند. ضمناً بر اساس الزامات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران ارائه معرفی نامه معتبر از سوی شرکت کنندگان در مجمع عمومی الزامی می باشد.

پس از برگزاری مجمع عمومی، مراسم افطاری انجمن نیز با حضور مدیران شرکت های عضو، مسئولین دولتی، نمایندگان مجلس و اتاق بازرگانی، مدیران بانک های کشور و تعدادی از فعالان اصلی بازار فولاد برگزار خواهد شد. شایان ذکر است تیم رسانه ای چیلان در مجمع عمومی امسال انجمن، خبری ویژه برای مخاطبان خود خواهد داشت!

بر اساس اساسنامه انجمن، کارخانجاتی در رسته واحدهای بزرگ جای می گیرند که ذوب بالای یک میلیون تن در سال داشته باشند. همچنین یک نفر از هر رسته که حائز اکثریت آرا پس از عضو یا اعضای اصلی آن رسته باشد، به عنوان عضو علی البدل هیئت مدیره انجمن شناخته می شود. یک نکته مهم دیگر در خصوص فرآیند انتخابات هیئت مدیره

بر اساس برنامه ریزی های صورت گرفته و با توجه به اتمام دوره پنجم هیئت مدیره انجمن در چهارم تیرماه سال جاری، مجمع عمومی عادی سالیانه انجمن که با انتخاب اعضای جدید هیئت مدیره و مراسم افطاری نیز همراه خواهد بود، در تاریخ ۳۱ خرداد ماه در هتل همای تهران برگزار می شود. در مجمع عمومی امسال انجمن، به جز بررسی صورتهای مالی و گزارش عملکرد انجمن در سال ۹۴ و انتخاب روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی های انجمن، انتخابات بازرس و هیئت مدیره نیز برگزار می شود که طبق اساسنامه جدید، تعداد اعضای هیئت مدیره انجمن از ۵ نفر به ۷ نفر افزایش می یابد و اعضای هیئت مدیره از بین رسته های ۵ گانه برگزیده می شوند. رسته های انجمن و تعداد افرادی که از هر رسته می توانند به هیئت مدیره انجمن راه

با حضور پررنگ انجمن

دلایل افزایش تعرفه واردات فولاد برای مرکز پژوهش های مجلس تبیین شد

حال حاضر صنعت فولاد برشمرده و میزان افزایش انجام شده را در قیاس با کشورهای همسایه ناکافی دانست. دبیر انجمن همچنین در این جلسه با اشاره به فرصت ها و تهدیدهای دوره پساجام، دقت ویژه مجلس و دولت به تهدید بالقوه واردات بی رویه فولاد با استفاده از ابزارهای یوزانس را خواستار شد.

در جلسه مذکور که علاوه بر مدیران مرکز پژوهش های مجلس، مدیران دفاتر تخصصی وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین سازمان توسعه تجارت و گمرک جمهوری اسلامی و سندیکای لوله و پروفیل نیز حضور داشتند، دبیر انجمن ضمن اشاره به دامپینگ فولاد چین و مقابله ای تعرفه ای بیش از ۴۰ کشور دنیا علیه آن، افزایش تعرفه را از ضرورت های

به دنبال دعوت مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت از انجمن برای حضور در جلسه ای در مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی جهت تبیین دلایل افزایش تعرفه واردات فولاد، نمایندگان انجمن در این جلسه حضور یافتند و به تشریح الزامات مصوبه هیئت وزیران مبنی بر افزایش تعرفه واردات محصولات فولادی پرداختند.

درخواست انجمن برای کنترل و نظارت دولت بر قیمت مواد اولیه فولاد

محصولات فولادی طی چند هفته اخیر، قیمت آهن اسفنجی بیشتر از درصدهای ابلاغی افزایش یافته و حتی برخی کارخانجات تولیدکننده آهن اسفنجی فروش خود را متوقف کرده بودند که این امر مشکلات زیادی را برای کارخانجات ذوب فولاد کشور ایجاد کرده است.

قیمت بالاتر از درصد های ابلاغی اشاره کرد و از ایشان خواست تا نظارت و کنترل دولت بر قیمت گندله و آهن اسفنجی بر اساس ابلاغیه وزیر صنعت، معدن و تجارت و مطالعات کارشناسی و حسابرسی تداوم یابد. قابل ذکر است با افزایش قیمت شمش و

به دنبال اعلام نگرانی کارخانجات ذوب فولاد در خصوص تامین آهن اسفنجی مورد نیاز خود، دبیر انجمن طی مکاتبه ای با معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن تشریح شرایط بازار آهن اسفنجی، به عدم فروش یا فروش به

واحدهای فعال عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران بر اساس محصول تولیدی و ظرفیت تولید

با توجه به درخواست تعداد زیادی از مخاطبان فرهیخته چیلان برای انتشار لیست اعضای انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، نشریه چیلان برای نخستین بار اقدام به انتشار فهرست واحدهای فعال عضو این انجمن بر اساس محصول تولیدی و ظرفیت تولید هر محصول نموده است. همچنین در شماره‌های آتی چیلان لیست طرح‌های فولادی عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران نیز منتشر خواهد شد.

نام شرکت	ظرفیت (تن)	محصول تولیدی	نام شرکت	ظرفیت (تن)	محصول تولیدی	نام شرکت	ظرفیت (تن)	محصول تولیدی
ذوب آهن اصفهان	۱,۴۵۰,۰۰۰	تیر آهن	ذوب آهن پاسارگاد	۹۶۰,۰۰۰	بیل و بلوم	صدر فولاد	۱۵۰,۰۰۰	میلگرد
	۱,۰۰۰,۰۰۰	میلگرد	فولاد ویان	۴۲۰,۰۰۰	بیل و بلوم	پروفیل صنعت ماهان	۱۰۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی
		کلاف	ذوب آهن فولاد خزر	۵۰۰,۰۰۰	بیل و بلوم	مجتمع فولاد البرز غرب	۹۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی-تیر آهن
	۳,۰۰۰,۰۰۰	سایر	آهن و فولاد ارفع	۸۰۰,۰۰۰	بیل و بلوم	ذوب آهن آریان بوئین زهرا	۳۰۰,۰۰۰	میلگرد
		شمش کالایی	ذوب آهن البرز غرب	۲۵۰,۰۰۰	بیل و بلوم	دانا صنعت فجر	۳۶,۰۰۰	میلگرد
		بلوم	تولیدی چدن سازان	۱۰۰,۰۰۰	بیل و بلوم	نورد آریان فولاد	۷۵۰,۰۰۰	تیر آهن
		شمش چدن	ذوب بريس	۴۰,۰۰۰	بیل و بلوم			نبشی-ناودانی
فولاد مبارکه	۷,۲۰۰,۰۰۰	گندله	اصفهان در	۶۰,۰۰۰	بیل و بلوم	نیک صدري توس	۱۴۰,۰۰۰	میلگرد
	۸,۲۵۰,۰۰۰	آهن اسفنجی	پاسارگاد فولاد نوید	۶۰,۰۰۰	بیل و بلوم	نورد گرم سمنان	۲۳۵,۰۰۰	میلگرد
	۶,۲۱۰,۰۰۰	اسلب	تولیدی صنعتی بوير صنعت	۱۲۰,۰۰۰	بیل و بلوم	صنایع نورد فولاد گلستان	۳۴۰,۰۰۰	میلگرد
	۵,۹۰۰,۰۰۰	ورق گرم	فولادسازان جم	۷۲,۰۰۰	بیل و بلوم	کارخانجات ذوب آهن و نورد البرز	۶۰۰,۰۰۰	میلگرد
	۱,۵۱۰,۰۰۰	ورق سرد	کارخانه لوله و اتصالات چدنی	۱۵۰,۰۰۰	بیل و بلوم	آذر فولاد امین	۳۰۰,۰۰۰	میلگرد
	۲۰۰,۰۰۰	ورق گالوانیزه	ایمن تک طبرستان	۱۵۰,۰۰۰	بیل و بلوم	فولاد سیرجان حدید جنوب	۳۰۰,۰۰۰	میلگرد
	۱۰۶,۰۰۰	ورق قلع اندود	صنایع فولاد کبکان	۵۰,۰۰۰	بیل و بلوم	ظفر نوین گستر بناب	۱۰۰,۰۰۰	میلگرد
	۱۴۵,۰۰۰	ورق رنگی	اسپرس تجارت	۲۰۰,۰۰۰	بیل و بلوم	پرگاس استیل	۲۵۰,۰۰۰	نبشی
فولاد خوزستان	۶,۱۰۰,۰۰۰	گندله	فولاد کیمیا	۳۰,۰۰۰	بیل و بلوم	فولاد کاوه تیکمه داش	۳۰۰,۰۰۰	میلگرد
	۳,۷۰۰,۰۰۰	آهن اسفنجی	اصفهان در	۱۰۰,۰۰۰	بیل و بلوم	صنایع فولاد هیرید زرنديه	۱,۰۰۰,۰۰۰	میلگرد
	۳,۷۰۰,۰۰۰	اسلب	مجتمع فولاد جنوب	۲۰۰,۰۰۰	بیل و بلوم	گروه صنعتی پرشین فولاد	۵۰۰,۰۰۰	میلگرد
		بیل و بلوم	ذوب فولاد اردکان	۴۰۰,۰۰۰	گندله	نورد ایوان غرب	۱۰۰,۰۰۰	میلگرد
فولاد هرمزگان جنوب	۱,۶۵۰,۰۰۰	آهن اسفنجی	مجتمع فولاد اردکان	۹۶۰,۰۰۰	آهن اسفنجی	صنعت ذوب آهن ارومیه	۲۵۰,۰۰۰	میلگرد-ناودانی-تیر آهن
	۱,۵۰۰,۰۰۰	اسلب	فولاد سیرجان ایرانیان	۹۶۰,۰۰۰	آهن اسفنجی	صنایع فولاد کبکان	۵۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی
فولاد خراسان	۱,۶۰۰,۰۰۰	آهن اسفنجی	آهن و فولاد غدیر ایرانیان	۸۰۰,۰۰۰	میلگرد	فولاد سراب	۷۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی
	۶۳۰,۰۰۰	بیل و بلوم	ذوب آهن و نورد کرمان	۱۷۰,۰۰۰	میلگرد	فولاد البرز ایرانیان	۵۰۰,۰۰۰	میلگرد-نبشی-ناودانی
	۵۵۰,۰۰۰	میلگرد	ذوب آهن اردبیل	۴۰۰,۰۰۰	میلگرد	نورد فولاد کسری	۹۰,۰۰۰	ورق گرم
گروه ملی صنعتی فولاد ایران	۳۸۵,۰۰۰	تیر آهن	نورد فولاد گیلان	۲۰۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی	هفت الماس	۸۰۰,۰۰۰	ورق سرد
	۹۱۱,۰۰۰	میلگرد	فولاد کوهپایه	۷۰,۰۰۰	میلگرد	ورق گالوانیزه	۶۰۰,۰۰۰	ورق رنگی
	۴۳۰,۰۰۰	بیل و بلوم	مجتمع فولاد آریا ذوب	۳۰۰,۰۰۰	میلگرد	گروه صنعتی پارلو	۱۶۲,۰۰۰	ورق رنگی
مجتمع فولاد آلیاژی ایران	۵۵۰,۰۰۰	شمش و بلوم فولاد آلیاژی	فولاد قزوین	۳۰۰,۰۰۰	میلگرد	غرب آسیا	۵۰۰,۰۰۰	ورق سرد
	۴۰۰,۰۰۰	انواع مقاطع فولادی	فولاد شاهرود	۲۰۰,۰۰۰	میلگرد	مجتمع فولاد گیلان	۲,۰۰۰,۰۰۰	ورق گرم
فولاد صنعت بناب	۲,۵۰۰,۰۰۰	میلگرد	نورد گرم فلز	۵۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی	فولاد کاویان	۵۰۰,۰۰۰	ورق سرد
		مفتول آلیاژی	فولاد کویر	۳۵۰,۰۰۰	میلگرد	صنایع ورقهای پوششدار تاراز چهار محال	۲۶۴,۰۰۰	طرح
		تیر آهن-نبشی-ناودانی	فرآیند فولاد پایدار	۵۰,۰۰۰	میلگرد	فولاد امیرکبیر کلشان	۳۰۰,۰۰۰	ورق اسیدشویی شده
	۸۲۰,۰۰۰	شمش فولادی	فولاد اصفهان	۱۰۰,۰۰۰	نبشی	ورق سرد	۲۵۰,۰۰۰	ورق سرد
کاوه پارس (کاوه جنوب)	۱,۲۰۰,۰۰۰	شمش	امیرکبیر خزر	۷۵۰,۰۰۰	میلگرد	ورق گالوانیزه	۱۰۰,۰۰۰	ورق گالوانیزه
	۱,۸۶۵,۰۰۰	آهن اسفنجی	نورد فولاد کرمانشاه	۱۰۰,۰۰۰	میلگرد	ورق گالوانیزه	۴۰۰,۰۰۰	ورق گالوانیزه
نورد فولاد یزد	۳۰۰,۰۰۰	بیل و بلوم	جهان فولاد غرب	۱۵۰,۰۰۰	تیر آهن	توان آور آسیا	۲۰۰,۰۰۰	ورق قلع اندود
	۵۰,۰۰۰	تیر آهن	ماهکار فلز	۶۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی-تیر آهن	روبین ساز اراک	۲۱,۰۰۰	ورق گالوانیزه
	۳۰۰,۰۰۰	میلگرد شاخه	صبا فولاد منظومه	۹۰,۰۰۰	نبشی-ناودانی	فولاد اکسین خوزستان	۱,۰۵۰,۰۰۰	ورق گرم عریض
		میلگرد کلاف	شیراز پولاد نورد	۷۵,۰۰۰	میلگرد	نورد و لوله اهواز	۶۰۰,۰۰۰	ورق گرم
فولاد نطنز	۲۲۰,۰۰۰	شمش	نورد فولاد تاکستان	۱۲۵,۰۰۰	میلگرد	گروه صنعتی فولاد بهمن	۱۰۰,۰۰۰	ورق رنگی
	۱,۰۰۰,۰۰۰	میلگرد	فولاد الیگودرز	۱۱۰,۰۰۰	میلگرد			
صنایع فولاد کرمان	۴۲۰,۰۰۰	بیل و بلوم	فولاد سیادن	۲۸۸,۰۰۰	میلگرد			
	۱۷۰,۰۰۰	میلگرد شاخه	ذوب و نورد خلیج فارس	۳۰۰,۰۰۰	تیر آهن-میلگرد			
نورد و تولید قطعات فولادی	۸۵,۰۰۰	اسلب	نورد نوشهر	۹۰,۰۰۰	میلگرد			
آلیاژی اصفهان	۱۲۵,۰۰۰	ورق گرم	فولاد خرم آباد	۱۰۰,۰۰۰	میلگرد			
مجتمع فولاد پارس	۳۰,۰۰۰	انواع مقاطع فولادی	صبا فولاد زاگرس	۳۲۰,۰۰۰	میلگرد			
	۱۰۰,۰۰۰	انواع مقاطع فولادی	فولاد آذربایجان	۵۵۰,۰۰۰	سایر			
			میلگرد شاخه		میلگرد			

فرصت همکاری ایران و کره جنوبی در حوزه فولاد

شرایط از فناوری های جدید این عرصه بهره ببرند. یکی از نکات همکاری های جدید ایران با کشورهای صاحب فناوری، انتقال دانش فنی به داخل کشور است که شاید بتوان از آن به عنوان یکی از پایه های تقویت همکاری ها یاد کرد. در کنار این امر تامین مالی و ورود سرمایه خارجی برای طرح های ایران از اهمیت بالایی برخوردار است. به طور قطع در بخش فولاد، ورود ماشین آلات جدید در زنجیره تولید این کالای استراتژیک از معدن تا محصول نهایی و همچنین همکاری های بانکی در تامین منابع مالی از اهمیت خاصی برخوردار است. خوشبختانه در دیدار با مدیر عامل و مدیران ارشد شرکت های پوسکو و پوسکو دوو، دو تفاهم نامه همکاری به ارزش یک میلیارد و ۲۲۰ میلیون یورو منعقد شد که یکی از آنها در زمینه فولاد است.

دکتر مهدی کرباسیان
معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت

ایران همواره در بخش فولاد با شرکت های بزرگ کره جنوبی همکاری داشته و پس از برجام نیز مصمم به ارتقای سطح روابط صنعتی و اقتصادی است به طوری که شرکت های ایرانی تمایل دارند در این

برنامه های ذوب آهن اصفهان برای افزایش سرمایه و بازپرداخت بدهی ها

سند ندارد صورت خواهد گرفت. درست است که افزایش سرمایه باید صورت گیرد اما زمان آن به طور دقیق مشخص نیست. بنابراین جلساتی با حسابرس قانونی شرکت انجام شده و در حال انجام است تا رقم افزایش سرمایه مشخص شود و کار کارشناسی مشخص خواهد کرد که چه میزان از زمین های ذوب آهن از دیدگاه سازمان حسابرسی و بورس اوراق بهادار می توان به عنوان افزایش سرمایه محسوب شود. همچنین برای حل این مشکل اقدامات گسترده ای جهت کاهش هزینه تولید انجام شده و در حال انجام است که حاصل آن تا کنون کاهش قیمت تمام شده به ازای هر کیلو محصول نهایی، ۵۰۰ تومان می باشد. همچنین علاوه بر بهبود استراتژی های فروش ذوب آهن، خوشبختانه با افزایش تعرفه واردات و افزایش قیمت های بین المللی فولاد، وضع این شرکت بهتر شده و در حال حاضر بازار فروش با قیمت مناسب فراهم است و ما باید میزان تولیدات خود را بیشتر کنیم و همزمان کاهش مصرف مواد اولیه و کاهش هزینه تولید را ادامه دهیم.

مهندس احمد صادقی
مدیر عامل مجتمع ذوب آهن اصفهان

ذوب آهن اصفهان سعی دارد با فروش و به کارگیری زمین ها و تملکات مختلف خود، به تسویه و بازپرداخت حجم عظیم بدهی ۵ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومانی خود بپردازد. لذا در این راه از سیستم بانکی درخواست دارد که با تعیین حد اعتباری مناسب برای این شرکت، تسهیلات و اقساط پرداخت وام های خود را به روز رسانی کنند. در صورت موافقت حسابرس قانونی شرکت، افزایش سرمایه ای معادل ۲ تا ۵ هزار میلیارد تومان خواهیم داشت و این افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی زمین های تحت مالکیت شرکت که احراز هویت شده اما

صنایع بحران زده با اهداف اقتصاد مقاومتی مغایرت دارد

آثار غیرقابل بازگشتی برای اقتصاد کشور به دنبال داشته باشد. باید کشور را در طرح های عمرانی فعال کنیم، وقتی طرح های عمرانی و ساختمان سازی فعال نیست با چالش های جدی رو به رو می شویم که اکنون شاهد آن هستیم. برای نمونه سهم معدن در برنامه ۵ و ۶ توسعه قرار بود به ۲۵ برسد اما در سال ۹۴، این عدد ۱۴ بود. همچنین در ۵ فصل این رقم برای معدن و صنایع معدنی منفی بوده است که این روند در برنامه اقتصاد مقاومتی که روی آن به عنوان مزیت های اقتصادی تاکید شده است هماهنگی ندارد و شرایط فعلی برای صنایع معدنی در کنار تمام صحبت هایی که برای گسترش آن می شود، منفی است.

محمد اتابک
مدیر عامل شرکت گسترش صنایع معدنی کاوه پارس

مجلس جدید لازم است با فوریت به صنایع بحرانی کشور رسیدگی کند. بی توجهی به بحرانی که با آن رو به رو هستیم می تواند

مشوق های صادراتی ضرورت امروز صنعت فولاد است

اهمیت استراتژیک و اهمیت سیاسی نیز هست. بر اساس برآوردهای حاصل از وضعیت تقاضا در کشورهای همسایه، پتانسیل صادراتی ایران در زنجیره فولاد به بیش از ۱۵ میلیون تن می رسد که حداقل نیمی از آن در سال های آتی و با به بهره برداری رسیدن طرح های در حال احداث، به صادرات آهن اسفنجی به کشورهای نظیر ترکیه اختصاص می یابد. لیکن برای به فعلیت رسیدن این پتانسیل عظیم، ارائه مشوق های صادراتی از سوی دولت محترم یک ضرورت انکار ناپذیر است. در واقع برای توسعه صادرات فولاد کشور می بایست عوامل بالابرنده بهای تمام شده در اقتصاد فولاد ایران نظیر بهره های بانکی و هزینه های نیروی انسانی تحمیلی و هزینه های ناشی از نامساعد بودن فضای و کسب و کار برای تولیدکنندگان فولاد کشور جبران شود تا آنان بتوانند در مقایسه با رقبای بین المللی خود حرفی برای گفتن داشته باشند. رقابتی که علاوه بر پایین بودن نرخ تامین مالی و برخورداری از مزایای فضای مساعد اقتصادی که بهای تمام شده آنان را کاهش می دهد، گاهی تا ۳۰ درصد هم مشوق صادراتی می دهند!

سید رسول خلیفه سلطانی
دبیر انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

نگاهی به روند واردات و صادرات فولاد ایران در ۱۰ سال گذشته نشان می دهد که صنعت فولاد کشور به گونه ای توسعه یافته که ایران از دومین کشور واردکننده خالص دنیا به جایگاهی رسیده است که در سال ۹۴ تراز تجاری فولاد آن تقریباً صفر شده و در سال جاری قطعاً به یک کشور صادرکننده فولاد تبدیل خواهد شد. این اتفاق در حالی رخ می دهد که رشد اقتصادی کشور در سال های اخیر متوقف بوده و صنعت و اقتصاد کشور در رکود به سر می برده است. صادرات کالاهای مختلف زنجیره فولاد علاوه بر اهمیت اقتصادی دارای

انسجام واحدهای زنجیره فولاد پیش نیاز خروج از رکود است

فولاد به یک بحران صنعتی و اجتماعی تبدیل نشود. در زنجیره فولاد، تولیدات هر بنگاه مواد اولیه بنگاه های دیگر است و این پیوستگی ایجاب می کند که رویکرد بنگاهی در افزایش فروش و سودآوری با نگاه جامع تر و ملی گرایانه ای همراه شود تا همه تولیدکنندگان فولاد کشور اعم از صنایع بالادستی، تولیدکنندگان گندله و آهن اسفنجی یا واحدهای تولیدکننده شمش و همچنین نوردکاران بتوانند با حداقل زیان از این گردنه سخت عبور کنند و به آینده امیدوار باشند. بنابراین لازم است واحدهای تولیدکننده فولاد در هر حلقه ضمن افزایش هماهنگی با یکدیگر، انسجام با حلقه های پیشین و پسین را هم مد نظر قرار دهند که در این زمینه انجمن تولیدکنندگان فولاد باید رسالت خود را بیش از پیش انجام دهد و البته دولت محترم نیز باید یاری کننده ای موثر باشد تا خروج از رکود تسهیل شود.

سید حسین احمدی
مدیر عامل مجتمع فولاد خراسان

در شرایط کنونی صنعت فولاد که تا حدودی هم متأثر از فضای کلی حاکم بر اقتصاد و صنعت کشور می باشد، حفظ انسجام و ارتقاء هماهنگی بین تولیدکنندگان زنجیره فولاد اهمیت مضاعف پیدا کرده است. تولیدکنندگان حلقه های مختلف این زنجیره می بایست با نگاه ملی و صنفی به گونه ای عمل کنند که شرایط سخت فعلی در صنعت

نسبت های قیمتی زنجیره فولاد عملیاتی شود

ابلاغ بخشنامه مربوطه توسط وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت می گذرد و هنوز هم این نسبت ها عملیاتی نشده است. همه تولیدکنندگان در زنجیره فولاد باید به این نکته توجه داشته باشند که همه واحدها در طول زنجیره به هم وابسته اند و برای توسعه صنعت فولاد باید تعامل مناسبی با یکدیگر داشته باشند. هر مشکلی برای تولیدکنندگان نورد، شمش و آهن اسفنجی به کل زنجیره آسیب می رساند. برای ایجاد توازن در زنجیره فولاد باید هم تولیدکنندگان و هم وزارت صنعت، معدن و تجارت در تلاش باشند و تمام اعضای زنجیره باید همکاری سازنده ای با هم داشته باشند و از حال همدیگر خبر داشته باشند و یکدیگر را در شرایط رکود بازار بیشتر درک کنند.

مهدی مطهری
عضو هیئت مدیره ذوب آهن پاسارگاد

بیش از دو سال از تلاش و پیگیری فولادسازان برای ایجاد تناسب بین قیمت محصولات زنجیره فولاد می گذرد و حدود یک سال هم از زمان

«باشگاه مخاطبان» مهم‌ترین اظهار نظرهای غیر رسمی مخاطبان در شبکه‌های اجتماعی «چیلان» را منعکس می‌کند.

◀ **محمد ابراهیم قدیریان (فولاد آلبازی ایران):** چنان‌که در بسیاری از کنفرانس‌ها و مجامع، مورد بحث و کارشناسی قرار گرفته و اکثر مدیران و کارشناسان متفق القول‌اند، شرایط بازار فولاد در سال جاری تغییر زیادی نخواهد داشت. دلایل این وضع در حوزه فولادهای ساختمانی به بخش مسکن بستگی دارد که تا این بخش فعال نشود و تقاضا بهبود پیدا نکند، نمی‌توان به تغییرات امیدوار بود. اما در حوزه فولادهای کیفی شرایط متفاوت‌تر است و این احتمال وجود دارد که با رونق گرفتن صنعت فولاد در دنیا، شرایط عرضه و تقاضا در این بخش بهتر شود. ✓✓

◀ **بردیا احرامیان (فولاد یزد):** گندله تقریباً تنی ۴۰ دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد و آهن اسفنجی هم حدوداً ۱۰۰ دلار برای هر تن سال، حالا دوستان متخصص توضیح دهند چطور برای ۶۵ میلیون تن گندله و ۳ میلیون تن آهن اسفنجی بالای ۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری «مشترک» قرار است انجام بشود که فقط ۴۰ درصد آن سهم ایران است؟ آیا کل این طرح‌ها را با همان ۸۰۰ میلیون دلار یا سهم طرف ایرانی نمی‌توان انجام داد؟ آیا طرف خارجی که کل ارزش شرکتش ۱.۲ میلیارد یورو هست واقعا قرار است به اندازه کل ارزش شرکتش استقراض کند و در یک کشور (آنهم ایران با رتبه ریسک امروز) سرمایه‌گذاری کند؟ برداشت شخصی بنده این است که کل هزینه واقعی سرمایه‌گذاری (۸۰۰ میلیون) را طرف ایرانی تامین می‌کند و طرف خارجی هم سود خود را در ماشین‌آلات می‌برد. ✓✓

◀ **علی محمد زمانی (صبا فولاد زاگرس):** به نظر بنده بحث واقعی شدن نرخ ارز به‌طور حتم باید با هدف حفظ ارزش پول ملی صورت بگیرد. این مهم یکی از هفت مؤلفه اصلی طرح تحول اقتصادی که به عنوان جراحی بزرگ اقتصاد ایران بوده ولی متأسفانه این طرح مهم با اجرای نامناسب اولین بخش آن یعنی هدفمندی یارانه‌ها باعث به‌کما رفتن اقتصاد بیمار و نحیف ایران شد. ✓✓

◀ **هاشمی (توکا فولاد):** تمام اطلاعات شرکت های فولاد مبارکه، فولاد هرمزگان و فولاد خوزستان در کدال موجود است... ✓✓

◀ **محمود ارباب‌زاده (فولاد مبارکه):** سلام خدمت سروران بزرگ صنعت فولاد. در ارتباط با علل زیان ده بودن واحد های فولادسازی مواردی را مطرح می‌نمایم تا اساتید فولاد، آنها را کامل و اصلاح نمایند:

- ۱- قبل از سال ۱۳۹۳ وضعیت صنعت فولاد بسیار متفاوت بود و تقریباً اکثر شرکت‌ها سودآوری خوبی داشتند و دلیل آن هم توسعه واحدهای فولادی در ظرفیت‌ها و مکان‌های مختلف در سراسر کشور بود. علت سودآوری، بالا بودن قیمت جهانی و نیاز شدید مصرف بازار خصوصاً چین بود.
- ۲- در آن سال‌ها اکثر توسعه‌ها بدون بررسی فنی اقتصادی در ارتباط با مکان و ظرفیت طرح و ... صورت گرفت و با توجه به حاشیه سود بالا اصلاً به مطالعات پایه (F.S) و نظر کارشناسی توجه نمی‌شد.
- ۳- در بازدید مدیر عامل شرکت پوسکو کره جنوبی زمانی که میزان تولید فولاد و تعداد و بخش بودن این واحد‌ها در سراسر کشورمان را مشاهده نمود سوالی را مطرح نمود: ما در پوسکو با دو کارخانه، ۳۷ میلیون تولید می‌کنیم دلیل آنکه شما با این تعداد واحدهای زیاد، بسیار کمتر تولید می‌کنید چیست؟ ✓✓

◀ **بهرام سبحانی (فولاد مبارکه اصفهان):** با تشکر از سروران گرامی که در بحث واقعی کردن نرخ ارز مشارکت داشتند به اطلاع عزیزان میرسانم این موضوع در گروه‌های دیگری هم به بحث گذاشته شد و بیش از ۸۰٪ موافق واقعی شدن نرخ ارز هستند و دلیل مشترک مخالفین نگرانی از ایجاد تورم است.

البته بنده معتقدم مادامیکه در کشور تورم داریم در صورت عدم رشد قیمت ارز همسان با تورم، مزیت صادرات کالای ایرانی هر سال معادل تورم ضعیف و ضعیف‌تر و واردات مقرون به صرفه‌تر می‌شود.

از طرفی اگر هر ساله نرخ ارز به صورت تدریجی در حد تورم افزایش یابد تورم مضاعفی به نرخ تورم جاری اضافه نمی‌شود در حالیکه در صورت ثابت نگهداشتن نرخ ارز در شرایط تورمی، پس از یک دوره چند ساله، دولت ناگزیر خواهد شد نرخ ارز را به صورت ناگهانی افزایش دهد (مشابه سال ۹۱) که در این صورت علاوه بر تورم جاری شاهد تورم ناگهانی ناشی از افزایش ارز هم خواهیم بود. ✓✓

◀ **احسان دشتیانه (ذوب آهن اصفهان):** الان همه شاهد هستند ذوب آهن محکم روی قیمت بالا ایستاده و کاهش نرخ نداشته است اما متأسفانه بعضی همکاران با ارزان فروشی اثر تعرفه‌های حمایتی دولت را خنثی کرده‌اند. پیشنهاد می‌کنم ما تولیدکنندگان تیرآهن و میلگرد یک اتحادی بر سر تعیین قیمت تشکیل دهیم و متناسب با نیاز بازار برای افزایش قیمت عرضه را به تناسب کاهش دهیم. ✓✓

◀ **بهمن تجلی‌زاده (فولاد خوزستان):** صنایع فولادی در سایر کشورها از چین گرفته تا آمریکا به جای درگیری با یکدیگر از دولت‌ها می‌خواهند که فضای کسب و کار را به گونه‌ای تنظیم کند که کل زنجیره ارتقا یابد. آیا اگر GDP کشور به عددی که دولت برنامه ریزی کرده برسد اصلاً نیاز به درگیری‌های زنجیره هست؟ دولت وظیفه دارد شرایط را فراهم کند و ما هم وظیفه داریم با پیشنهاد های خود دولت را در تحقق وظایفش کمک کنیم. ✓✓

◀ **حمید رضا طاهری زاده (انجمن تولیدکنندگان فولاد):** امیدوارم بزرگان فولاد بتوانند به صنایع پایین دستی هم نیم‌نگاهی داشته باشند تا وضعیت همانند امروز که تولیدکنندگان بخش خصوصی در حال تعطیلی‌اند، ادامه نیابد و شرکت‌ها با الویت تامین مواد اولیه داخل مبادرت به صادرات نمایند. تصور نمی‌شود کسی با صادرات موافق نباشد ولی صادرات بشرط اولویت تامین داخل هیچ ایرادی ندارد. ✓✓

◀ **سید رسول خلیفه سلطانی (انجمن تولیدکنندگان فولاد):** باتوجه به اینکه بنده به اتفاق فولادسازان بخش خصوصی همچنان پیگیر برقراری ارتباط منطقی فیما بین آهن اسفنجی شمش بوده و هستیم شرکت فولاد خوزستان به هیچ عنوان مدخلیتی نداشته در اینکه مرجع قیمت گذاری شمش قرار گیرد. باتوجه به اینکه در سال ۹۴ قیمت صادراتی پایین‌تر بوده مرجع بودن قیمت خوزستان در سال ۹۴ به زیان نبوده است. ما همچنان پیگیر عمل به ابلاغیه وزیر در ارتباط منطقی قیمتی در زنجیره فولادیم و امیدواریم به زودی نتایجی حاصل شود. واقعا صیانت کردن از قیمت‌های پایدار بسیار کار سختی است. در چنین شرایطی عرضه شمش به بازار باید به گونه‌ای باشد که حاشیه امنی برای کارخانجات نوردی باقی بماند. ✓✓

◀ **سید رضا شهرستانی (شرکت کلاچ):** تولید ۶.۹ میلیون تن فولاد در چین فقط در ۳ روز. ✓✓

◀ **جهاندار شکری (جهان فولاد غرب):** تا وقتی سیستم تعرفه برای مواد اولیه وجود دارد همیشه صنایع پایین دست و تولیدکننده محصول نهایی دچار مشکل می‌شود. با صادرات مواد اولیه نیروی کار داخلی بیکار می‌شود و نیروی کار کشورهای خارجی را از بیکاری نجات می‌دهد. اگر کمی خدا پسندانه فکر کنیم بهتر است به فکر چند صد هزار نیروی کار این صنعت در داخل کشور باشیم. کمی ملی نگاه کنیم. ✓✓

◀ **و انجمن فولاد را در اینستاگرام و تلگرام دنبال کنید!**

instagram.com/chilan magazine

chilan magazine

تحلیل بازار

جهانی

سید محمد رضا دانشگر
کارشناس صنعت فولاد

تحلیل صنعت و بازار فولاد جهان در یک ماه گذشته

تولید جهانی فولاد در ماه آوریل ۲۰۱۶:

بنا بر آمار انجمن جهانی فولاد (WSA) تولید فولاد جهان در پایان ماه آوریل سال ۲۰۱۶ میلادی، ۱۶۲۳ میلیون تن بوده که نسبت به سال گذشته میلادی ۲/۸ درصد کاهش داشته است.

ظرفیت استفاده شده واحدهای فولادی جهان:

بعد از حدود ۲ سال روند کاهشی این شاخص، از اوایل سال ۲۰۱۶ ظرفیت استفاده شده واحدهای فولادی جهان وارد روند مثبت شده و به بالای ۷۰ درصد رسید. در حالی که هنوز با سطوح ۸۰ درصد سال ۲۰۱۳ فاصله دارد.

بیلت فوب دریای سیاه (CIS)

از اواسط فوریه امسال یعنی حدود ۴ ماه پیش قیمت بیلت دریای سیاه وارد روندی افزایشی با شیب تند شد به طوری که با ۷۵ درصد افزایش از سطوح ۲۴۰ دلار به بیش از ۴۲۰ دلار رسید. هر چند در اواسط ماه می (اواخر اردیبهشت ماه) قیمت ها اصلاح شده و به حدود ۴۰۰ دلار بر تن رسید.

میلگرد صادراتی ترکیه

میلگرد صادراتی ترکیه نیز روندی مشابه بیلت داشت و ظرف ۴ ماه از سطوح ۳۱۰ تا ۳۲۰ دلار به حدود ۵۱۰ دلار رسید که در ادامه با اندکی کاهش در اواخر اردیبهشت ماه روی ۵۰۵ دلار ثابت ماند.

قیمت ها و شاخص های جهانی بازار فولاد

پس از دو سال متوالی کاهش قیمت های جهانی فولاد، چند ماهی است که بازارهای جهان در حال جبران بخشی از افت قیمت می باشند. متوسط قیمت فولادهای کربنی شامل ورق گرم و سرد، مقاطع و میلگرد در بازارهای مختلف دنیا (شامل آمریکای شمالی، اروپا، شرق آسیا، CIS و خاور میانه) در ماه گذشته میلادی به ۵۱۰ دلار بر تن رسیده که هنوز از متوسط سال ۲۰۱۵ نیز کمتر است.

سنگ آهن وارداتی بنادر چین

یکی از عوامل تاثیر گذار بر قیمت جهانی فولاد، نوسانات سنگ آهن جهانی است که ملاک اصلی قیمت گذاری آن، قیمت سی اف آر وارداتی به بنادر بزرگترین وارد کننده سنگ آهن دنیا یعنی چین است. در چهار ماه گذشته

تحلیل صنعت و بازار فولاد ایران در یک ماه گذشته (اردیبهشت ماه ۹۵)

بازار محصولات فولادی در یک ماه گذشته

در خصوص تیرآهن نیز روند صعودی قیمت این محصول که از سه ماه پیش شروع شده بود در اواخر اردیبهشت ماه امسال به دلیل ضعف تقاضا متوقف شد و قیمت ها مقداری اصلاح گردید. نمودارهای روند قیمت روزانه و ماهیانه تیرآهن ۱۸ ذوب آهن را در ادامه ملاحظه می فرمایید.

همزمان با افزایش جهانی قیمت محصولات فولادی، بازار ایران نیز واکنش نشان داد و بخشی از افت دو سال گذشته قیمت های فولاد را جبران کرد؛ هر چند که در ادامه اردیبهشت ماه، قیمت ها پس از نوسانات چند روزه مقداری کاهش یافت. قیمت مقاطع در بازار ایران هم اکنون در سطح قیمتهای سال ۹۳ قرار دارد.

یکی از شاخص های مهم برای فولادی ها به خصوص در بخش نورد، فاصله قیمت میلگرد با شمش است. چنانچه این عدد به خط قرمز هزینه های تبدیل و یا کمتر برسد در منطقه زیان قرار می گیرند. در اواخر اردیبهشت ماه امسال این شاخص افزایش داشت و به ۳۷۰ تومان رسید که علت آن افزایش قیمت میلگرد و مقاطع بود.

در همین حال قیمت میلگرد در مناطق مختلف دنیا نیز در اواسط ماه می ۲۰۱۶ (اواخر اردیبهشت ماه) روندی افزایشی داشت و بین ۳۵۰ تا ۵۴۰ دلار بر تن در مناطق مختلف در نوسان بوده است.

اما قیمت انواع ورق فولادی در فروردین و اردیبهشت ماه امسال رشد سریعی را تجربه کرد و فولاد مبارکه فرصتی برای افزایش قیمت ها در بورس کالا پس از چندین ماه متوالی

بدست آورد که باعث افزایش قیمت ها در بازار شد. اما در حال حاضر (اواخر اردیبهشت ماه) این قیمت ها کمی تعدیل شده و در حال کاهش می باشد. این روند در فروردین و اردیبهشت ماه برای ورق های وارداتی ضخامت ۲ میلیمتر و همچنین ورق های ضخامت بالا نیز کم و بیش اتفاق افتاد.

بازار شمش و قراضه در داخل کشور

شیب صعودی قیمت شمش بیلت تولید داخل در ماه گذشته متوقف شد و در حالیکه در برخی روزها به بالای ۱۵۰۰ تومان نیز رسیده بود مجددا کاهش داشته و در اواخر اردیبهشت ۹۵ به حدود ۱۲۳۰ تومان بر کیلوگرم رسید. در همین حال قیمت قراضه سنگین بار ویژه نیز با ۱۰۰ تومان افت به ۷۵۰ تومان بر کیلوگرم رسید.

نمودار بعدی نیز فاصله قیمت شمش با قراضه را نشان می دهد. در چند سال گذشته تعداد زیادی واحد ذوب با کوره های القایی راه اندازی شدند و روند این نمودار برای ایشان مهم است. هزینه های تبدیل قراضه به شمش (شامل افت وزنی قراضه، سربار ذوب، برق، دستمزد، فروآلیاژ، نسوز، تعمیرات و استهلاک و ...) ۳۰۰ تومان در نظر گرفته شده است که البته این در صورتی است که واحد با ظرفیت بالا تولید کند. با افزایش قیمت شمش در فروردین و اوایل اردیبهشت ماه امسال، این شاخص به طور چشمگیری افزایش داشت اما در اواخر اردیبهشت ماه با کاهش قیمت شمش تعدیل شده و اختلاف قیمت شمش بیلت با قراضه به حدود ۴۸۰ تومان رسید.

بازار مقاطع تخت

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد
ایران در مصاحبه با چیلان مطرح کرد:

رونق بخش فولاد در راه است

تامین بودجه مورد نیاز طرح‌ها از طریق فاینانس در پساتحریم و افزایش بودجه‌های عمرانی در سال جاری رونق بخش فولاد را به همراه دارد.

سبب خواهد شد تا محصول نهایی بتواند خود را با بازار تطبیق دهد. وی به موضوع کمک به بنگاه‌ها در تامین سرمایه در گردش و نقدینگی اشاره کرد و اظهار داشت: درخواست انجمن تعلیق، استمهال بدهی و مدارا از سوی سیستم بانکی با شرکت‌های فولادی بود که به دلیل رکود با مشکل مواجه شده‌اند که در این زمینه هم پیگیری‌های لازم انجام شده و در حال انجام است.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد تثبیت قیمت حامل‌های انرژی برای سال جاری را از دیگر مباحثی عنوان کرد که انجمن در این مدت پیگیر آن بوده است و گفت: صنعت فولاد امسال کشش این افزایش نرخ را نداشت بنابراین انجمن در تمامی جلسات و مکاتبات خود خواستار تثبیت قیمت‌ها برای سال ۹۵ بود.

وی به پیگیری انجمن در خصوص موضوع جایزه صادراتی نیز اشاره کرد و افزود: با توجه به اینکه یکی از اولویت‌های دولت توسعه صادرات است باید بتوان برای رونق صادرات صنعتی از مشوق‌های صادراتی استفاده کرد. همچنین باید بتوان از محل هدفمندی یارانه‌ها شاهد تخصیص یارانه به صنعت فولاد باشیم که البته هنوز این مورد عملیاتی نشده است. دکتر سبحانی در خصوص بخشنامه شورای همکاری خلیج فارس در خصوص توقف واردات از ایران نیز گفت: اگر تولیدکنندگان ما کیفیت و قیمت را مدنظر قرار دهند، این اقدامات تأثیری بر بازارهای صادراتی نخواهد داشت چرا که مصرف‌کنندگان برای خرید خوب و اقتصادی راه فرار از محدودیت‌ها را پیدا خواهند کرد.

مدیرعامل فولاد مبارکه در گفت و گو با چیلان در مورد پاسخ به صحبت‌های اخیر سندیکای لوله و پروفیل اظهار داشت: فولاد مبارکه از بدو بهره‌برداری تا به امروز همواره در کنار صنعت لوله و پروفیل بوده و هرگز این دو صنعت در مقابل هم قرار نگرفته‌اند و فکر نمی‌کنم موضع‌گیری‌های اخیر یکی دوفکر در سندیکای لوله و پروفیل علیه فولاد مبارکه مورد تأیید همه اعضای این صنف باشد زیرا اعضای سندیکا جزو مشتریان وفادار فولاد مبارکه هستند و فراموش نکرده‌اند زمانی که قیمت صادراتی محصولات فولاد مبارکه در مقایسه با فروش داخل بیش از ۳۰۰ تومان مزیت داشت هم فولاد مبارکه سهمیه آنان را قطع نکرد و آنان را تنها نگذاشت. به هر حال اگر مشکلی هم باشد به شیوه گذشته از طریق گفت و گوی مستقیم بین دو طرف قابل حل است نه از طریق طرح موضوع در رسانه‌ها و غوغا سالاری و زدن اتهام و تخریب و رفتارهای غیر حرفه‌ای و غیر اخلاقی که قطعاً مورد نظر اعضای سندیکا هم نیست.

دکتر بهرام سبحانی، رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت و گو با چیلان با بیان این مطلب گفت: فولاد محصولی است که تابع مستقیم پروژه‌های عمرانی و ساخت و ساز در کشور است و به دلیل آن که در سال ۹۴ بودجه عمرانی قابل توجهی به این بخش تخصیص داده نشده بود، بنابراین مصرف قابل توجه فولاد نیز نداشتیم و در سطح جهانی هم وضعیت به همین شکل بود و عرضه محصولات فولادی از تقاضا و مصرف واقعی پیشی گرفت. البته بازار خارجی نیز از اواخر اسفند تاکنون در مجموع با وجود برخی نوسانات منفی، در کل مثبت بوده و قیمت‌ها روند صعودی داشتند.

وی افزود: البته امسال بودجه‌های عمرانی افزایش یافته است و انتظار داریم برخی از پروژه‌های بزرگ با توجه به توافقات هسته‌ای از محل فاینانس خارجی تامین اعتبار شود که در صورت عملیاتی شدن این پروژه‌ها امسال و در اولین گام شاهد پی‌ریزی و فونداسیون خواهیم بود که در نتیجه نیاز سیمان و فولاد افزایش می‌یابد که این خود به معنای رونق بازار این محصولات است.

رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در بخشی از صحبت‌های خود به مهمترین دستاوردهای انجمن فولاد در این دوره پرداخت و گفت: انجمن فولاد به عنوان یک انجمن صنفی وظیفه خود می‌داند که به مسائل و مشکلات این صنف بپردازد. اعضای این صنف شامل تولیدکنندگان زنجیره فولاد از صنایع بالادستی تا صنایع پایین دستی هستند که به دلیل شرایط بد اقتصادی بین المللی و نیز داخلی و افت قیمت‌های فولادی، سال‌های سختی را پشت سر گذاشته‌اند. سال ۹۴ نیز سخت‌ترین سال فولاد بود چرا که افت یکباره و تا ۶۰ درصدی قیمت‌ها به ثبت رسید و در ایران نیز تأثیر خود را گذاشت.

وی افزود: عمده مکاتبات و جلسات انجمن در زمینه تعرفه‌ها بود چون معتقدیم صنعت فولاد در ایران نیز نظیر سایر کشورها باید براساس تعرفه‌های معقول و منطقی حمایت شود و در این راستا نیز هر چند اعمال تعرفه‌ها دیر عملیاتی شد اما موفق بودیم.

دکتر سبحانی از دیگر مشکلات صنعت فولاد را عدم توازن در زنجیره تولید از معدن تا محصول نهایی دانست و گفت: انجمن طی جلسات و مکاتباتی با معاون اول رئیس‌جمهور، وزیر صنعت، معدن و تجارت و دستگاه‌های ذیربط و به استناد محاسبات فنی و اقتصادی گام‌هایی را در جهت تقویت فولاد و حمایت اعضا برداشته و عددهای معقولی را در اختیار دستگاه‌های مربوطه قرار داده که مورد پذیرش و تصویب وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت نیز قرار گرفته است که رعایت پایه‌های قیمتی

مدیرعامل بانک صنعت و معدن خبر داد:

سرمایه ناچیز بانک صنعت و معدن برای حمایت از واحدهای تولیدی

مجموع سرمایه ۵ بانک توسعه‌ای ایران ۶/۳ میلیارد دلار است در حالی که فقط سرمایه یک بانک سرمایه‌ای در چین ۱۰۴ میلیارد دلار است.

زیادی افزایش خواهد یافت اما به هر حال در سال جاری تا هر اندازه‌ای که بتوانیم منابع تجهیز کنیم، به همان اندازه نیز اقدام به ارائه تسهیلات به بخش‌های مختلف صنعت و تولید خواهیم کرد اما به هر ترتیب، برنامه بانک این است که ۵ میلیارد دلار پروژه را در سال ۹۵ تامین مالی کند. افخمی در پاسخ به سوال خبرنگار صمت در خصوص برنامه‌های اقتصاد مقاومتی و حمایت از واحدهای تولیدی گفت: با توجه به اینکه دولت مقرر کرده برای تحقق اقتصاد مقاومتی، تا رقم ۱۶ هزار میلیارد تومان به بنگاه‌های کوچک و متوسط در سال جاری پرداخت کند، اگر این اعتبار در اختیار بانک صنعت و معدن قرار گیرد، اولویت نخست خود را حمایت از صنایع کوچک و متوسط قرار می‌دهد به طوری که این واحدها بتوانند ظرفیت تولیدشان را از ۳۰ درصد به ۶۰ درصد برسانند.

همچنین، سال گذشته نیز در همین زمینه، با بانک مرکزی تفاهمنامه‌ای امضا کردیم که براساس آن مقرر شد بانک مرکزی مبلغی را در اختیار بانک صنعت و معدن قرار دهد تا بانک به بنگاه‌های کوچک و متوسطی که می‌توانند ظرفیت تولیدشان را افزایش دهند یا در وضعیت بحرانی هستند اختصاص دهد. در همین زمینه حدود ۷۰ واحد شناسایی شد و ۵۰۰ میلیارد تومان برای حمایت از آنها از بانک مرکزی دریافت و به آنها اعتبار پرداخت کردیم. آنچه ما تاکنون رصد کردیم آن است که اشتغال و سطح تولید در این بنگاه‌ها افزایش یافته و حتی برخی از این بنگاه‌ها اقدام به جذب نیروی جدید کار کرده‌اند که این طرح آزمایشی نشان می‌دهد می‌توانیم با حمایت مناسب از بنگاه‌های کوچک و متوسط تولید و اشتغال را رونق دهیم. این طرح آزمایشی اجرا شد و قرار است نتایج آن تا پایان خرداد به شکل گزارش عملکرد به بانک مرکزی ارائه شود که امیدواریم با توجه به نتایج مثبت آن، بتوانیم خط اعتباری جدیدی را از بانک مرکزی در همین زمینه دریافت کنیم.

با وجود آنکه ۱۰۰ درصد منابع بانک صنعت و معدن دولتی است اما ۹۹ درصد از منابع را صرف تامین مالی و حمایت از بخش‌های خصوصی می‌کند.

علی‌اشرف افخمی، مدیرعامل بانک صنعت و معدن در یک نشست خبری و در جمع خبرنگاران اظهار داشت: متأسفانه با توجه به توسعه‌ای بودن بانک صنعت و معدن و با وجود تمام تلاش‌هایی که برای افزایش سرمایه این بانک انجام داده‌ایم، مجلس در بودجه سال ۹۵ با افزایش سرمایه این بانک موافقت نکرد. ضرورت این افزایش سرمایه زمانی بیشتر احساس می‌شود که می‌بینیم مجموع سرمایه ۵ بانک توسعه‌ای کشور رقم ۶۳ میلیارد دلار است. این میزان سرمایه در حالی است که فقط یک بانک در چین سرمایه‌اش به ۱۰۴ میلیارد دلار می‌رسد و بانک دیگری در ژاپن، سرمایه‌اش ۲۸ میلیارد دلار است. به طور حتم با مقایسه‌ای اجمالی متوجه خواهیم شد که هر یک از بانک‌های توسعه‌ای در کشور چقدر میزان سرمایه‌شان ناچیز است. این در حالی است که بانک‌های توسعه‌ای در دنیا به صورت دولتی اداره می‌شوند.

در این زمینه دولت باید درآمد و هزینه‌هایش به گونه‌ای باشد که بخشی از منابع دولتی به سمت بانک‌های توسعه‌ای سوق پیدا کند. به طور حتم با توجه به ماهیت بانک‌های توسعه‌ای، این بانک‌ها در صورتی که زیرساخت‌شان تقویت شود و از سرمایه مناسبی برخوردار باشند، می‌توانند در تامین مالی پروژه‌های اقتصادی گام موثری بردارند. ضمن اینکه ما معتقدیم با توجه به نقش مهم بخش خصوصی در کشور، هدایت منابع باید به سمت این بخش‌ها باشد و در این زمینه هم بانک صنعت و معدن با وجود اینکه ۱۰۰ درصد منابعی که در اختیار دارد دولتی است اما ۹۹ درصد از منابعش را صرف تامین مالی و حمایت از بخش‌های خصوصی می‌کند.

جهت اطلاع تولیدکنندگان، بانک صنعت و معدن در حال حاضر با ۷۰۰ میلیون دلار سرمایه، بالای ۱۰ میلیارد دلار تسهیلات پرداخت کرده که حدود ۱۲ برابر سرمایه این بانک است. بنابراین در صورتی که سرمایه این بانک افزایش یابد، قدرت تسهیلات دهی بانک نیز تا حد

مدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه (میدکو) در گفتگو با چیلان:

بازرگانی بین‌المللی فلزات از سایر بازرگانی‌ها سخت‌تر است

شرکت هلدینگ توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه به صورت صددرصد خصوصی و سهامی عام به منظور سرمایه‌گذاری و توسعه در بخش معادن و صنایع معدنی کشور و با سرمایه ۱۰۰ میلیارد تومان، در آذرماه سال ۱۳۸۶ تأسیس شد. پس از حدود یک دهه سرمایه‌گذاری، میدکو در شش مرحله به میزان ۲۲۰۰ میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است. همچنین چندی پیش بود که خبر امضای قرارداد شرکت فولاد بوتیای ایرانیان با دو شرکت دانیلی و فاتا ایتالیا منتشر شد و از آن به عنوان یکی از توفیقات برجسته نام برده شد. علی‌اصغر پورمند، مدیرعامل شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه (میدکو) معتقد است، فعالیت‌های بزرگ اقتصادی باید علاوه بر تیم فنی و اقتصادی قوی از طریق مجموعه‌های پولی و مالی تأمین سرمایه شود.

■ پیمان مرادی

دوم فروسیلیس همدان و کارخانه فرآوری زغال در طبرس از جمله پروژه‌هایی هستند که تلاش خواهیم کرد تا پایان سال جاری به بهره‌برداری برسانیم.

بررسی‌های فنی و اقتصادی این طرح‌ها چگونه صورت گرفته است و آیا نوسانات و رکود بازار فولاد تأثیری بر بازبینی این طرح‌ها خواهد داشت؟

تمامی پروژه‌ها از زمان برنامه‌ریزی به صورت سالانه و مطابق با تغییرات و آخرین قیمت‌های موجود در بازار، مورد بررسی فنی و اقتصادی مجدد قرار می‌گیرند. اما نکته قابل توجه این است که قیمت فلزات در بازه‌های زمانی مشخصی شکل می‌گیرد که حتی احتمال دارد در برخی از سال‌ها آن هم به صورت مقطعی و کوتاه مدت، نوساناتی نیز داشته باشد. بنابراین زمانی که یک پروژه فولاد را مورد بررسی‌های فنی و اقتصادی قرار دهند بازه‌های زمانی ۱۰ ساله برای آن در نظر می‌گیرند. پروژه‌های میدکو نیز اینگونه مورد ارزیابی قرار گرفته اما طبیعی است که نوسانات قیمت، سود و نیز مدت و دوره بازگشت سرمایه را تغییر می‌دهد. البته با توجه به پروژه‌هایی که در میدکو از معدن تا فولاد تعریف شده این به هم پیوستگی و یکپارچگی پروژه‌ها، مزیتی برای ما بوده و ما را در موقعیت بهتری قرار می‌دهد چراکه این یکپارچگی سبب کاهش هزینه‌های حمل می‌شود.

دلیل میدکو در سرمایه‌گذاری معادن شیلی و استرالیا چیست؟

برای تولید فولاد به ذخایر بالایی نیاز داریم البته این به معنای آن نیست که ما از ذخایر داخلی چشم‌پوشی خواهیم کرد. علیرغم اقدامات مثبت و خوبی که در سال‌های اخیر خصوصاً در بخش دولتی در حوزه اکتشافات صورت گرفته اما این اقدامات کافی نبوده و هنوز با اکتشافات عمیق فاصله داریم.

از این رو با توجه به این نکته که کشورهای معدنی نظیر استرالیا، کانادا یا شیلی در زمینه اکتشاف اقدامات خوبی داشته و ذخایر قابل توجهی را اکتشاف کرده‌اند که آمادگی استخراج را دارند و نیز به دلیل ذخایر با ضخامت کم، عمیق و بعضاً با درصد خاکستر بالا در بخش زغالسنگ کشور، برای مخلوط کردن و بدست آوردن کک مرغوب و دسترسی به منابع مطمئن تر و با کیفیت تر، سرمایه‌گذاری در معادن سایر کشورها را مد نظر قرار دادیم.

میدکو در کدام پهنه‌های اکتشافی ورود پیدا کرده است؟

در حال حاضر ۵ پهنه اکتشافی داریم که ۳ مورد در کرمان، یکی در اردبیل و دیگری در استان قزوین است.

جناب پورمند، درخصوص قرارداد شرکت دانیلی و میدکو توضیحاتی بفرمایید؟

در برنامه میدکو تولید ۴،۲ میلیون تن فولاد دیده شده است این تولیدات در سه طرح شامل کارخانه فولاد زرد به ظرفیت ۱،۷ میلیون تن، بردسیر به ظرفیت یک میلیون تن و کرمان به ظرفیت ۱،۵ میلیون تن به بهره‌برداری خواهند رسید.

در پروژه فولاد بوتیا به ظرفیت اسمی ۱،۵ میلیون تن قراردادی با دانیلی ایتالیا امضا شده بود. این شرکت پیمانکار اصلی میدکو در پروژه مذکور محسوب می‌شد البته پیمانکار ایرانی نیز با این شرکت مشارکت و همکاری می‌کند. قرار بود سرمایه‌مورد نیاز برای این پروژه از محل فاینانس ایران و چین تأمین شود اما با مشکلاتی که پیش آمد، انتقال فاینانس به بعد از رفع تحریم‌ها و امضای توافق‌نامه برجام موکول شد به گونه‌ای که فاینانس این طرح مستقیماً از چین به ایتالیا انتقال یافت اما تغییری از نظر مبلغ قرارداد صورت نگرفت.

این طرح در حال حاضر حدود ۱۲ درصد پیشرفت فیزیکی داشته و توضیح تکمیلی در مورد پروژه مذکور این است که با توجه به نیاز انرژی، نیروگاه ۵۰۰ مگاواتی برای تأمین انرژی مورد نیاز کارخانه‌های فولاد لازم بود که فاینانس این طرح نیز قرار بود از طریق پکیج بین ایران و چین تأمین شود که با به نتیجه نرسیدن آن، فاینانس این طرح نیز به ایران و ایتالیا انتقال یافت.

در واقع شرکت دانیلی هم پیمانکار فولاد میدکو در پروژه فولاد بوتیا بوده و یکی از شرکت‌های آن پیمانکار نیروگاه است. در تفاهم‌نامه اولیه بین میدکو و دانیلی با در نظر گرفتن سه طرح با همکاری این شرکت، برآورد اولیه یک میلیارد یورو بود اما بنا به دلایلی از طرح سوم صرف نظر شد و تنها پروژه فولاد و نیروگاه دنبال شد که این دو طرح جمعاً معادل ۸۰۰ میلیون یورو سرمایه‌نیاز داشتند.

وضعیت طرح‌های میدکو چگونه است؟

به غیر از بوتیا که به تازگی ساخت آن آغاز شده، در تلاش هستیم سایر پروژه‌ها را تا پایان امسال به بهره‌برداری رسانده یا بخش اعظمی از کارشان را به اتمام برسانیم.

پروژه فولاد بردسیر امسال یا حداکثر تا سه ماهه اول سال ۹۶ تکمیل می‌شود. اما گندله سیرجان، مس کاندی به ظرفیت ۵۰ هزار تن و به روش بیوتانک لیچینگ، فولاد ۱،۷ میلیون تنی زرد، آهک و دولومیت بوتیا، خط

دریافت کند اما این یک اصل کلی و همیشگی نبوده و رویه معدنکاری نه در ایران و نه در کل دنیا چنین نیست.

تا چه اندازه بانک ها می توانند به عنوان سرمایه گذار یا تامین کننده مالی در پروژه های توسعه ای همکاری داشته باشند؟

زمانی می توان فعالیت های بزرگ اقتصادی انجام داد که در کنار تیم فنی و اقتصادی که وظیفه ایده پردازی، انتخاب و اجرا دارد، مجموعه ای پولی و مالی و در حقیقت اعتباری، تامین سرمایه آنها انجام دهد این تامین سرمایه یا باید از طریق بانک های سرمایه گذار صورت گیرد یا از طریق بازار سرمایه. اما بانک های ما بانک های تجاری هستند درحالی که برای سرمایه گذاری در معدن و صنایع معدنی نیازمند بانک های سرمایه گذار هستیم. از طرفی درحالی بانک های سرمایه گذار در داخل نداریم، بازار سرمایه ما نیز کارکرد بانکی و نه سرمایه ای دارد.

میدکو برای سال ۹۵ چه سودی را در نظر گرفته است؟

بودجه سال قبل شرکت حدود ۴۲۰ میلیارد تومان بود که ۲۱۵ میلیارد تومان محقق شد و سود با سرمایه فعلی ۲۲۰۰ میلیارد تومانی برای سال ۹۵ حدود ۳۲۰ میلیارد تومان اعلام شده است.

از زمان تاسیس میدکو در سال ۸۶ تا به امروز به چه میزان توانسته اید به اهداف از پیش تعریف شده خود دست یابید؟

زمانی که پروژه هایی که در شرکت تعریف شده به اتمام برسد، میدکو به صد در صد اهداف خود رسیده است و تلاش خواهیم کرد تا در سال ۹۷ این موضوع محقق شود.

آیا با لغو تحریم ها در پسابرجام صنایع معدنی به جایگاه واقعی خود می رسد؟

تاثیر تحریم ها در دو حوزه مبادلات بانکی (پولی و مالی) و نیز مبادلات کالایی و حمل و نقل بیش از سایر بخش هاست. با لغو تحریم ها علاوه بر تسهیل این دو مورد، امکان اتصال به شبکه های مالی دنیا و بازارهای بین المللی براهتی میسر می شود.

آقای مهندس، میدکو در سال ۹۵ به حوزه بازرگانی نیز ورود پیدا کرده است؟

شرکت های بزرگ معدنی در دنیا بخشی از کارشان را بر سرمایه گذاری و تولید متمرکز می کنند اما بخش مهمی از کار آنها نیز بازرگانی است اما باید توجه داشت که بازرگانی بین المللی فلزات از سایر بازرگانی ها تخصصی تر و سخت تر است. ایران در زمینه بازرگانی بین المللی فلزات هنوز اقدام خاصی انجام نداده و جایگاهی بدست نیاورده است و در حالی که باید برای فروش راحت تر محصولات تولیدی خود در این دادوستد جهانی حضور یابد. بنابراین حضور در بازارهای بین المللی و تجارت خارجی نه یک انتخاب بلکه یک الزام برای شرکت هاست. بسیاری از خرید و فروش ها در حوزه فلزات از سوی شرکت های بزرگ معدنی جهان صورت می گیرد لذا در میدکو نیز به عنوان یک هلدینگ این کار را شروع کرده ایم.

آقای پورمند، دلیل اینکه معادن باید به شرکت هایی واگذار گردد که محصول با ارزش افزوده بالا تولید می کنند چیست؟

مطرح شدن این موضوع جنبه های فنی، قانونی، حقوقی و اقتصادی دارد. در مفاد قانون معادن آمده است ماده معدنی باید تبدیل به محصول با ارزش افزوده بالاتر شود که در این صورت از ثروت ملی و دارایی های بالقوه بهتر استفاده شده است. در برهه ای نیز به صراحت اعلام شده معدن باید به شرکت هایی واگذار شود که کارخانه فرآوری آن را نیز دارند. در حقیقت معدن بدون واحد فرآوری ارزشی نداشته و آن چیزی که به ماده معدنی ارزش می دهد کارخانه فرآوری است؛ در تمامی کشورها این چنین بوده و در ایران نیز باید این گونه باشد. حال که مجموعه ای در کنار واحد فرآوری، واحدهای متالورژی نیز احداث می کند قطعاً باید شاهد واگذاری واحد معدنی به آنها نیز بود.

نظر شما در مورد بهره مالکانه معدن چیست؟
با وجود اینکه بهره مالکانه یا همان حق انتفاع در قانون بودجه آورده می شود اما براساس قانون معادن مبنای قانونی ندارد. بنابراین معتقدیم بهره مالکانه ای که در قانون بودجه آورده می شود موافق قانون معادن نبوده و نمی توان قانون معادن را وضع کرد درحالی که نقیض آن در قانون بودجه آورده شده است. طبق قانون در صورتی که در مقطعی از زمان سرمایه گذار معدن قادر به سرمایه گذاری نباشد می تواند با اجاره پروانه خود، استخراج را به غیر واگذار کرده و درصدی از فروش را

مدیرعامل فولاد آلیاژی ایران، گران بودن تولید فولاد ایران را تشریح کرد:

مشکل رقابت با رقبا به دلیل هزینه های بالای تولید فولاد در ایران

بسیاری از کارشناسان و فعالان بازار فولاد معتقدند برای آنکه توان رقابت در بین فولادسازان داخلی افزایش یابد علاوه بر حمایت هایی که از سوی دولت در حوزه تعرفه های وارداتی صورت می گیرد، باید شاهد افزایش بهره وری تولید به عنوان یکی از پارامترهای موثر بر قیمت تمام شده بود. مهندس محمد ابراهیم قدیریان، مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران معتقد است یکی از مشکلات در صنعت فولاد، تراکم نیروی انسانی و بهره وری پایین در این حوزه می باشد که اثربخشی مزیت های دیگر تولید در ایران را کاسته است. وی در این باره به خبرنگار چیلان گفت: برای اینکه تولیدکنندگان ما در شرایط رکود و مازاد عرضه در بازار فولاد قدرت رقابت خود را از دست ندهند، علاوه بر اعمال تعرفه های گمرکی موثر، موضوع کاهش هزینه ها به صورت هدفمند و جدی می بایست در دستور کار قرار گیرد. در ادامه گفت و گوی چیلان با مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران را خواهید خواند:

سفارش مشتریان و با اتصال به مصرف کنندگان صنعتی انجام می شود و این دلیل بر محدود بودن تولید در بازار این نوع محصولات است. برای مثال از اصلی ترین مشتریان فولاد آلیاژی ایران، مگاموتور، سایپا، سازه گستر و وزارت دفاع هستند که خود مصرف کنندگان نهایی محسوب می شوند.

فروش و بازاریابی صادراتی فولاد های آلیاژی ایران نسبت به رقبای چینی چگونه است؟

اگرچه در دوران تحریم، به لحاظ روابط تجاری، نقل و انتقال پول، هزینه های بیمه و حمل و نقل دچار مشکل بودیم اما از بخش هایی نظیر مسکن تاثیر چندانی نپذیرفتیم. رکود صنایع آلیاژی تنها از رکود اقتصادی نشأت گرفت. درست است که در چرخه صنعت تمامی حلقه ها به هم پیوسته است و از رونق و رکود به نسبت تاثیر می پذیرند اما این نسبت ها متفاوت است.

در بحث تولید فولادهای آلیاژی و رقابت با رقبا مشکل اصلی اتصال به بازارهای مصرف نهایی و مشتریان خاصی است که تولید با توجه به نیاز آنها انجام می شود، بنابراین نفوذ در بازارهای سایر رقبا بسیار سخت است و

چشم انداز بازار فولادهای ساختمانی و آلیاژی را در سال جاری چگونه ارزیابی می کنید؟

بسیاری از صاحب نظران حوزه فولاد، تغییر قابل توجهی را برای سال جاری پیش بینی نمی کنند. در حوزه فولادهای ساختمانی که موتور محرکه آن بخش مسکن است تا زمانی که این بخش فعال نشود نمی توان امید چندانی به بازار این محصولات داشت. از اینرو در بازار محصولات فولاد ساختمانی، شاهد هستیم که روند جهانی تاثیری بر بازار این تولیدات نداشته و تنها به سیاست های داخلی و خروج از رکود بخش مسکن مرتبط است.

اما در حوزه فولادهای آلیاژی و مهندسی احتمال دارد با رونق صنعت نسبت به سال قبل، بهبود تقاضای این محصولات را مشاهده کنیم، اما چون حجم تولید این نوع فولادها کم است؛ عملاً تاثیری بر کل صنعت فولاد نخواهد گذاشت.

آقای قدیریان، بازار مصرف فولادهای آلیاژی و کیفی در ایران چگونه است؟

در حوزه فولادهای آلیاژی و کیفی چون با بازارهای تخصصی و خاص مواجه هستیم، تولید مطابق نیاز بازار و

ناچیز نسبت به سایر کشورهای تولیدکننده پایین است اما هزینه نیروی انسانی و بهره وری اثر آنرا خنثی کرده است.

دین راهکار شما برای کاهش بهای تمام شده و افزایش بهره وری چیست؟

صنعت فولاد در چند سال گذشته نه به عنوان صنعت اقتصادی بلکه به عنوان صنعت اشتغال زا مورد توجه دولت ها بوده است. در طی سال های گذشته که سیاست اشتغال کاذب اعمال شد، شاهد کاهش بهره وری نیروی کار و افزایش هزینه ها نیز بودیم.

اما در مجموع می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که صنعت فولاد ما از نظر تکنولوژی عقب است و این موضوع سبب شده استفاده از نیروی انسانی نیز در آن افزایش یابد. عقب افتادگی فعلی ما در توسعه ملی، عقب افتادگی در حوزه رفتار و تفکر نیروی انسانی است و نیاز است تا با آموزش مهارت ها و تعیین صحیح وظایف، بهره وری نیروهای فعلی افزایش یابد. تورم نیروی انسانی صنایع فراتر از عرصه توسعه فولاد است؛ در غیر این صورت می توانستیم با اعمال تمهیدات سرمایه ای بخشی از مازاد نیروی انسانی را در طرح های توسعه ای جدید بکار گرفته و فعال کنیم.

بازاریابی فولادهای آلایژی کاری پیچیده و مشکل محسوب می شود. شانس موفقیت چین در تجارت فولادهای مخصوص بسیار بالا است؛ چون هم به لحاظ حجم تولید این نوع فولادها دارای برگ برنده ای در بازار است و هم بازار مصرف مناسبی دارد. در این کشور مقیاس بالای تولید به کاهش هزینه ها کمک می کند، بنابراین زمانی که چین ظرفیت مازاد دارد به لحاظ قیمت پایین تر و عرضه زیادتر شانس حضور در بازار ما را به راحتی بدست آورده و تولیدکنندگان داخلی را با مشکل مواجه می کند. تولیدکننده داخلی علیرغم برخورداری از مصرف کنندگان خود، در شرایط فعلی به لحاظ قیمت تمام شده و تعرفه های وارداتی شانس اندکی برای رقابت با چین دارد.

دین راهکار پیشنهادی برای رفع این چالش چیست؟

اگر دولت در بحث تعرفه کوتاه بیايد و آنرا به صورت اساسی دنبال نکند چوب حراج به صنعت فولاد کشور خواهد زد. صنعت فولاد ما به دلیل گران بودن تولید، قدرت رقابت با رقبا را ندارد. تولید فعلی با احتساب یارانه هایی که دولت به بخش تولید می دهد، باز هم هزینه بالایی دارد. با وجود اینکه هزینه انرژی آن هم به میزان

رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق
تهران، نقشه راه تامین مالی صنعت فولاد
را تشریح کرد

فراز و فرودهای تامین مالی شرکتهای فولادی

نشریه «چیلان» در این شماره در خصوص تامین مالی فولاد سازان کشور به
گفتگو با علی سنگینیان رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی
و صنایع و معادن تهران پرداخته است.

عضو هیئت مدیره بانک گردشگری در این مصاحبه با اشاره به نقش
اصلی بانکها در تامین مالی بنگاههای اقتصادی از جمله تولیدکنندگان
فعال در صنعت فولاد، شرایط اعطای تسهیلات و چالشهای رو در روی
تولیدکنندگان این صنعت را مطرح می کند. مدیرعامل شرکت تامین
سرمایه امین در گفتگو با چیلان چشم انداز این صنعت را پس از لغو
تحریمها مثبت ارزیابی می کند و ایجاد لیزینگ های تخصصی فولاد و اخذ
اعتبار از بانک های بین المللی را میسر می داند.

مالی به شرکت ها بر عهده دارند. در کشور ما نیز از سال
۱۳۸۷ که مجوز تأسیس نخستین تامین سرمایه صادر شد،
تاکنون ۹ تامین سرمایه فعالیت خود را آغاز کرده اند که به
ارائه خدماتی مانند تعهد پذیرهنویسی، مشاوره عرضه و پذیرش،
بازارگردانی اوراق بهادار، ارزشگذاری، مدیریت دارایی ها و مشاوره
سرمایه گذاری می پردازند. با توجه به سایر شرایط اقتصاد کلان
و بازار مالی کشور، عملکرد این نهادهای مالی را در حوزه تامین
مالی طی هشت سال گذشته می توان مثبت ارزیابی کرد و به
همت همین تامین سرمایه ها، بازار بدهی هر چند کوچک در
کشور شکل گرفت. اگرچه حدود ۹۳ درصد از کل حجم تامین
مالی انجام شده در بازار سرمایه در سال ۹۲ مربوط به افزایش
سرمایه بنگاه های بزرگ است و فقط حدود کمتر از ۷ درصد از
آن به اوراقی اختصاص داشته است که تامین سرمایه ها، تعهد
پذیرهنویسی این اوراق را بر عهده گرفته اند، اما با برنامه ریزی
منسجم این شرکت ها پتانسیل آن را دارند که نقش مؤثری
را در واسطه گری تامین منابع مالی و انتقال آن به واحدهای
اقتصادی ایفا کنند. به عنوان مثال تامین سرمایه امین تاکنون
خدمات مختلفی را به بخش صنایع فلزی و معدنی کشور ارائه
کرده است که از جمله آنها می توان به انتشار ۱۰ هزار میلیارد

دین در حال حاضر مهم ترین راه های تامین مالی

تولید کنندگان صنعت فولاد کشور چیست؟

راهکارهای فعلی را می توان در دو گروه بازار پول
و بازار سرمایه طبقه بندی کرد که البته به دلایل
مختلف مانند قدمت نظام بانکی کشور و عدم شناخت
بنگاه های اقتصادی از روش های تامین مالی در بازار
سرمایه، بانک ها همچنان نقش اصلی را در تامین
مالی بنگاه های اقتصادی از جمله تولیدکنندگان
فعال در صنعت فولاد ایفا می کنند. از ابزارهای فعلی
بازار سرمایه برای تامین مالی صنایع فلزی و معدنی
می توان به انواع ابزارهای بدهی اشاره کرد که با توجه به هدف
شرکت از تامین منابع، دارایی ها و وضعیت مالی و عملکردی
شرکت، کاربرد متفاوتی دارند. از اوراق اجاره می توان با هدف
تامین نقدینگی یا خرید دارایی، اوراق استصناع با هدف ساخت
دارایی، اوراق مشارکت با هدف تامین نقدینگی برای پروژه ای
خاص، اوراق مرابحه با هدف خرید دارایی و اوراق سلف با هدف
تامین سرمایه در گردش استفاده کرد. از ابزارهای سرمایه ای
تامین مالی نیز می توان به صندوق پروژه برای تامین مالی
پروژه ها اشاره کرد.

دین بازار سرمایه چگونه می تواند بستر مناسبی برای

تامین مالی شرکت های فولادی فراهم کنند؟ و نقش آنها را

در این سال ها چگونه ارزیابی می کنید؟

در کنار فعالیت بانک ها که سهم به سزایی در تامین مالی بنگاه
های تولیدی صنایع مختلف دارند، نهادهای واسطه دیگری در
بازار سرمایه به نام تامین سرمایه ها وجود دارند که کارکرد
اصلی آنها نیز، هدایت منابع دارندگان وجوه مازاد به بخش های
مولد صنعتی و اقتصادی است. امروزه تامین سرمایه ها در
کشورهای پیشرفته دنیا، نقش مهمی را در ارائه انواع خدمات

ریال اوراق مشارکت برای ایمیدرو، مشاوره افزایش سرمایه ۱۵ هزار میلیارد ریال برای سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات و مشاوره افزایش سرمایه ۴ هزار میلیارد ریال برای چادرملو اشاره کرد.

تولیدکنندگان چگونه می‌توانند بین تأمین مالی در سیستم بانکی و در بازار سرمایه در حرکت باشند و از هر دو سیستم مالی استفاده کنند؟

باید تلاش کرد رقابت سنتی موجود در بازار مالی کشور در راستای جذب منابع از طریق بازار پول و سرمایه را به همکاری بین این دو بازار سوق داد به گونه‌ای که متقاضیان تأمین مالی کوتاه‌مدت در اقتصاد کشور به سمت بازار پول و متقاضیان تأمین مالی درازمدت به بازار سرمایه رجوع کنند. نرخ دستوری تسهیلات بازار پول، تقاضای بیش از حد برای تأمین مالی در بازار پول ایجاد می‌کند و از طرفی بالابودن هزینه تأمین مالی در بازار سرمایه، این بازار را از کارکرد اصلی خویش که تأمین مالی درازمدت است، باز می‌دارد. همکاری تنگاتنگ بانک‌ها با بازار سرمایه می‌تواند ضمن تسهیل در فرآیند تأمین مالی، هزینه‌های آن را به طور چشمگیری کاهش دهد. البته در کنار همه این سیاست‌گذاری‌ها، فرهنگ سازی و افزایش آگاهی بنگاه‌های اقتصادی از کارکردهای بازار سرمایه در حوزه تأمین مالی نیز اهمیت دارد. تا زمانی که تولیدکنندگان ما با روش‌های تأمین مالی بازار سرمایه آشنا نباشند، نمی‌توان انتظار داشت بهترین راهکار برای تأمین نیاز مالی خود را انتخاب کنند. تولیدکنندگان صنایع مختلف از جمله فولاد می‌توانند با مراجعه به شرکت‌های تأمین سرمایه و بهره‌گیری از مشاوره‌های تخصصی آنها در معرفی ابزارهای تأمین مالی قابل ارائه به تناسب شرایط و نیاز خود، بهترین روش تأمین مالی را انتخاب کنند. با توجه به حصول توافق هسته‌ای

و نزدیکی به لغو تحریم‌ها، ایجاد لیزینگ‌های تخصصی صنعت فولاد نیز که منطبق با سازوکارهای مهندسی مالی و تدارکات و بازرگانی داخلی و خارجی است، می‌تواند به اخذ اعتبار از موسسات یا بانک‌های بین‌المللی، اخذ نمایندگی از موسسات لیزینگ بین‌المللی و تأمین مالی بین‌المللی صنعت فولاد کشور کمک کند.

تصور می‌کنید پس از رفع تحریم‌ها، شرایط سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد چگونه پیش برود؟

صنعت فولاد کشور در شرایط فعلی با مشکلاتی عدیده‌ای مواجه است، به طوری که بحران فعلی حاکم بر این صنعت در هیچ دوره‌ای سابقه نداشته است. در تحلیل‌های انجام‌شده توسط کارشناسان صنعت فولاد کشور، دیدگاه‌های متفاوتی در مورد وضعیت این صنعت در پساتحریم به چشم می‌خورد. در برخی از پیش‌بینی‌ها با اشاره به رکود و مازاد عرضه در صنعت فولاد دنیا عنوان می‌شود که به دلیل عدم جذابیت سرمایه‌گذاری در این حوزه، صنعت فولاد کشور شانس چندانی برای جذب

ایجاد لیزینگ‌های تخصصی صنعت فولاد که منطبق با سازوکارهای مهندسی مالی و تدارکات و بازرگانی داخلی و خارجی است، می‌تواند به اخذ اعتبار از موسسات یا بانک‌های بین‌المللی، اخذ نمایندگی از موسسات لیزینگ بین‌المللی و تأمین مالی بین‌المللی صنعت فولاد کشور کمک کند.

سرمایه‌گذاری خارجی در دوران پساتحریم ندارد. اما از سوی دیگر، برخی از کارشناسان بر این باورند که رکود فعلی در صنعت فولاد موقتی است و با توجه به پتانسیل رشدی که این صنعت در آینده نزدیک دارد، یکی از حوزه‌های مهم برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی در دوران پساتحریم است. آنچه مسلم است بهره‌برداری از فرصت‌های پیشروی صنعت فولاد در دوران پساتحریم و پتانسیل‌های موجود، بدون حمایت مسئولان و برنامه ریزی مدون، دشوار است. دولت باید

یک بسته سیاستی مدونی برای حمایت از تولیدکنندگان حوزه فولاد کشور تدوین کند و با تنظیم تعرفه‌ها، ارائه تسهیلات، کنترل نرخ ارز، تقویت سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی، اصلاح برخی از قوانین و مقررات، حمایت از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی، زمینه را برای بهبود وضعیت صنعت فولاد و افزایش تقاضای محصولات فولادی فراهم آورد.

با توافق هسته‌ای و رفع تحریم‌های بین‌المللی حامل‌های انرژی، دولت به نقدینگی بیشتری از محل فروش حامل‌های انرژی دست می‌یابد که تا با تزریق بخشی از این نقدینگی به پروژه‌های عمرانی می‌توان معضل نبود تقاضا را برای محصولات فولادی تا حدی حل کرد. همچنین بازگشایی کانال‌های انتقال مالی، اعتبارات بانکی و ارائه اعتبارات اسنادی نیز می‌تواند راهگشای تسهیل جذب سرمایه‌گذاری خارجی به صنعت فولاد باشد.

چه روش‌های تأمین مالی در دنیا وجود دارد که می‌تواند برای تقویت صنعت فولاد ایران موثر باشد؟

گواهی سپرده کالایی که در بورس کالای کشور تاکنون برای محصولات کشاورزی مانند جو و ذرت عرضه شده است از جمله ابزارهای تأمین مالی در دنیا است که با تبدیل موجودی انبار خود به گواهی سپرده کالایی و اوراق بهادارسازی آن، بستر لازم برای فروش بیشتر محصولات خود را ایجاد می‌کند. از این روش تأمین مالی می‌توان برای کاهش هزینه‌های تأمین مالی در بازار سرمایه و افزایش نقدشوندگی کالا برای تولیدکنندگان صنعت فولاد کشور نیز استفاده کرد. همچنین از ابزارهای کاربردی دیگر نیز می‌توان به صندوق‌های قابل معامله کالایی اشاره کرد که با هدف تأمین مالی از محل موجودی راکد انبارهای شرکت‌ها، راه‌اندازی می‌شوند. معرفی این صندوق‌ها در بورس کالا می‌تواند به تأمین مالی صنایع مختلف از جمله فولاد کمک کند.

با توجه به رکود فعلی حاکم بر صنایع تولیدی کشور از جمله فولاد، بانک‌ها چگونه می‌توانند شرایط اعطای تسهیلات را آسان‌تر کنند؟

رکود حاکم بر صنایع مختلف باعث ایجاد اختلال در عملیات شرکت‌های تولیدی شده است، به گونه‌ای که اکثر این بنگاه‌های اقتصادی از معضل کمبود سرمایه در گردش رنج

بانک‌ها می‌توانند اولویت تسهیلات‌دهی خود را بر اساس نرخ بازدهی و کارایی بنگاه‌های اقتصادی متقاضی مدیریت کنند تا بنگاه‌هایی که توان رقابت ندارند و از اصل مزیت نسبی در فرآیند تولید برخوردار نیستند، از چرخه تسهیلات‌دهی خارج شوند.

می‌برند و دست به دامن نظام بانکی کشور شده‌اند. از سوی دیگر، مشکلات نظام بانکی کشور و وضعیت نابسامان مطالبات غیرجاری آنها، بانک‌ها را نه تنها با مشکل تأمین منابع برای

وام‌دهی روبرو کرده است، بلکه حتی اگر منابع هم در اختیار داشته باشند، به اندازه‌ای گران است که امکان بازپرداخت این منابع گران توسط بنگاه‌های تولیدی وجود ندارد.

برای افزایش توان سیستم بانکی کشور در تأمین نیاز صنایع تولید و تسهیل این فرآیند باید به دنبال راهکارهای اصولی باشیم؛ به عنوان مثال می‌توان با هدف حمایت از بخش تولید، مدل‌های متنوعی از تسهیلات را ارائه دهیم، به نحوی که با طراحی تسهیلات با امکان بازپرداخت تصاعدی برای تولیدکنندگان بخش صنعت، این امکان را برای تولیدکنندگان فراهم آوریم تا در سال‌های اولیه راه‌اندازی واحد صنعتی خود، بار مالی کمتری را متحمل شوند.

همچنین بانک‌ها می‌توانند اولویت تسهیلات‌دهی خود را بر اساس نرخ بازدهی و کارایی بنگاه‌های اقتصادی متقاضی مدیریت کنند تا بنگاه‌هایی که توان رقابت ندارند و از اصل مزیت نسبی در فرآیند تولید برخوردار نیستند، از چرخه تسهیلات‌دهی خارج شوند. در این صورت متوسط تسهیلات بانکی افزایش می‌یابد و فرآیند اعطای تسهیلات با کارایی بالاتری محقق می‌شود. افزایش توان وام‌دهی بانک‌ها و تسهیل اعطای وام به بنگاه‌های تولیدی نیز در گروی افزایش توان بانک‌ها در جذب منابع و وصول مطالبات غیرجاری آنهاست. در راستای جذب سپرده در بانک‌ها می‌توان با ارائه و طراحی ابزارهای مالی متنوع به تناسب درجات مختلف ریسک و سلايق گوناگون صاحبان منابع، منابع مالی بیشتری را جذب نظام بانکی کرد. به عنوان مثال استفاده گسترده‌تر از گواهی سپرده عام و خاص در شبکه بانکی با درجات مختلف ریسک و سود احتمالی بیشتر، یکی از راهکارهای پیشنهادی است. طراحی ابزارهای مالی مشترک در بازار پول و سرمایه مانند اوراق بهادار سازی وام‌های بانکی با مشارکت تأمین سرمایه‌ها به عنوان شرکت‌های مدیریت دارایی نیز به افزایش ظرفیت وام‌دهی شبکه بانکی کمک خواهد کرد. حل معضل مطالبات غیرجاری نیز با هدف افزایش توان وام‌دهی شبکه بانکی مستلزم برنامه‌ریزی‌های هدفمند به منظور اصلاح و بهبود این وضعیت بحرانی است.

چه نهادها، ابزارها یا برنامه‌هایی می‌تواند به فولادسازان کوچک که گردش مالی یا نقدینگی کمتری دارند، کمک کند؟

یکی از راهکارها در راستای تقویت و توسعه تأمین مالی کسب و کارهای خرد و کوچک، تأسیس بانک مستقل ویژه صنایع کوچک و متوسط است که سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در پیش‌نویس برنامه ششم توسعه، پیشنهاد تشکیل این بانک را تحت عنوان «بانک کسب و کار کوچک» به دولت داده است. اصولاً در کشورهای دیگر، در چهارچوب استراتژی کلی برای توسعه کشور، استراتژی‌هایی برای حمایت از بنگاه‌های کوچک

و متوسط در نظر گرفته می‌شود و بر اساس آن بسته‌ای از حمایت‌های مختلف اعم از مالی، مشاوره مدیریتی، آموزشی، فنی، اطلاعاتی و تسهیل شرایط برای رقابت و غیره طراحی می‌شود. در واقع فرآیند تأمین مالی صنایع کوچک و متوسط، شبکه‌ای از نهادها و ارکان متفاوت است که خدمات و ارتباطات موثر آنها، متضمن رشد و رونق این صنایع خواهد بود. بانک‌های تخصصی ارائه‌کننده تسهیلات به صنایع کوچک و متوسط در کنار نهادهای مالی تخصصی که خدماتی مانند مشاوره‌های مدیریتی، مالیاتی، اصلاح ساختار و تأمین مالی از بازار سرمایه را ارائه می‌کنند و نیز بیمه‌های اعتباری، به همراه مشوق‌هایی نظیر مشوق‌های مالیاتی یا مشوق‌های تسهیل‌کننده فعالیت‌های تحقیق و توسعه، اجزای زیرساختی شبکه تأمین مالی صنایع کوچک و متوسط هستند. مشارکت این بانک‌ها در تأسیس و راه‌اندازی صندوق‌های تخصصی سرمایه‌گذاری مخاطره‌پذیر نیز می‌تواند اقدام موثری برای تخصیص بهینه منابع و کاهش ریسک شکست و عدم بازپرداخت آنها باشد.

دولت باید یک بسته سیاستی مدونی برای حمایت از تولیدکنندگان حوزه فولاد کشور تدوین کند و با تنظیم تعرفه‌ها، ارائه تسهیلات، کنترل نرخ ارز، تقویت سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی، اصلاح برخی از قوانین و مقررات، حمایت از طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی، زمینه را برای بهبود صنعت فولاد و افزایش تقاضای محصولات فولادی فراهم آورد.

نقش اتاق بازرگانی را در تأمین مالی صنایع فولادی چگونه ارزیابی می‌کنید؟

نقش اتاق بازرگانی در شرایط فعلی، از یک‌طرف رابرتی با دولت در راستای افزایش تعرفه واردات و از سوی دیگر، تشکیل جلسات مشترک بین بانک‌ها و صنایع فولادی برای بحث و تبادل نظر در مورد مشکلات و موانع موجود بر سر راه دو گروه و دستیابی به راه‌حل‌ها است. همچنین اتاق بازرگانی می‌تواند علاوه بر بانک‌ها بین شرکت‌های تأمین سرمایه و لیزینگ‌های داخلی و خارجی و نیز بورس‌ها با شرکت‌ها و صنایع مختلف (از جمله بخش فولاد) جلساتی برگزار کند.

بانک مرکزی چگونه می‌تواند، سیستم بانکی را در جهت حمایت از صنعت فولاد کشور بسیج کند؟

بانک مرکزی اخیراً بخشنامه‌ای شش ماده‌ای را به بانک‌ها ابلاغ کرده است که طی آن برخی از صنایع کوچک و متوسط بدهکار، بر خلاف گذشته، می‌توانند با کسب شرایط، از شبکه بانکی تسهیلات دریافت کنند. همچنین بانک مرکزی می‌تواند با اعمال نظارت بیشتر بر عملکرد بانک‌ها، به‌ویژه بانک‌های تخصصی مانند بانک صنعت و معدن، به تسهیل در روند پرداخت تسهیلات به صنایع مختلف کمک کند. افزایش سرمایه بانک‌ها به‌ویژه بانک‌های تخصصی (با توجه به اینکه این بانک‌ها بر خلاف بانک‌های تجاری، به سپرده‌های مردم تکیه ندارند و منابع خود را از راه‌های مختلفی از جمله سرمایه بانک، فاینانس، خطوط اعتباری بانک مرکزی یا ظرفیت‌های قوانین بودجه‌های سنواتی تأمین می‌کنند)، علاوه بر امکان پرداخت تسهیلات بیشتر توسط این بانک‌ها به بخش صنعت، در رتبه‌بندی‌های داخلی و بین‌المللی این بانک‌ها نیز تأثیر دارد و امکان دسترسی بیشتر به منابع خارجی را فراهم می‌کند.

۴۹

انعقاد قرارداد ۱۷۱ میلیون دلاری بین فولاد خرم‌دشت تاکستان و قزاق‌ها

سهم صادرات قزاقستان ۸۹۳ میلیون دلار و صادرات ایران ۹۴ میلیون دلار بوده است. این میزان مبادلات تجاری بین دو کشور نسبت به سال ۲۰۱۳، چیزی در حدود ۵۸ درصد افزایش داشته است که فولاد به عنوان یکی از عمده ترین محصولات همیشه در صدر کالاهای صادراتی قزاقستان بوده است. مدیرعامل مجتمع فولاد خرم‌دشت تاکستان در همین رابطه خاطر نشان کرد: با نگاهی به گذشته و در طی سه سال اخیر صنعت فولاد علاوه بر افت شدید بازارهای جهانی دچار رکود بی سابقه‌ای در داخل نیز بوده که باعث ایجاد مشکلات عدیده‌ای از جمله کاهش ظرفیت تولید کارخانجات به بیش از ۶۰ درصد شده است. به نحوی که متاسفانه کارخانجات تولید کننده مقاطع فولاد به عنوان صنایع پایین دستی صنعت فولاد نیز از این رهگذر بی نصیب نبوده و به ویژه در سالهای ۹۳ و ۹۴ اکثر تولیدکنندگان میلگرد با زبان قابل توجهی مواجه شده‌اند. لذا با توجه به اینکه دغدغه اصلی کشور در این زمان حفظ اشتغال و رشد تولید داخلی است تولیدکنندگان باید شعار اقدام و عمل را سرلوحه و جزو اهداف اساسی خود قرار دهند.

شرکت هلدینگ فولاد اصل توانست در حاشیه سفر رئیس جمهور قزاقستان به تهران، با شرکت بازرگانی BATT.ALZ قزاقستان قراردادی به ارزش ۱۷۱ میلیون دلار منعقد کند. به گزارش چیلان، در سفر دو روزه نور سلطان نظر بایف، رئیس جمهور قزاقستان به تهران که با تعدادی از مقامات عالی رتبه سیاسی و اقتصادی همراهی شد، چندین توافق نامه و قرارداد به امضاء دو طرف رسید. یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین قراردادهای همکاری امضا شده مربوط به صنعت فولاد بوده که بین هلدینگ فولاد اصل و شرکت BLT.ALZ به امضا رسید. این قرارداد در زمینه تأمین بخشی از شمش فولادی مورد نیاز مجتمع فولاد خرم‌دشت تاکستان و خرید میلگرد تولیدی این مجتمع می‌باشد که به ارزش ۱۷۱ میلیون دلار و برای مدت یکسال به امضا رسیده است. به گفته امیر جواد اصل رئیس هیأت مدیره هلدینگ فولاد اصل روابط تجاری و اقتصادی دو کشور هم اکنون به مرحله ثبات رسیده است. هر چند با رفع مشکلات در برخی بخش‌های اقتصادی و حل مسائل مربوط به بانک‌ها، این همکاری‌ها می‌تواند رشد بیشتری داشته باشد. بر اساس آمار منتشر شده از سوی منابع قزاقی در سال ۲۰۱۴ میلادی حجم مبادلات تجاری ایران و قزاقستان حدود ۹۸۷ میلیون دلار بوده که

نقش مدیریت استراتژیک در شرایط رکود و بحران صنعت فولاد

■ دکتر سید احمد رضوی نیک
مدیر عامل مجتمع فولاد نیک صدرای توس

شرایط بحرانی باب تازه ای از فروش و ایجاد بازار و صادرات محور را به روی صنایع فولاد کشور باز و چرخه کارخانجات را به حرکت در آورد. بر این اساس و نتیجه تحقیقات دانشگاه تهران آمار تکان دهنده سطوح مدیریت حاکی بر آن است که ضعف مدیریت سبب عدم ایجاد بازار و حل مشکلات به وجود آمده می باشد. بر اساس نتیجه این تحقیقات ۹۵٪ مدیران کشور اطلاعات استراتژیکی ندارند و ۳٪ مدیران کشور اطلاعات استراتژیکی دارند لیکن جسارت اجرایی شدن آنها ندارند و ۲٪ مدیران کشور اطلاعات و توان و جسارت اجرایی استراتژیک را دارند اما منزوی هستند، لذا بسیار ضروری و لازم است قبل از هر اقدام ابتدا ساختار مدیریتی در کلیه سطوح به خصوص صنایع و بخش دولتی اصلاح و پارادایم و مشروعیت مدیریت در آن شکل و جامع عمل بپوشاند و پارادایم معقول و فناوری مدیران در کسب و کار رمز موفقیت در دنیای پیچیده ناپایدار امروز می باشد و تنها راه مبارزه با محیط ناپایدار کنونی و دامپینگ های ایجاد شده استفاده از استراتژی های معقول و اقیانوس آبی (اتلاف واحدهای فولادی ناهمگون برای حفظ و ایجاد بازار فروش و ادغام واحد های کوچک و غیر کاربردی) به منظور ایجاد سرمایه کلان و پایداری در بازار رکود اقتصاد مقاومتی می باشد.

لذا در چنین موقعیت بحرانی در صنایع مادر به خصوص فولاد تربیت مدیران و رهبران سازمان ها و مراکز اقتصادی با آخرین دستاوردهای علمی و مدیریتی بر اساس تکنولوژی و علم روز دنیا بسیار حائز اهمیت و ضروری می باشد. که می توان به طور خلاصه و بر اساس عارضه یابی صنعتی و مدیریتی چنین اعلام نمود که در بازار کنونی ۳ فاکتور مهم که بکارگیری آن سبب رشد و تقویت رقابت پذیری در محیط کسب و کار می باشد عبارتند از:

۱. پارادایم: الگوهای ذهنی یا باورهای درونی فرد که توسط گروهی پذیرفته می شود و اجماع (۸۰٪) بر آن مبنا تصمیم گیری می گردد.
 ۲. استراتژیک: مجموع تکنیک های بازار برای غلبه بر رقبا
 ۳. هوش بازار: حل مسائل سازمان و بنگاه مبتنی بر تعاملات عاطفی بین فردی
- بکارگیری عوامل یاد شده در کنار دیگر مولفه ها و فاکتور های محیطی، سیاسی-اقتصادی-اجتماعی در شالوده و بطن دولتمردان و سیاست گذاران و مدیران صنایع سبب خروج از بن بست کنونی و بحران مالی، اقتصادی و اشتغال خواهد گردید.

مدتی است نفس های صنعت فولاد کشور به سختی بالا می آید، بسیاری از کارخانجات و واحدهای بزرگ و کوچک فولادی در دو سال اخیر به حالت تعطیل و نیمه تعطیل در آمدند و دیگر توان ادامه فعالیت ندارند و این روند هر روز در حال افزایش است و زنگ خطر برای آن به صدا در آمده است.

این بحران در حالی رغم خورد که تا قبل از روی کار آمدن دولت یازدهم میانگین دپوی کارخانجات چیزی در حدود ۲۰۰ هزار تن بود که در دو سال اخیر این رقم به بیش از ۲ میلیون تن رسیده و این در شرایطی است که اکثر کارخانجاتی که توانسته اند در شرایط بحرانی دوام آورند حداکثر با ۴۰٪ ظرفیت خود ادامه بکار داده اند؛ همچنین وضعیت بفرنج بازار سرمایه هم باعث شده که در دو سال گذشته ارزش سهام شرکت های فولادی در بررسی اوراق بهادار تنزل یافته و به حدود ۲۰ درصد ارزش قبلی خود برسد و طبق آمار بیش از ۶۰ کارخانه فولاد کشور به دلیل رکود تعطیل شده است.

حال این سوالات مطرح می شود که:

« چرا صنعت فولاد کشور تا مرز نابودی پیش رفته است ؟

« چرا سرمایه گذاری خارجی گره صنعت فولاد را باز نمی کند؟

« تمرکز دولت روی دیپلماسی چه آسیبی به صنعت فولاد کشور وارد کرد!

نگاه خرد دولت به اقتصاد کلان صنعت فولاد سبب زمین گیر شدن این صنعت گردید و کسی به فکر نجات آن نیست هم رسانه ها و تشکل ها و هم دولتمردان در این زمینه سکوت عجیبی نموده اند و جای تعجب دارد که کسی از عمق فاجعه و این سکوت عمیق سخنی به میان نمی آورد. هیچ سرمایه گذار داخلی و خارجی جرات سرمایه گذاری در چنین شرایط بحرانی که هیچ تضمینی برای برگشت پذیری و سود آوری این صنعت کشور نیست را ندارد و عمده مشکل بر سر راه سرمایه گذاری خارجی نیز در صنعت فولاد تسهیل نبودن فضای کسب و کار در ایران است.

در این چنین شرایط بحرانی، تنها راه نجات صنعت فولاد، تحرک چرخ بازار سرمایه و به طبع آن اصلاح ساختار مدیریت و محیط کسب و کار و ایجاد و ترغیب رقابت و تعدیل هزینه های تولید با استفاده از تکنولوژی نوین و استراتژی تولید و استفاده از شیوه های مدرن مدیریت صنعتی و رقابتی و دانش بنیاد می باشد که بکار گیری آموزش مدیران و رهبران در سطوح مختلف می تواند در چنین

دولت‌ها به حمایت صنعت فولاد آمده‌اند

تحرك مثبتی در بازار داخل خواهیم بود.

با این حال برای آنکه در آینده تنها وابسته به بازار داخل نباشیم باید واحدهای فولادی برنامه صادراتی را در محصولات نهایی و نیمه نهایی جدی بگیرند. صادرات کار آسانی نیست و رقابت در کسب بازارهای صادراتی در آینده تشدید خواهد شد به همین خاطر باید در مورد مولفه‌های موثر بر صادرات و رقابت صادراتی که شامل قیمت، تحویل به موقع و کیفیت است به گونه‌ای عمل کرد که اگرچه کشورها در حوزه تولید در حال خودکفا شدن هستند اما ما بتوانیم برتری خود را حفظ کنیم.

زمانی که صحبت از طرح کشورها برای حمایت از تولیدات داخلی می‌شود بخشی از آن شامل مشوق‌های صادراتی است. همانگونه که تعرفه باید در مقابل واردات تعریف شود، مشوق‌های صادراتی نیز تا زمانی که قیمت‌ها در واحدها رقابتی شود، می‌تواند موثر باشد.

همچنین در حوزه صادرات موارد دیگری همچون حمل و نقل و نقش بخش‌های تجاری سفارتخانه‌ها در کشورهای هدف باید مشخص شود که هنوز محسوس نشده است. ▶

سد تعرفه‌ای به دنبال حمایت از تولید داخلی و صنایع زیربنایی است. می‌توان دید که هر کشوری برای خود موضوع حمایت از صنایع داخلی را تعریف کرده اما در ایران هنوز این حمایت‌ها تعریف نشده و درحالی که در برنامه ششم توسعه، ۸ درصد رشد GDP مطرح شده اما برنامه ریزی برای این رشد به مرحله عمل منتج نشده است.

وضع تعرفه سنگین از سوی آمریکا برای جلوگیری از واردات فولاد چین، سبب متمایل شدن این کشور به سمت بازارهای دیگر شده است و چون حجم صادرات چین مشخص است قطعاً این کشور بازارهای هدف صادراتی دیگر را در صورت از دست دادن بازار آمریکا شناسایی خواهد کرد. بنابراین در زمینه تعرفه، کشور ما نیز باید انعطاف‌پذیر باشد و در غیر این صورت ضربات جبران‌ناپذیری به تولید داخل وارد خواهد شد. با این اوصاف اراده دولت باید به دنبال ایجاد تحرك مثبت در حوزه ساختمان باشد چرا که تا وقتی بخش ساختمان راه نیفتد، سایر زیربخش‌های صنعتی نیز رشد نخواهند کرد. با تصویب بودجه سال ۹۵، میزان بودجه بخش‌های عمرانی بیش از ۲ برابر سال قبل در نظر گرفته شده اما هنوز از زمان ابلاغ و تخصیص عملیاتی آن اطلاع دقیق وجود ندارد بنابراین قطعاً در آینده شاهد

بهمن
تجلی‌زاده

معاون فروش و
بازاریابی فولاد
خوزستان

◀ عمده تغییرات در صنعت فولاد به اقدامات دولت‌ها برای حفاظت از این صنعت باز می‌گردد و پیش‌بینی وضعیت در چنین موقعیتی وابسته به تصمیم دولت‌ها است.

چین با تعریف پروژه‌های توسعه زیرساخت‌ها که نیازمند ۷۲۰ میلیارد دلار معادل ۴/۷ تریلیون یوان اعتبار است، حرکتی در بازار خود ایجاد کرده است. از سوی دیگر در اقدامی دیگر این کشور تولید فولاد خود را کاهش داد و این دو موضوع سبب صعود قیمت‌ها در این مدت شد. علاوه بر این دولت چین برای رسیدن به تولید ناخالص داخلی (GDP) ۶/۷ درصدی که در برنامه‌ها دیده، باید شاهد رشد فولاد نیز باشد چرا که در غیر این صورت به هدف خود نخواهد رسید.

دولت‌ها هم اعلام کرده اعتباری از سوی بانک‌ها به فولادسازان داده خواهد شد تا به GDP مورد نظر خود برسد. در کنار این اقدامات، آمریکا با

بازار فولاد امسال شکننده است

بخش اقتصادی و کاهش تقاضا در آن مجبور به کاهش ظرفیت تولید شدیم. در صورتی که اگر تقاضا به اندازه کافی باشد، قطعاً ظرفیت‌های تولید را نیز اضافه خواهیم کرد.

در بخش صادرات نیز تحریم‌ها ما را از بازارهای خارجی دور کرده است و جذب دوباره بازارها و دستیابی به جایگاه گذشته کار سختی است و نیازمند حمایت دولت در ارائه مشوق‌های صادراتی و ایجاد زیرساخت‌های لازم است. ▶

نیست. البته واحدهای فولادی به ویژه واحدهای بزرگ با همکاری یکدیگر در تثبیت قیمت‌ها می‌توانند مانع کاهش نرخ‌ها شوند.

ابلاغ بودجه سال ۹۵ توسط دولت و اجرای آن در کوتاه‌ترین زمان برای تولیدکنندگان به خصوص نوردکاران یک اتفاق مثبت است و به همین منظور ما نیز تولیداتمان را به سمت محصولات خاص و مصرف‌کنندگان خاص معطوف کردیم تا از بازار ساختمان تاحدودی فاصله بگیریم چون به دلیل رکود این

احمد
خوروش

مدیرعامل
مجمع فولاد
کوبر

◀ در سال ۹۵ هم فولاد با توجه به قیمت‌های فعلی و شرایطی که چین در بازار ایجاد کرده وضعیت خوبی ندارد و پیش‌بینی‌ها در مورد آن مثبت

نقش آهن و فولاد در دولت اسلامی چیست؟

که کاربرد بسیار وسیع تری از فولاد دارد را ابزار اقامه قسط می‌داند.

ولی ما در ایران آن را صنعتی کمتر یا هم تراز با خودرو و کارخانه سیمان و پفک نمکی می‌دانیم. و این چالش سومی است که در پیش روی دولت اسلامی و صنعت فولاد قرار دارد. همه آنچه رهبر انقلاب بعنوان تمدن اسلامی از آن یاد کرده و آرزوی دستیابی به آن را برای جهان در سر می‌پروراند، در سوره حدید آیه ۲۵ کلید آن رمز گشایی و ابزار آن معرفی شده است: (محققان این چنین است که ما فرستادیم رسولان خود را آن گونه که دیگر محتاج هیچ دلیلی نباشد و خود دلیل خود شوند. و نیز به همراه آنان تمام علم عالم امکان را که پروردگارش آفریده است اعم از دنیا و آخرت و شاخص‌های هر چیز که در عالم امکان وجود دارد.

فرو فرستادیم تا مردم با تکیه بر آن عدل را متجلی سازند و نیز فرو فرستادیم آهن را که به شدت (با صلابت) پایدار است و در طول زندگی همه مردم منفعت دارد و خداوند می‌داند چگونه یاری دهد فرستاده‌اش را، آنگونه که بر شما پوشیده است و جز این نیست که خداوند توانا و مقتدر است. (دانا و تواناست. زمان در دانایی و توانایی او اثر ندارد). اصل سخن اینکه چالش فولاد اقتصاد، آب، برق، سرمایه، تکنولوژی، آلودگی و مواردی که طرح جامع را دچار انحراف اساسی کرده است، نیست.

همه این‌ها می‌تواند در چالش اصلی دیده شود. بلکه این است که آهن و فولاد در تشکیل دولت اسلامی و در راستای تمدن اسلامی چه نقشی ایفا می‌کند؟! ▶

نمی‌کند. یعنی سلب نیست، وقتی هدف متفاوت باشد ساختار متفاوت می‌گردد. ما با ساختار سلبی نمی‌توانیم به دولت اسلامی دست پیدا کنیم و این چالش اصلی است و هیچ ربطی به تمدن غرب یا شرق و موافقت یا مخالفت با ما را ندارد. بلکه چالش داخلی ما است که سیاسی بودن جامعه مانع از کانون جمعی به این مغفول است. تمدن اسلامی دستیابی به فرهنگ اسلامی است. فرهنگ اسلامی همچون دستیابی به نفس مطمئنه، مستلزم ساختار منعطفی مثل جسم است که فرهنگ اسلامی را تعقیب کند. غرب برای دستیابی به تمدن مورد نظر خود از صنعت به عنوان ابزار اعتلای فرهنگ استفاده کرده است. اقتصادی بودن صنعت از آن جهت در غرب ملاک توجیه صنعت قرار گرفته است که در فرهنگ غرب اقتصاد شاخص اصلی است. ولی به این معنی نیست که دنیای غرب در استفاده از صنعت به سایر شاخصه‌های فرهنگی توجه نکرده است. تا آنجا که غرب معتقد است آن قدر که صنعت و تکنولوژی در اعتلای فرهنگ غرب موثر بوده است کلیسای نبوده است.

پس دومین چالش در تشکیل دولت اسلامی آن است که نقش صنعت به عنوان ابزار اعتلای فرهنگ اسلامی تعیین گردد و این نگرش در شکل‌گیری انقلاب اسلامی و نظام اسلامی مغفول مانده است و صنعت صرفاً اشتغال‌زا، دارای توجیه اقتصادی و علی‌النهاییه دگرترین سبز در آن دیده شده است. نکته مهم که مورد نظر بحث نگارنده است آن است که غرب از صنعت فولاد به عنوان شاخصه صنعتی شدن و رشد پایدار استفاده کرده است و قرآن آهن

محمدحسن عرفانیان

مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت

▶ رهبر انقلاب یاد نهفته در درون جان را که از دوران پیامبر خواب گرفتگی جسم مانع آن بود یادآوری کرد و مراحل تمدن اسلامی را بیان نمود. ایشان شکل‌گیری انقلاب اسلامی، تشکیل نظام اسلامی، تشکیل دولت اسلامی، تشکیل جامعه اسلامی و در نهایت تمدن اسلامی را توالی آن دانستند. ایشان شکل‌گیری انقلاب اسلامی و تشکیل نظام اسلامی را تحقق یافته و شرایط موجود را تشکیل دولت اسلامی می‌دانند. اسلام سه نفس اماره و لوازمه و مطمئنه را جنگ میان جسم و روح بیان می‌کند که در اماره روح را در خدمت جسم می‌داند و در مطمئنه جسم را در خدمت روح می‌داند ولی به هر حال در هیچ حالتی جسم از دستیابی به هدف حذف نمی‌شود. جسم انسان دارای سخت‌افزار و نرم‌افزار و مغز افزار است که ما از آن بعنوان ساختار نام می‌بریم.

پس دستیابی به هر هدفی اعم از بد که اماره باشد و یا خوب که مطمئنه باشد مستلزم ساختار مناسب است. تشکیل دولت اسلامی مستلزم ساختار مناسب است که در شکل‌گیری انقلاب اسلامی و تشکیل دولت اسلامی مغفول مانده است. جسم انسان در نفس اماره مشابه نفس مطمئنه عمل

۱۳۹۵، سال چالش مالیاتی فولادی‌ها

است. در این راستا می‌توان به اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده، استخدام مشاوران فرانسوی جهت آموزش و اصلاح رویه‌ها و نیز ارسال کارشناسان به سایر کشورها جهت آموزش و انجام مطالعات تطبیقی می‌توان اشاره کرد. طبق برنامه اعلامی، گسترش چتر مالیاتی به عنوان یکی از اصلی‌ترین راهکارهای افزایش درآمدها سرلوحه برنامه سازمان

پیش‌بینی درآمدهای مالیاتی بالغ بر ۱۰۰ هزار میلیارد تومان داشته است. در تاریخ ایران معاصر هیچ‌گاه سهم درآمد مالیاتی از منابع دولت به این مقدار بالا نبوده است. سازمان امور مالیاتی برای دستیابی به این هدف از چند سال گذشته شروع به تغییر رویه‌های اجرایی و بازنگری در قوانین و مقررات نظام مالیاتی کشور نموده

بهادر احرامیان

مدیرعامل فولاد یزد

▶ دولت یازدهم در بودجه سال جاری

امور مالیاتی قرار دارد اگرچه انتقادات بحق بسیاری از ناحیه صنایع متوجه برخورد تبعیض آمیز سازمان با صنایع در مقایسه با بخش واسطه‌گری و سایر مودیان می‌شود.

سوال مهم این است که در سال پیش رو رویه‌های جدید سازمان مالیاتی چه تأثیراتی بر عملکرد صنایع فولاد کشور خواهد داشت و تولیدکنندگان فولاد می‌بایست چگونه ساختار مالی و حقوقی خود را برای پاسخگویی صحیح به نیازهای مالیاتی آماده سازند. قابل ذکر است که مسئول قبلی سازمان مالیاتی و نیز مدیریت جدید سازمان بارها به طور مستقیم از صنف آهن و فولاد کشور به عنوان یکی از اهداف سازمان در برنامه‌های خود نام برده‌اند. گردش مالی صنف آهن و فولاد ایران با فرض مصرف ظاهری ۱۵ میلیون تن، به طور میانگین با قیمت ۱۵۰۰ تومان در کیلو و ۲ بار گردش از واردات یا تولید تا مصرف رقمی نزدیک به ۴۵ هزار میلیارد تومان می‌باشد. قسمت اعظم چنین گردش مالی عظیمی طبق برآوردها تنها از ۳۰-۴۰ بنگاه اصلی (تولیدی و تجاری) نشأت می‌گیرد و سازمان مالیاتی مصمم است که با رهگیری این گردش مالی بتواند به اهداف خود در جمع‌آوری مالیات حداکثری دست یابد. در این راستا با توجه به ورود به فاز جدید شفاف‌سازی مالیاتی در سال جدید و ارتباط سیستم

بانکی با ادارات مالیاتی می‌بایست انتظار داشت که فولاد سازان خارج از روال عادی گذشته و به طور ویژه زیر ذره بین سازمان مالیاتی قرار گیرند. علاوه بر این با توجه به اینکه قانون جدید مالیاتی در برخی استان‌ها در فاز اجرایی می‌باشد، در بسیاری موارد می‌توان انتظار داشت که در کشور شاهد برخوردهای متفاوت با پرونده‌های یکسان مودیان باشیم. از اهم موارد تغییر می‌توان به دسترسی به حساب‌های مدیران، لزوم معرفی طرف‌های تجاری در اجرای آیین‌نامه‌های قوانین پولشویی و غیره اشاره کرد. نکته مهم این است که به دلیل وجود انبوهی از قوانین و آیین‌نامه‌های به اصطلاح "مرده" در آرشینو نظام مالیاتی، بعضی مودیان با جدی نگرفتن قوانین جدید احتمال می‌دهند که رویه‌های جدید یا حداقل برخی از آنها به سرنوشت همان نوع قوانین مذکور دچار شوند و به همین دلیل با نوعی سهل‌انگاری در تطبیق فعالیت‌های خود با موازین مالیاتی برخورد می‌کنند. به طور مثال برخی اخبار حاکی از این است هنوز برخی تجار و کارخانجات تولیدی به صورت علنی و در پاسخ تماس افراد ناشناس قیمت "با فاکتور رسمی" و "بدون فاکتور" اعلام می‌نمایند که این گونه رفتار و سهل‌انگاری قطعاً در سال پیش رو می‌تواند خطرات بالقوه فراوانی برای فعالین اقتصادی صنف آهن و فولاد

به همراه داشته باشد. آنچه وضعیت حال حاضر را با گذشته متفاوت کرده است (که نیازمند توجه ویژه است) عزم جدی و بی‌سابقه سازمان مالیاتی برای افزایش درآمدهای مالیاتی ناشی از راهبرد کلی نظام و اقتصاد مقاومتی در فاصله گرفتن از درآمد نفتی به حداکثر توان می‌باشد.

در این راستا توجه ویژه به مسائل مالیاتی توسط مدیران صنعت فولاد در اصلاح رویه‌های فروش و بازاریابی و به کارگیری مشاورین متبحر و مجهز به دانش روز در سال پیش رو اهمیت دو چندان پیدا خواهد کرد. هم چنین با توجه به جدید بودن و نبودن سابقه اجرایی در قوانین جدید مالیاتی احتمال بروز مشکلات متعدد در مرحله اجرای آزمایشی این قوانین می‌رود که نهادهایی مانند انجمن‌ها و اتاق‌های بازرگانی به دلیل وظیفه ذاتی خود در برقراری پل ارتباطی میان فعالین کسب و کار و دولت در این زمینه آماده انجام وظیفه می‌باشند.

در این راستا اینجانب به واسطه حضور در هیئت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد و همچنین هیئت نمایندگان اتاق تهران آماده انتقال نظرات، پیشنهادات و انتقادات همکاران عزیز در صنف تولید کنندگان فولاد کشور در ارتباط با مسائل مالیاتی به مراجع مرتبط می‌باشم ▶

تعرفه‌های واردات فولاد همچنان باید افزایش یابد

سال ۹۵ که حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان برای طرح‌های عمرانی است، رشد قابل ملاحظه‌ای در مصرف فولاد خواهیم داشت، زیرا در صورت رونق ساخت و ساز بازار فروش محصولات فولادی نیز رونق خواهد گرفت. جهش قیمت فولاد در یکی دو ماه اخیر شرایط امیدوار کننده‌ای را برای فعالان این صنعت ایجاد کرده بود. با توجه به سیاست‌های اخیر چین مبنی بر کاهش تولید و تعطیلی برخی واحدهای تولید کننده فولاد که مبنای این تصمیم به دلیل کاهش قیمت فروش جهانی به زیر قیمت تمام شده و عدم تمایل

با توجه به خوش بینی بهبود اقتصاد داخلی در پی لغو تحریم‌ها و نشانه‌های امید به بهبود در تحولات جهانی، به نظر می‌رسد قیمت محصولات فولادی با رشد قیمت نفت و حرکت دوباره کشور چین برای توسعه ساخت و سازها نسبت به سطح پایین فعلی افزایش یابد. این امر در سطح بین‌المللی رخ می‌دهد و در نتیجه قیمت‌های داخلی نیز تقویت می‌گردد.

در صورت ورود سرمایه‌گذاری خارجی به کشور می‌توان امیدوار بود که در صورت آرامش اقتصادی و با توجه به تخصیص بودجه عمرانی اعلام شده در

مجتبی حاجی شفیعی

مدیرعامل مجتمع فولاد ویان

فرصت‌ها یا تهدیدهای صنعت فولاد ایران در سال ۱۳۹۵ متأثر از متغیرهای اصلی داخلی و خارجی است. در صورتی که متغیرات قابل کنترل باشند، می‌توان نظر نسبتاً قاطع در مورد پیشرفت یا پسرفت وضعیت فولاد ارائه نمود.

آلمانی و بین‌المللی برگزار نمود و از دولت درخواست کردند که ورود محصولات فولادی چینی کاملاً ممنوع گردد. اگر این امر به کلیه کشورهای اروپایی توسعه یابد می‌توان به تغییر عمده‌ای در نیاز جهانی به فولاد دست یافت.

از آنجا که نیاز به تعادل در اقتصاد رو به پیشرفت امری واجب است ضروری است صنعتگران فولادی کشور با تعامل بیشتر با یکدیگر و کمک رسانی افزایش‌دهنده دولت سال‌های بیشتری را تجربه کنند. در سطح بین‌المللی نیز بسیاری از کارخانجات فولادی تعطیل شده و یا با حداقل تولید به کار خود ادامه می‌دهند، لذا این امر نیز خود موجبات افزایش امکان صادرات را فراهم می‌سازد. البته که صادرات از جمله فرصت‌های مناسب در صنعت فولاد است اما اگر به دلیل اخبار و شنیده‌های اخیر روند تحریم‌های بین‌المللی کاهش نیابد و مسائل بین‌بانکی حل و فصل نگردد، تهدید عدم امکان صادرات مجدداً رخ خواهد داد. ▶

صنعت می‌گردد. اما اگر موارد یاد شده در کوتاه مدت به دلیل سیاست‌های اقتصادی در ایران و جهان تغییر یافته یا به شکست انجامد کاملاً به عنوان تهدیدهای صنعت فولاد بر شمرده می‌گردند و یأس و ناامیدی را در بین فعالان صنعتی ایجاد می‌نماید.

از جمله چالش‌هایی که همچنان با دولت خدمتگزار و مسئولین نهادهای سازمان‌ها وجود دارد نتیجه‌گیری‌های درخواست افزایش تعرفه‌های گمرکی واردات محصولات فولادی است تا بازار داخلی طالب خرید از محصولات فولادی گردد و با افزایش صرفه اقتصادی در تولید، کارخانجات فولادی حتی به افزایش میزان تولید خود نیز بپردازند. لذا استفاده از ابزار تعرفه‌های وارداتی برای جلوگیری از افت قیمت‌های داخلی بسیار ضروریست. موضوع افزایش تعرفه واردات در اروپا و آمریکا نیز سریعاً انجام پذیرفته و حتی بر اساس اطلاع موثق اخیراً شرکت کروپ - تیسن آلمان گرهمایی بزرگی از فولادسازان

دولت چین به ادامه روند ارائه سوبسید بالا ارزیابی می‌شود، موجب کاهش موجودی انبارهای فولاد گشته و در صورتی که تقاضای داخلی نیز طبق پیش‌بینی افزایش یابد، افزایش قیمت فولاد تا سطح مورد انتظار در حد قیمت‌های دو سال قبل پیش‌بینی می‌گردد. لذا به نظر می‌رسد در سال جاری پروژه‌های عمرانی وضعیت بهتری داشته و با ورود سرمایه خارجی و افزایش نسبی قیمت نفت تقاضای فولاد در داخل نیز افزایش یابد. لذا دو عامل اصلی در رکود بازار جهانی و داخلی که همانا مازاد تولید چین و عدم اجرای پروژه‌های بزرگ ساخت و ساز در کشور بود، در حال بهبود به سمت کاهش عرضه فولاد چین به بازارهای جهانی و تحرک در اجرای پروژه‌های بزرگ ملی است که نوید بخش بهبود در بازار و صنعت فولاد در سال ۹۵ می‌باشد.

موارد فوق‌الذکر از جمله فرصت‌های غنیمت‌شمار در برهه زمانی فعلی است که موجب امیدواری به پایداری این

۴ تهدید صنعت فولاد ایران در سال ۹۵

مستقیماً نشأت گرفته از تحریم‌ها بوده است.

ولی رکودی که هم‌اکنون گریبان‌گیر بازار داخلی و جهانی فولاد است متأثر از کاهش تقاضا است.

در بازار جهانی به دلیل کاهش تقاضای چین (به دنبال کاهش رشد اقتصادی این کشور) به عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده فولاد و همچنین عرضه فولاد تولیدی چین با قیمتی بسیار پایین شاهد رکود هستیم. در بازار داخل نیز به دلیل رکود بازار مسکن و همچنین کاهش طرح‌های عمرانی، میزان تقاضای فولاد کاهش یافته و عرضه مازاد بر تقاضا به وجود آمده است.

فرصت‌های بازار فولاد:

۱- وجود کشورهای در حال توسعه در همسایگی کشورمان (همچون عراق و افغانستان) به عنوان بازار صادراتی محصولات فولادی ساختمانی و پتانسیل تولید فولاد‌های آلیاژی و فولاد‌های

صنعت فولاد در این سال می‌بایست این نکته را در نظر داشت که سال پیش رو ممکن است با وجود انتظارات مثبت در جهت بهبودی اوضاع، همچنان روند کندی در تغییر و پیشرفت را سیر نموده و انتظارات عمومی برآورده نشود. با این مقدمه در بررسی و پیش‌بینی وضعیت سال ۹۵ چه در زمینه زنجیره ارزشی صنایع آهن و فولاد و چه در هر حوزه‌ی صنعتی دیگری باید دو حالت خوش‌بینانه (تحقق شتابان انتظارات عموم جامعه از دوران پسابرجام) و بدبینانه (روند کند تغییرات) را در نظر داشت.

البته باید این مسئله را هم مدنظر داشت که عمده مشکلات کنونی صنعت فولاد ایران متأثر از تحریم‌ها نمی‌باشد. مسائلی چون عدم مراوده فعال شرکت‌های خارجی با فولادسازان ایرانی چه در زمینه واردات و صادرات محصول و چه در زمینه تامین قطعات و تجهیزات و یا مشکلاتی در زمینه نقل و انتقالات پولی

اسدالله
فرشاد

مدیرعامل آهن
و فولاد غدیر
ایرانیان

◀ سال ۱۳۹۵ سالی است که هم برای فعالان اقتصادی و هم برای عامه مردم در سطح جامعه توأم با بیم و امید و تردید نسبت به آینده آغاز شده است. چرا که انتظار می‌رود که با توجه به گشایش‌های صورت گرفته در چند ماهه اخیر، با گذر زمان تأثیرات آن در سطح جامعه و در زندگی مردم بروز کند.

با این اوصاف، در بررسی فرصت‌ها، تهدیدها و چالش‌های پیش روی

مهندسی با هدف صادرات به کشورهای اروپایی و حتی کشورهای در حال توسعه حوزه منا (خاورمیانه و آفریقای شمالی) ۲- وجود همزمان معادن سنگ آهن و انرژی در کشور بدون نیاز به واردات آنها که باید به عنوان یک نقطه قوت نهایت استفاده را از این موقعیت در کاهش هزینه های تولید نمود.

تهدیدها:

۱- حضور کشورهایی چون ترکیه و هند در منطقه به عنوان رقیب در بازار کشورهای همسایه

۲- وجود محصولات فولادی چین با قیمتی نازل تر از محصولات داخلی ۳- تردید سرمایه گذاران خارجی در ورود به ایران

۴- کمبود سنگ آهن در دهه های آینده با توجه به برنامه جامع فولاد ایران برای تولید ۵۵ میلیون تن انواع محصولات فولادی (این مورد اگرچه به عنوان یک تهدید جدی تا سال ۱۴۰۴ مطرح نمی باشد، ولی از هم اکنون باید

برای آن برنامه ریزی نمود).
چالش‌ها و مشکلات:

۱- ادامه رکود بازار فولاد به دلیل کاهش طرح های عمرانی دولت و کندی سرمایه گذاری در پروژه های صنعتی بزرگ و همچنین رکود بازار مسکن ۲- عدم توازن در زنجیره ارزش آهن و فولاد

۳- مشکل نقدینگی بسیاری از کارخانجات زنجیره ارزش آهن و فولاد ایران

۴- بهره مندی از تکنولوژی های قدیمی در بعضی کارخانجات که باعث کاهش راندمان تولید شده است.

۵- بهره وری پایین تولید فولاد در ایران نسبت به سایر کشورها با وجود منابع سنگ آهن و انرژی در داخل کشور

۶- قیمت تمام شده نسبتا بالا با وجود نعمت گاز طبیعی و منابع سنگ آهن در ایران بدون نیاز به واردات آنها

۷- هزینه حمل و نقل نسبتا بالا در

کشور به دلیل فقدان خطوط فراگیر ریلی به میزان کافی

راهکار:

۱- نیاز به انجام اکتشافات جدید در حوزه سنگ آهن و سایر فلزات صنعتی و فلزات قیمتی

۲- نیاز به بازسازی در منطقه به منظور برنامه ریزی جهت افزایش صادرات در سال های آینده

۳- دخالت مستقیم دولت در جلوگیری از واردات فولادهای ساختمانی و وضع و اعمال تعرفه های مقتضی و حمایت و ارتقاء انگیزه های لازم برای توسعه صادرات

۴- نیاز به صرف هزینه در زیر ساخت های کشور از جمله حمل و نقل، بنادر، انرژی (آب برق گاز)

۵- تلاش در جهت حفظ جایگاه کشور در میان ۱۵ تولید کننده بزرگ فولاد در جهان و سعی در ارتقای این رتبه ▶

امسال سال سختی برای صنعت فولاد است

محمد حسن پارسا

معاون بازرگانی
مجتمع فولاد
خراسان

شود. به هر حال امیدواریم وضعیت مصرف فولاد بهبود یابد و واحدهای تولیدی از نظر کیفیت تولیدات، ظرفیت و تنظیم چرخه تولید سر و سامان یابند. اما با توجه به وضعیت رکود داخلی اگر در امر صادرات نیز مشوق های لازم اعطا شده و برنامه ریزی مناسب صورت گیرد، با مهیا شدن زیرساخت های لازم می توان زمینه صادرات واحدهای فولادی که محصولاتشان استانداردهای مورد نظر را داشته و بیشتر از نیاز داخل تولید کرده اند را فراهم کرد.

حتی اگر قادر به ارائه مشوق های صادراتی نیستیم لاقبل با کاهش هزینه های حمل ریلی یا تخفیفات ویژه برای صادرکنندگان از آنها حمایت کنیم چرا که در بسیاری از کشورها هزینه های حمل ریلی کمتر از هزینه جاده ای است اما در ایران برعکس است.

با توجه به همین مسائل فولاد خراسان طرح های توسعه ای خود را در سال ۹۵ نیز دنبال خواهد کرد به طوری که فولادسازی شماره ۲ ظرف ۳ تا ۴ ماه آینده به بهره برداری می رسد و با راه اندازی این واحد، ظرفیت تولید ما به ۱/۵ میلیون تن خواهد رسید که ۵۰ درصد از این میزان در واحد نورد فولاد خراسان به مصرف خواهد رسید و ۵۰ درصد مابقی نیز به سایر واحدهای نوردی تحویل داده خواهد شد. همچنین در صدد هستیم با کمک دولت در توسعه زیرساخت های صادرات، بازارهای صادراتی خود را توسعه دهیم و در بازارهای صادراتی فعلی یعنی کشورهای افغانستان، ترکمنستان، پاکستان و عراق نیز نقش فعال تری ایفا نماییم. ▶

◀ به نظرم باوجود آنکه سال ۹۵ سال سختی برای فولاد شناخته می شود اما با برنامه ریزی و اعمال سیاست های تشویقی می توان به خروج از رکود این بخش امیدوار بود.

وضعیت پروژه های عمرانی هنوز مشخص نشده و به تازگی شاهد تصویب بودجه سال ۹۵ بودیم اما تخصیص آن به وزارتخانه های مربوطه زمان بر خواهد بود مگر آنکه بتوان این زمان را کوتاه کرده تا اثر آن در مصرف و بازار مصالح ساختمانی و بویژه فولاد مشخص

حمایت‌ها به سمت صنایع بالادستی فولاد هدایت شوند

تولید خواهد شد و از واردات بی‌نیاز می‌شویم. اندک توجهی به مشکلات صنعت فولاد در داخل کشور بی‌تردید به سامان دهی این بخش برای همیشه خواهد انجامید و دیگر هرگز به صورت مقطعی گرفتار مشکلات عدیده نخواهیم شد. بی‌توجهی به بخش پایه و بالادستی فولاد یکی از تهدیدهای جدی این صنعت است که هر چه زودتر بدان پرداخته شود به تقویت اقتصاد ما خواهد انجامید و فرصتی برای توسعه صنایع مادر فراهم خواهد شد. وزارت محترم صنایع در این رابطه می‌تواند نقش اساسی در جهت بهبود شرایط موجود ایفا نماید و در بلند مدت از رکود مقطعی و فصلی در صنعت فولاد جلوگیری نماید. از جانب دیگر واحدهای بزرگی که توسط ایمیدرو در دست اجرا هستند، در صورت واگذاری به بخش خصوصی و تلاش بی‌وقفه برای راه اندازی آن‌ها و حمایت همه جانبه دولت می‌توانند در مقطع فعلی به عنوان یک فرصت چنان اثر گذار باشند که در آینده‌ای نزدیک، دیگر شاهد نابسامانی و چالش در صنعت فولاد نباشیم. سخن آخر اینکه در سال اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل هر ایرانی مسئولیت دارد. ما مسئولیم که در حد توان خود با بهره‌مندی از دانش روز و بکارگیری افرادی توانمند و متخصص هر اقدامی را که به صلاح اقتصاد کشور و پیش برد اهداف اقتصاد مقاومتی می‌دانیم به مرحله اجرا و عمل در آوریم تا دین خود را به جامعه و کشور ادا کرده باشیم. ▶

نورد مبادرت به افزایش قیمت نموده اند و شمش تولیدی خود را با قیمت بالاتر صادر می‌نمایند و توقع دارند که نوردکاران داخل کشور نیز با پذیرش این قیمت گران وارد معامله شوند. در حالی که خرید شمش با قیمت پیشنهادی آنان مقرون به صرفه نیست و صدور آن باعث تعلق ارزش افزوده حاصله به کارگران خارجی می‌شود در حالی که اگر تولیدکنندگان فولاد خام اقدام به عرضه شمش با قیمت مناسب در داخل نمایند، تولید مقاطع در داخل موجب اشتغال بیشتر برای کارگر ایرانی و تحصیل سود در داخل می‌شود و البته امکان صادرات برای محصولات نهایی تولیدی هم به خوبی وجود دارد. بدیهی است ادامه شرایط به همین نحو و عدم اقدام مساعد برای تامین مواد اولیه واحدهای نورد با بهای مناسب موجب می‌شود که تولیدکنندگان مقاطع فولادی یکی پس از دیگری از عرصه خارج شوند. اصولاً بررسی شرایط صنعت فولاد ما را مجاب می‌کند که دست به یک اقدام اساسی و بلند مدت بزنیم تا یکبار برای همیشه مشکلات این صنعت حل شود.

اگر صاحبان سرمایه و کارآفرینان کشور مورد حمایت دولت و بانک‌ها قرار بگیرند و برای فعالیت آن‌ها در صنایع بالادستی فولاد مشوق‌های خاص منظور گردد و اگر وام‌ها و تسهیلات به سمت صنایع بالادستی در فولاد هدایت شوند، مسلماً هم طی ۱۰ سال آینده به اهداف از پیش تعیین شده برنامه‌های اقتصادی خواهیم رسید و هم مواد اولیه مورد نیاز برای واحدهای نورد در داخل

جهاندار شکری

مدیرعامل
شرکت ذوب
آهن بیستون

کاهش درآمد دولت طی سال‌های اخیر و کمبود نقدینگی در جامعه به دلیل اعمال سیاست‌های ضد تورمی، صنایع کشور و از جمله صنعت فولاد را با مشکل جدی مواجه نموده است. بسیاری از تولیدکنندگان مقاطع فولادی مبادرت به کاهش ظرفیت تولید نموده اند تا از رکود و خواب سرمایه خود در انبارها بکاهند. نرخ بالای سود بانکی نیز موجب می‌شود که هر چقدر محصولات تولید شده دیرتر به فروش برسد هزینه‌های مالی افزایش یابد و احتمالاً پس از یک دوره کوتاه دیگر سودی عاید نمی‌شود. از جانب دیگر بعضی از تولیدکنندگان فولاد که با تلاش و برنامه ریزی، با کنترل کیفیت و قیمت موفق به گشودن باب صادرات در کشورهای همجوار شده اند طی یک ساله اخیر متأسفانه با اعمال شیوه‌های خصمانه و نه رقابتی در حال از دست دادن مشتریان هستند. تولیدکنندگان فولاد خام با توجه به وضع تعرفه برای شمش وارداتی شرایط را مساعد دیده و بدون توجه به نیاز واحدهای

۳ شرط اصلی بهبود صنعت فولاد در سال ۹۵

رقابت‌های منفی مخرب اجتناب نمایند. دومین شرط حمایت کامل دولت محترم از تولید در همه حوزه‌های بانکی مالیاتی و حذف بخشنامه‌های دست و پا گیر و تسهیل مقررات اعم از کاهش بهره وام و اعطای وام‌های جدید سرمایه در گردش و همچنین اعطای مشوق صادرات و حمایت لازم از سرمایه‌گذاری خارجی و اقدامات عملیاتی در تحریک طرح‌های مولد نظیر مسکن می‌باشد.

و سومین شرط مدیریت صحیح واحد‌های تولیدی بر کنترل و کاهش قیمت تمام شده محصولات و افزایش کیفیت و تلاش جهت تقویت بازارهای صادراتی می‌باشد. به عنوان جمع‌بندی، سال ۹۵ در صورت اجرای صحیح و سریع برجام و گره‌گشایی عملیات بانکی در سایه حمایت دولت و اجرای جدی طرح‌های حمایت از تولید با محوریت اقتصاد مقاومتی و با تعامل واحدهای بزرگ فولادی با صنایع پایین دست شاهد رشد اقتصاد و تولید کشور خواهیم بود. ▶

سطح بالای علمی کشور از تمام فرصت‌ها به نحو شایسته استفاده نمود.

در این مسیر شرط اول تعامل واقعی و سازنده دولت با بخش خصوصی و همچنین مجموعه‌های بزرگ تولیدی در کل زنجیره با تولیدکننده‌های کوچک و پایین دستی در مدیریت بازار و لزوم اجرای ارکان اقتصاد مقاومتی می‌باشد. اکنون که به کمک حداقل حمایت دولت در اعمال تعرفه واردات برای جلوگیری از سیل کالاهای دامپینگی تولیدکننده‌های متعدد دنیا فضای حمایتی در کشور ایجاد گردیده است، لازم است تولیدکننده‌های بزرگ کشور اعم از معادن، تولیدکننده‌های گندله و آهن اسفنجی و همچنین بزرگان تولید فولاد کشور اعم از فولاد مبارکه، فولاد خوزستان و ذوب آهن اصفهان که در اصل تامین‌کننده مواد اولیه صنایع زیردستی می‌باشند، با رعایت مصالح جمعی و الزام به توزیع متوازن سود در زنجیره از تصمیمات جزیره‌ای و بی‌توجهی به صنایع زیردست در تنگنا و شرایط بحرانی فعلی و ایجاد

رسول عرفانیان

رئیس هیئت
مدیره فولاد
غرب آسیا

صنعت فولاد کشور عزیزمان در سال‌های تحریم ضربه‌های مهلکی را متحمل گردید و اجرای برجام و شروع تعاملات با دنیا نوید بخش حرکت مثبت و رو به رشد صنعت فولاد کشور از سال ۹۵ می‌باشد. البته این مسیر با چالش‌های فراوانی همراه است که در اولویت آن حرکت منفی رشد اقتصادی اغلب کشورهای مطرح دنیا و سبقت عرضه از تقاضا در دنیا می‌باشد که لازم است با توجه به مزایای نسبی موجود در کشور از قبیل انرژی ارزان و قرارگرفتن در بخش استراتژیک منطقه و همچنین نیروی کار جوان و

احمد
سعیدیمدیرعامل ذوب
آهن البرز غرب

اصولاً یکی از شاخص‌ها و معیارهای سنجش صنعتی بودن کشورها بر اساس سرانه مصرف فولاد می‌باشد. مصرف سرانه فولاد ایران کمی بیشتر از ۲۰۰ کیلوگرم در سال ۹۴ بوده است. اگر فرض کنیم جمعیت ایران در سال ۱۴۰۴ حدود ۹۰ میلیون نفر باشد و مصرف سرانه به حدود ۳۰۰ کیلوگرم برسد لذا مصرف کل داخلی ۲۷ میلیون تن می‌شود، بنابراین در صورت رسیدن به هدف ۵۵ میلیون تن در سال ۱۴۰۴ نزدیک به ۲۸ میلیون تن مازاد بر مصرف داخلی داریم یا به عبارت دیگر باید صادرات داشته باشیم. آیا این مهم امکان‌پذیر است؟

با توجه به مقدمه فوق در ادامه خلاصه‌ای از فرصت‌ها و تهدیدهای پیش روی صنعت فولاد ارائه می‌شود. فرصت‌ها عبارتند از:

تهدیدها جدی‌تر از فرصت‌های صنعت فولاد هستند

- ۱- لغو تحریم‌ها و تسهیل ارتباط با تمام کشورها از نظر سیاسی، بانکی و اقتصادی
 - ۲- ثبات سیاسی و اقتصادی و امکان برنامه ریزی میان مدت و بلند مدت برای صنعتگران
 - ۳- فراهم شدن امکان رشد اقتصادی در صورت تخصیص بودجه عمرانی هر چند بسیار نازل باشد.
 - ۴- کاهش هزینه‌های مبادلات خارجی به واسطه لغو تمامی تحریم‌ها
 - ۵- کاهش بهره تسهیلات و فرصت سرمایه‌گذاری جدید و فعال شدن طرح‌های نیمه تمام در خصوص تهدیدها نیز باید عرض کنم که متأسفانه تهدیدها به مراتب بیشتر و قوی‌تر از فرصت‌ها است که به صورت خلاصه به آنها اشاره می‌کنم:
 - ۱- عدم تحرک مسکن در سال ۹۵ که باعث رکود بسیاری از صنایع از جمله صنعت فولاد، کاشی، سیمان و غیره می‌شود.
 - ۲- بودجه عمرانی کشور بسیار کم می‌باشد و با توجه به تجربه سال‌های قبل این نگرانی وجود دارد که همین مقدار کم آیا در زمان مناسب اختصاص می‌یابد؟ چنانچه علائم آن در ابتدای سال کاملاً هویدا است.
 - ۳- عدم کاهش بهره تسهیلات بانکی به میزان ۴- بانکهای کشور توان پرداخت تسهیلات لازم به تولیدکنندگان را ندارند.
 - ۵- با توجه به رکود و بهره زیاد تسهیلات بانکی و کاهش شدید حاشیه سود فولاد سازان امکان باز پرداخت تسهیلات در موعد مقرر نیست.
 - ۶- تنش میان ایران و کشورهای عربی زیاد شده است و آنها در صددند کالاهای ایرانی از جمله فولاد را تحریم نمایند.
 - ۷- تضعیف بیشتر واحد پول کشورهای همسایه از جمله روسیه، اوکراین، ترکیه و آذربایجان امکان صادرات کالا از جمله فولاد به ایران را فراهم می‌سازد البته در صورتی که تعرفه مناسب مصوب نشود.
 - ۸- عدم تناسب در مقدار تولید زنجیره فولاد
 - ۹- ورود واحد‌های جدید به مدار تولید و افزایش میزان تولید نسبت به مصرف
- بنابراین انتظار می‌رود دولت محترم تدبیر و امید راهکار مناسب و شایسته در خصوص حمایت از تولیدکنندگان داخلی به کار گیرد. ▶

سالی پر فراز و نشیب پیش روی فولادی‌ها است

بانک مرکزی به دلیل استفاده بیش از حد منابع جرمیه می‌کنند و اداره مالیات را هم بی رحمانه به جان بنگاه‌ها می‌اندازند در حالی که دولت اگر قصد حمایت از تولید را داشت، می‌توانست معافیت بانک‌ها از سقف منابعی نزد بانک مرکزی در خصوص تسهیلات اختصاص یافته به تولید را در نظر می‌گرفت و نه تنها این منابع را از حد بانک مرکزی استثنای می‌کرد بلکه تخفیف ویژه‌ای برای مالیات بانک‌ها در خصوص سودهای اخذ شده از واحدهای تولیدی در نظر می‌گرفت تا شاید می‌شد باور کرد که دولت‌ها قصد حمایت از تولید را دارند.

دوم آنکه چالشهای پیش روی صنعت فولاد در سال ۹۵ را باید این گونه مورد تحلیل قرار داد که شاید بازار ثابتی در سال ۹۵ برای صنعت فولاد قابل پیش‌بینی باشد ولی این مسکنی است خطرناک. چرا که این اندک رونق، قادر به بازسازی و بازیافت صورت‌های مالی غرق در زیان واحدهای تولیدی نخواهد بود و مطمئناً توان بازپرداخت اقساط و دیون به خصوص تسهیلات گران قیمت بانک‌ها را نخواهد داشت. از این رو می‌توان گفت صنعت فولاد کشور در سال جاری در روزهای پر فراز و نشیبی را در پیش خواهد داشت. ▶

کلان‌سودهای بانکی را بالا ببرند و دولت به جای حفظ و نگهداری از این سرمایه‌های ملی و این اشتغال‌های ایجاد شده در مسیری دور از واقعیت، برای سرمایه‌گذاری‌های جدید و خارجی فرش قرمز پهن می‌کند و مشخص نیست آیا برنامه‌ای برای سرمایه‌گذاری‌های گذشته و حفظ و مراقبت از آنها دارند؟ دیگر فرقی هم نمی‌کند کدام دولت سرکار باشد. به هر تقدیر قطار صنعت و تولید به خصوص صنعت فولاد بی‌رمق مسیر خود را طی می‌کند.

در اینجا به دو نکته اساسی باید اشاره کرد: نخست آنکه برعکس بسیاری از نظریه‌ها که معتقدند بانک‌ها به وظیفه خود در حمایت از تولید عمل می‌کنند، این اعتقاد وجود دارد که اصولاً بانک‌ها بعنوان یک بنگاه اقتصادی وظیفه حمایت از تولید را به عهده ندارند و این وظیفه دولت است که از تولید حمایت نماید. دولت موظف است از محل منابع ارزان قیمت وجوهی را در قالب وجوه در اختیار نزد بانک‌ها بسپارد و این منابع ارزان قیمت در اختیار تولید قرار گیرد. دولت‌ها با شانتاژ نشانی غلط می‌دهند و از یک سو بانک‌ها را مقصر اصلی وضع موجود معرفی می‌کنند و از سوی دیگر بانک‌ها را با ۳۴ درصد جرمیه نزد

احمد
دنیاپورمدیرعامل
مجتمع فولاد
جنوب

صنعت فولاد به عنوان مهم‌ترین شاخص توسعه یافتگی هر کشور، سالهاست مظلومانه در کشور ما تحت شدیدترین شرایط اقتصادی و تحریم‌های خارجی و داخلی قرار دارد به نحوی که به دلیل حضور قدرتمند واحدهای دولتی و عدم امکان انتقاد صریح از سوی آنها حتی این صنعت قادر نیست حق خود از سایر صنایع را از دولتمردان مطالبه نماید. هنوز تن رنجور این صنعت زیر شلاق بی رحمانه تحریم آرام نگرفته که فشار رکود حاکم بر بازار در این سال‌ها نفس‌هایش را به شماره انداخته است و صنعتگران و تولیدکنندگان فولاد به مانند سرداران نجیب عرصه اقتصاد با سبیلی صنعت صورت خود را سرخ نگه داشته‌اند و لب‌خند به لب دارند و تمام تلاش خود را می‌کنند تا واحدهای خود را فعال نگه دارند و کارگران خود را حفظ کنند و رقم

راهی به جز جذب سرمایه گذاری خارجی نیست

دارد که محقق شدن این مهم نیازمند سرمایه گذاری ۲۵۰ میلیارد دلاری است که با شرایط موجود قطعاً باید سرمایه گذاری خارجی اتفاق بیفتد. جذب سرمایه گذار خارجی نیز منوط به همسویی و هم صدایی دولت، مجلس و نهادهای ذیربط و اتخاذ سیاست‌هایی برای ایجاد اطمینان در بین طرف‌های خارجی است.

اما حالت دیگر را نیز باید در نظر گرفت و آن اینکه در صورت عدم موفقیت در جذب سرمایه گذار خارجی، به نظر می‌رسد که رشد اقتصادی خوبی را نیز ثبت نخواهیم کرد و در بهترین شرایط، به دلیل مشکلات کمبود نقدینگی و نبود سرمایه کافی برای توسعه، رشد اقتصادیمان تنها یک درصد خواهد بود. این موضوع گریبانگیر فولاد نیز به عنوان جزئی از صنعت و اقتصاد خواهد شد.

از این رو به عنوان یک صنعتگر معتقدم اگر بخواهیم چرخ صنعت کشور بچرخد و واحدها به فعالیت‌های خود ادامه دهند، راهی به جز جذب سرمایه گذار خارجی نداریم. ▶

در کاهش نرخ بهره که از ابتدای سال ۹۵ قرار بود در دستور کار قرار بگیرد و نیز عدم تحقق و اجرای کامل برجام سبب شد تا نه بخش خصوصی همچنان قادر به سرمایه گذاری در طرح‌های توسعه‌ای باشد و نه دولت بودجه‌ای برای عملیاتی کردن پروژه‌های عمرانی داشته باشد.

اگرچه کاهش بهره‌های بانکی به اعتقاد بسیاری از کارشناسان می‌تواند خروج از رکود صنایع به ویژه صنعت ساختمان را فراهم کند و به بخش‌های خدمات، تولید، مسکن و تجارت تزریق شود اما درعین حال در صورت نبود برنامه ریزی صحیح، تورم شدیدی را نیز می‌تواند در حوزه‌های طلا، ارز و مسکن نیز ایجاد کند.

تمامی این موضوعات نشان می‌دهد که دولت برای تزریق نقدینگی ارزی به کشور و پیشبرد اهداف خود نیازمند جذب سرمایه گذار خارجی است. از طرفی با برنامه ریزی‌های صورت گرفته دولت قصد تحقق رشد اقتصادی ۶ تا ۸ درصد را

سید رضا
شهرستانی

رئیس هیئت
مدیره شرکت
کلاچ

دو عامل افزایش متوسط بهای جهانی فولاد و فشار فولادسازان داخلی به دولت که منجر به وضع تعرفه واردات محصولات فولادی از ابتدای سال جاری شد، به صورت مکمل یکدیگر سبب شد در این مدت شاهد رشد ۵۰ درصدی قیمت‌های داخلی فولاد باشیم.

البته عامل دیگری که سبب عطش هرچند کاذب بازار فولاد شده بود خالی شدن انبارهای توزیع کنندگان و واسطه‌ها در این مدت بود و همزمان با خرید این افراد، قیمت‌های فروش رشد یافت. با این وجود متأسفانه عدم تحقق وعده‌های دولت

فولاد در سال ۹۵ با تهدیدهای بیشتری مواجه است

های خلیج فارس و دریای خزر دیدگاه منطقه‌ای نبوده چراکه در صورت ایجاد تقاضا، هزینه‌های حمل‌سنگین خواهد شد. اعداد و ارقام نشان می‌دهد که با احتساب خانه‌های مسکونی در کشور که به بازسازی و مقاوم سازی نیاز دارند به حدود ۵۰ تا ۶۰ میلیون تن فولاد نیاز است. از سوی دیگر دو کشور همسایه شامل عراق و افغانستان که به طور صد در صد نیازمند بازسازی هستند، نیاز به فولاد دارند و یکی از بهترین بازارها برای خرید آنها ایران است و اگر بتوانیم ۲۵ درصد از سهم بازار آن را بدست بیاوریم قطعاً سالانه میزان قابل توجهی تقاضا برای فولاد داخلی ایجاد می‌شود.

در سند چشم‌انداز هم تولید ۵۵ میلیون تن فولاد دیده شده است که با توجه به رشد اقتصادی فعلی به این ارقام نخواهیم رسید در حالی که برای تحقق این رقم باید رشد اقتصادی کشور بیش از ۸ درصد باشد.

و اما تنها فرصت باقیمانده در سال جاری برای فولاد کشور اختصاص کمک‌ها و یارانه‌هایی از سوی دولت در تمامی بخش‌های اقتصادی به ویژه فولاد است. البته یکی از گلوگاه‌های فولاد، کمبود قراضه در کشور است که افزایش قیمت‌های تمام شده را به دنبال داشته است و از این رو باید از تولیدکنندگان در این زمینه حمایت‌هایی صورت گیرد. بنابراین با توجه به موارد مذکور از دیدگاه من در سال ۹۵ صنعت فولاد بیشتر با تهدید مواجه خواهد بود تا فرصت. ▶

خارجی نیز در صورتی اثرگذار خواهد بود که در کنار این سرمایه گذاری‌ها شاهد ورود بخش خصوصی در پروژه‌ها و در کنار طرف‌های خارجی باشیم.

البته از دیدگاه عمومی علاوه بر موارد ذکر شده، باید مدیران ما نیز اعتقاد و اراده لازم را نسبت به ایجاد اقتصادی مبتنی بر اقتصاد مقاومتی داشته باشند. درحالی که در شرایط فعلی این گونه نبوده و بروکراسی‌های موجود اداری و حتی قوانین مالیاتی و مالیات بر ارزش افزوده که به صورت ناقص اجرا می‌شود تا حدودی برای اقتصاد و به ویژه بخش خصوصی دست و پا گیر شده است.

اگر در شاخه دوم و به طور خاص بخواهیم تهدیدها و فرصت‌های صنعت فولاد را بررسی کنیم به اعتقاد من این صنعت در سال ۹۵ با تهدیدهای بیشتری نسبت به فرصت‌ها روبرو خواهد بود. یکی از این تهدیدها، بازار جهانی فولاد و تداوم مازاد عرضه بر تقاضا است.

از سوی دیگر تعرفه‌های فولادی از دیگر موضوعاتی است که به عنوان تهدید در صنعت فولاد مطرح می‌شود چراکه در کشور ما آن طور که باید و شاید به آن توجه نشده است.

حتی در بخش جذب سرمایه گذار خارجی، دولت این امکان را برای فولادسازان بزرگ داخلی فراهم کرده است که این مورد نیز نقطه ضعفی برای بخش خصوصی محسوب می‌شود. همچنین تمرکز طرح‌های فولادی به حاشیه

سید علی
گلپایگانی

مدیرعامل
پاسارگاد فولاد
نوبد

فرصت‌ها و تهدیدهای سال ۹۵ صنعت فولاد را می‌توان در دو بخش مورد بررسی قرار داد: یکی از دیدگاه عمومی که تمامی صنایع نیز با آن درگیر هستند و دیگری از منظر شرایط خاصی که صنعت فولاد با آن مواجه است.

از دیدگاه عمومی با مشکل رونق اقتصادی، عدم تقاضا و رکود در داخل کشور مواجه هستیم و تا زمانی که رونق اقتصادی ایجاد نشود، تمامی صنایع با تهدید بالقوه‌ای روبرو خواهند بود کمالینکه در دو سال اخیر این اتفاق در تمامی صنایع بروز کرده است.

برای آنکه برون رفتی از این شرایط حاصل شود باید واگذاری طرح‌ها به بخش خصوصی، سرمایه گذاری خارجی، افزایش بودجه‌های عمرانی در بودجه کل کشور در دستور کار قرار گیرد بگونه‌ای که دولت به عنوان یک پیمانکار بتواند در کشور تقاضا ایجاد کند. این درحالی است که طی ۳ سال گذشته کمترین بودجه به بخش‌های عمرانی تعلق گرفته است.

همچنین باید گفت حضور سرمایه گذاران

مسعود محمد

مدیربازرگانی
مجمع فولاد
ویان

در خصوص فرصت‌ها و تهدیدات قابل پیش‌بینی در سال ۹۵، از جمله شاخص‌های اصلی در یک واحد فولاد سازی را می‌توان به طور خلاصه به قرار ذیل نام برد که در زمان رکود و تحریم قابل حصول هستند.

فرصت‌ها:
ادامه رکود موجود در صنعت فولاد ایران و جهان موجب می‌گردد:

- ۱- ارزان تر شدن قیمت مواد مصرفی خارجی به خصوص الکترود و نسوز که هزینه اصلی مواد مصرفی در قیمت تمام شده خواهد بود.
- ۲- ارزان تر شدن قیمت فروآلیاژهای خارجی و داخلی به خصوص فروسیلیکو منگنز که بالاترین مصرف را در بین فروآلیاژها دارد.
- ۳- کاهش قیمت کک داخلی و خارجی با سایزهای مختلف
- ۴- کاهش قیمت خرید انواع ترموکوپل‌ها و نمونه بردارهای کوره و تاندیش و افزودنی‌ها
- ۵- ارزان شدن انواع نسوزهای خارجی و داخلی
- ۶- کاهش قیمت خرید آهن اسفنجی با قیمت و افزایش عرضه آن به دلیل به بهره برداری رسیدن

رکود جهانی صنعت فولاد یک فرصت است

۵- پایان دامپینگ چین در فروش ارزان محصولات فولادی که در نتیجه قیمت محصولات نیمه تمام و تمام شده در کشور افزایش می‌یابد و باعث افزایش قیمت مواد اولیه و مصرفی کارخانه خواهد شد.

۶- با راه اندازی تدریجی پروژه‌های فولاد سازی کمبود همیشگی قراضه در کشور بیشتر مشکل ساز خواهد شد.

چالش‌های موجود را نیز می‌توان به قرار ذیل طبقه بندی نمود:

- ۱- تبیین استراتژی توسعه صنایع فولادی و معدنی با توجه به شاخص‌هایی از جمله سهم ارزش افزوده، اشتغال زایی، تأمین نیاز داخلی، صادرات، دانش فنی، تجهیزات تولیدی و مدیریت.
- ۲- مسئولین دولتی برای حل و فصل در مباحث کلان باید قابلیت اصلاح فوری قوانین و آئین نامه‌ها را با اختیار کامل داشته و با اعتقاد کامل به بخش خصوصی برای تعیین استراتژی مناسب، شرایط لازم برای توسعه این صنعت فراهم آورند.
- ۳- جلوگیری از واردات بی رویه فولاد که با کیفیت نازل و قیمت پائین در بازار عرضه می‌گردد.
- ۴- تعیین ظرفیت واحدهای فولادی و معدنی موجود که در سال‌های اخیر به خصوص از سال ۱۳۹۰ به بعد به دلیل تحریم به کاهش ظرفیت تولید اقدام نمودند.
- ۵- سرمایه گذاری خارجی برای توسعه صنعت فولاد و معدن باید به شیوه‌ای یکار گرفته شود که نتیجه بلند مدت در اقتصاد صنعتی کشور داشته و در کوتاه مدت نیز موجب فروش کالاهای فولادی و معدنی کشور را فراهم سازد.

چند پروژه در سال آینده

۷- افت قیمت جهانی سنگ آهن که موجب کاهش قیمت سنگ آهن داخلی و در نتیجه گندله و آهن اسفنجی می‌گردد.

۸- ارزان تر شدن خرید قطعات یدکی و لوازم و تجهیزات تکمیلی مورد نیاز

تهدیدها:

- ۱- برنامه ریزی کاهش ظرفیت تولیدات مواد مصرفی مورد نیاز کارخانجات فولادی به دلیل ادامه رکود در بازار فولاد کشور که در نتیجه موجب رقابت کمتر تولید کنندگان برای فروش خواهد گردید.
- ۲- عدم گشایش در سیستم بانکی که در نتیجه بانک‌های کشور از درآمد حاصل از فروش نفت که در بانک‌های چین و هند برای گشایش اعتبار اسنادی و حواله با ارز مبادله ای موجود است، محروم می‌شوند و لذا امکان خرید مواد مصرفی خارجی صرفاً با حواله صرافی امکان پذیر خواهد بود.
- ۳- افزایش نرخ برابری ارز خارجی به ریال که در نتیجه اولاً باعث افزایش هزینه شرکت پرای واردات مواد مصرفی می‌گردد و ثانیاً مستقیماً در افزایش قیمت فروش مواد تولید داخلی نیز اثر گذار خواهد بود.
- ۴- احتمال رونق نسبی در بازار جهانی فولاد که نشانه‌های آن اینک با افزایش تولید کشورهای اصلی و مهم در دنیا رخ داده است. این امر موجب افزایش قیمت جهانی و داخلی مواد اولیه مورد نیاز کارخانه خواهد گردید.

تقاضا برای فولادهای آلیاژی افزایش خواهد یافت

زمینه برای افزایش تقاضای فولادهای آلیاژی مهیا خواهد شد.

یکی دیگر از تهدیدات صنعت فولاد ایران در سال ۱۳۹۵، رکود بخش مسکن و عدم تحریک تقاضا در این بخش می‌باشد که خود موتور محرکه بخش عمده ای از اقتصاد و صنعت کشور است. با توجه به پیش‌بینی کارشناسان، این روند تا پایان سال ۱۳۹۵ نیز ادامه خواهد داشت و لذا فعالان صنعت فولاد کشور بایستی با افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های تولید، قدرت رقابت خود را جهت صادرات محصولات فولادی، افزایش داده و مازاد ظرفیت تولید را به صادرات اختصاص دهند که در این مقوله، فولادهای آلیاژی به دلیل ارزش افزوده بالاتر و همچنین قدرت رقابتی بیشتر می‌تواند پتانسیل خوبی برای افزایش صادرات صنعت فولاد کشور داشته باشد و توسعه آن حمایت‌های ویژه و جدی دولت تدبیر و امید را می‌طلبد.

وجود پروژه‌های عمرانی در کشورهای حاشیه خلیج فارس و همچنین نیاز به بازسازی مناطق جنگ زده پس از پایان جنگ، تقاضای فولاد در این منطقه را به سرعت افزایش خواهد داد که این مهم با صعودی شدن روند قیمت نفت و به تبع آن افزایش قدرت مالی کشورهای منطقه، تحقق خواهد یافت که خود می‌تواند توسعه اقتصادی کشور را تسریع نموده و کمک شایانی به توانایی مالی بنگاه‌های اقتصادی در زمینه اجرای پروژه‌های بزرگ عمرانی نماید.

باز شدن موانع ورود سرمایه‌گذاران خارجی در زمینه خودرو و منعقد شدن قراردادهای ساخت خودرو با در نظر گرفتن سهم صادرات نیز می‌تواند تقاضای فولاد در این صنعت که سهم بالایی از فولادهای آلیاژی و ویژه را شامل می‌شود را افزایش داده که این مهم ممکن است در سال ۱۳۹۵ محقق نگردد ولی قطعاً با داخلی شدن تدریجی قطعات مورد نیاز این قراردادهای

سید حسین موسوی زاده

رئیس تحقیقات
بازاریابی فولاد
آلیاژی ایران

در سال ۱۳۹۵ با برداشته شدن تحریم‌ها و توسعه روابط اقتصادی و پولی با کشورهای جهان، ورود سرمایه‌گذاران خارجی و تمایل آنها در زمینه سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد ایران با توجه به مزیت‌های رقابتی فراوان موجود در کشور، شامل منابع عظیم مواد اولیه، نیروی کار متخصص و ارزان، تقاضای زیاد منطقه‌ای و غیره نیز می‌تواند ایران را به یکی از قطب‌های تولید فولاد دنیا بدل سازد.

سلطانی نژاد در گفتگو با چیلان از برنامه های بورس کالا برای فولادی ها خبر داد:

حرکت بورس کالای ایران به سمت اوراق بهادار سازی

در سال ۹۴، هفت شرکت فولادی از طریق اوراق سلف موازی ۷ هزار میلیارد ریال تأمین مالی شدند

عرضه ۶/۷ میلیون تن محصولات فولادی در سال ۹۴ توسط بورس کالای ایران نشان از اهمیت و جایگاه این نهاد اقتصادی در بازارهای فولادی دارد. رقمی که تقریباً نیمی از کل تولید فولاد ایران را شامل می شود. در این شماره بر آن شدیم تا با دکتر حامد سلطانی نژاد، مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران مصاحبه ای ترتیب دهیم تا از برنامه ها و آینده بورس کالا و همچنین وضعیت و آینده صنعت فولاد ایران و جهان در سال ۹۵ خبردار شویم:

می شود این متغیر در سال ۲۰۱۶ میلادی نیز به کمتر از مقدار مذکور برسد. در شرایط کنونی بازار محصولات صنعتی در مناطق مختلف جهان به ویژه فولاد با مازاد عرضه مواجه بوده و انتظار می رود این روند همچنان ادامه داشته باشد. این وضعیت در حالی است که شرکت های تولیدکننده حجم تولید خود را کاهش داده اند.

علاوه بر این باید تقویت ارزش دلار در مقابل یورو نیز در ایجاد این وضعیت موثر بوده است. در سال ۱۳۹۴ ارزش دلار در مقایسه با یورو افزایش داشته و رشد ارزش دلار، تقاضا برای فلزات اساسی را کاهش می دهد.

همچنین افزایش تولید سنگ آهن در معادن کشورهای برزیل و استرالیا و منجر به آن شد که مازاد عرضه بسیاری به وجود آمده و قیمت این محصول استراتژیک در بازارهای جهانی بیش از ۵۰ درصد افت نرخ داشته باشد.

با این اوصاف، بورس کالا چه برنامه هایی برای تحریک تقاضا در بین خریداران محصولات فولادی در سال جدید دارد؟

اصولاً تحریک تقاضا در بازارهای کالایی در نتیجه رونق بخش های مختلف اقتصادی بخصوص بخش مسکن و ساخت و ساز می باشد. لذا با توجه به پیش بینی های مثبت در صنعت ساخت و ساز در سال جاری، انتظار می رود تقاضای کالاها در بورس کالا نسبت به سال قبل افزایش داشته باشد. از طرفی بورس در راستای تقویت بازار خرده فروشی به دنبال ایجاد سازوکارهای فروش B2B (ارتباط

آقای دکتر، آمار معاملات فولاد در بورس کالا در سال ۹۴ نشان از کاهش این معاملات می دهد. آیا رکود بازار فولاد به بورس کالا هم سرایت کرده است؟

بله، در سال گذشته ۶/۷ میلیون تن محصولات فولادی در بورس کالا معامله شده که این مقدار در سال ۹۳ بیش از ۸/۹ میلیون تن بوده است که کاهش ۲۵ درصدی معاملات را نشان می دهد. اما در خصوص دلایل آن باید گفت که رکود بازار داخلی فولاد یکی از دلایل اصلی این کاهش است و از آنجا که دولت در جهت کاهش نرخ تورم، وادار به کنترل نقدینگی شده است، کشور دچار رکود اقتصادی شده و همچنین پروژه های عمرانی با کمبود نقدینگی مواجه بوده اند. نکته قابل ذکر دیگر آن است که بهای تمام شده تولید فولاد در کشور به دلیل نبود تکنولوژی جدید بالا بوده و این امر منجر شد که هم زمان با کاهش قیمت محصولات در منطقه، شرکت های فولادی دچار زیان عملیاتی شوند.

به جز رکود بازار داخلی آیا دلایل دیگری هم برای کاهش معاملات فولاد در بورس کالا متصور هستید؟

مسئله دلایل و عوامل دیگری هم در این زمینه وجود دارد. یکی از عمده ترین آن ها شرایط رکودی در بازار جهانی است. نرخ رشد اقتصادی کشور چین در سال ۲۰۱۵ میلادی، با ۶/۹ درصد، پایین ترین میزان در ۲۵ سال اخیر بوده و همچنین پیش بینی

بنگاه و بنگاه) و B2C (ارتباط بنگاه و مصرف کننده) می باشد که پیش بینی می شود این امر نقش بسزایی در تحریک تقاضا داشته باشد.

یعنی تغییر در شرایط حضور در بورس کالا برای تولیدکنندگان فولاد را مدنظر دارید؟

ببینید شرایط پذیرش تولیدکنندگان توسط بورس کالا شامل معیارهایی از جمله میزان تولید، سهم تولیدکنندگان در بازار، تداوم عرضه و امکان سپردن تضامین لازم برای عرضه می باشد و این شرایط برای حفظ ابعاد رقابتی بورس همیشه پا برجاست. لذا بورس کالا برای تسهیل مبادلات اقداماتی را انجام داده است که به طور مثال از جهت سپردن تضامین مورد نیاز؛ قبلاً صرفاً ضمانت نامه های بانکی به این منظور استفاده می شد که برای عرضه کننده هزینه زا می باشد؛ اما در شرایط فعلی و با پذیرش انبارهای تولیدکنندگان، امکان استفاده از قبوض انبار و گواهی سپرده کالایی به عنوان تضمین وجود دارد.

در خصوص حداقل خرید هر مشتری هم قبلاً با توجه به اینکه حداقل میزان خرید بالا بود برخی از عرضه کنندگان اقدام به عرضه کالا خارج از بورس می کردند اما اکنون تا جایی که هزینه های حمل و نقل اجازه می دهد این میزان کاهش پیدا کرده است و بدین ترتیب مشتریان زیادی امکان خرید کالا در بورس را پیدا می کنند. یعنی با اصلاح فرآیندها امکان خرید توسط اشخاص حقیقی در بازار فولادی به وجود آمده است که این خود شرایط معاملات در بورس کالا را تسهیل کرده است.

آقای دکتر، در مورد قراضه چگونه؟ آیا بورس کالا برای عرضه قراضه در سال جدید برنامه ای دارد؟

در حال حاضر با وجود فعالیت بیش از ۵۰ هزار کارگاه بازیافت آهن قراضه و با گردش مالی بیش از ۶۰ هزار میلیارد ریال در سال، بازار متشکلی برای این کالای استراتژیک وجود ندارد. لذا بورس کالا در راستای سامان دهی بازار آهن قراضه کشور و افزایش شفافیت در این بازار که به افزایش کارایی بازار این ماده اولیه راهبردی صنعت فولاد منجر می شود؛ از سال های گذشته

اقدام به برگزاری جلسات تخصصی برای آغاز معاملات آن در بورس کالا نموده است که نتیجه این اقدامات عملیاتی شدن عرضه تمام ضایعات آهنی شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران در بورس کالا بوده است.

در سال ۹۴، میزان ۵۵ هزار تن ضایعات فلزی توسط شرکت راه آهن در بورس کالا عرضه شده است. همچنین به ترتیب میزان ۱۰۰۰، ۹۴ و ۲۵ تن ضایعات فلزی توسط شرکت نفت جی، بازرگانی صنایع و معادن ایران و شرکت تجهیزات ناوگان ریلی البرز در بورس کالا عرضه شد که در مجموع میزان عرضه ها تقریباً ۵۶ هزار تن بوده است که از این میان ۲۳ هزار تن معامله گردیده است.

بورس کالای ایران در راستای شفاف سازی، کاهش هزینه های مبادلاتی بازار آهن قراضه کشور و تقابل مستقیم عرضه و تقاضا، برنامه ریزی دقیقی هم برای عرضه سایر ارگان ها در بورس انجام داده است که اجرای آن ها در حال انجام می باشد. از جمله این اقدامات می توان به مذاکرات جاری بورس با پالایشگاه ها برای عرضه قراضه اشاره کرد.

آقای سلطانی نژاد، عده ای به مکانیسم کشف قیمت در بورس معترض هستند. به نظر شما بورس کالا چه میزان در کشف قیمت های واقعی محصولات فولادی موفق عمل کرده است؟

در حال حاضر ۵۸ شرکت تولیدی محصولات فولادی در بورس کالا پذیرش شده اند. عمده تولید محصولات فولادی در کشور مربوط به ۴ شرکت ذوب آهن اصفهان، فولاد مبارکه، فولاد خوزستان و فولاد هرمزگان می باشد که کلیه محصولات فولادی این شرکت ها در بورس کالا معامله می شود. حضور بزرگترین تولیدکنندگان فولاد کشور در بورس و معامله کالا در قالب مکانیسم حراج ایده آل ترین ابزار کشف نرخ واقعی محصولات فولادی است، زیرا طبق نظر اقتصاددانان قیمت رقابتی کشف شده در مکانیسم عرضه و تقاضا بالاترین میزان کارایی را در بازار

است. لذا بورس کالای ایران در راستای پیگیری این هدف مهم و استراتژیک در سال جاری نیز برنامه های گسترده ای برای افزایش حجم بازارهای مالی و ابزارهای جدید کالایی دارد.

دین و سؤال پایانی، برنامه بورس کالای ایران برای سال ۹۵ چیست؟

در بورس های کالایی، در کنار بازار نقد بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا وجود دارد که تمامی فعالان بازار سرمایه از آن استفاده می کنند. حضور فعالان بازار و صنعت در کنار فعالان بخش مالی، فرصت بسیار مناسبی برای این دو بخش ایجاد می نماید. زمانی که ارتباط بین بخش واقعی اقتصاد و بخش مالی ایجاد شود زمینه رشد در اقتصاد ایجاد می شود و بورس کالای ایران عرصه ای برای این پیوند است. از این رو، تمرکز سیاست های شرکت بورس کالای ایران در سال ۹۵، حرکت به سمت اوراق بهادار سازی است. معاملات کالاها بر پایه ابزارهای مالی نوین و معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالاها در کنار معاملات فیزیکی سبب می شود تولیدکنندگان، مصرف کنندگان و حتی سرمایه گذارانی که با قصد سفته بازی وارد معاملات می شوند بتوانند ورای محدودیت ها و هزینه های مترتب بر معاملات فیزیکی، به دادوستد کالای مورد نظر بپردازند. کشف قیمت های شفاف به صورت پیوسته یکی دیگر از مهم ترین مزایای اوراق بهادار سازی کالاهاست که اجرای آن در دستور کار بورس کالای ایران قرار دارد.

برنامه دیگر بورس تقویت رینگ صادراتی است که براساس آن علاوه بر متنوع سازی محصول برای فعالان و معامله گران بازار، تعریف و پیاده سازی مکانیزم های انگیزشی و تشویقی نیز مد نظر قرار گرفته اند. در رابطه با سایر برنامه های شرکت بورس کالای ایران نیز می توان به تعامل با بورس های کالایی جهان و حرکت به سمت استانداردهای بین المللی، توسعه و انجام معاملات خرد، ایجاد تنوع کمی و کیفی فعالان، راه اندازی معاملات اموال غیرمنقول در بازار فرعی، اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی برای محصولات متنوع تر و توسعه آن در سایر استان ها و در نهایت کل کشور، همچنین فراهم کردن زیرساخت های الکترونیک به طوری که دسترسی عموم را به بورس کالای ایران فراهم کند اشاره نمود.

به وجود می آورد.

البته بورس کالای ایران با توجه به وظایف قانونی و ذاتی خود جهت تأیید و یا رد قیمت های پایه پیشنهاد شده توسط عرضه کنندگان قیمت های جهانی، نرخ ارز و هزینه های مرتبط حمل و نقل را قبل از حراج بررسی می کند تا از مصفاهه بودن قیمت پایه اطمینان حاصل نماید.

دین در این مدت شرکت های فولادی چه میزان به سیاست ها و برنامه های بورس کالا گرایش پیدا کرده اند؟

با توجه به مزایای معامله در بورس کالا برای این شرکت ها از جمله کشف نرخ منصفانه قیمت محصولات فولادی، معافیت های مالیاتی و تأمین مالی برای این شرکت ها که از طریق معاملات سلف موازی استاندارد صورت می پذیرد و سایر مزایای معامله در بورس نظیر هزینه های بازاریابی؛ این شرکت ها برای فعالیت در بورس گرایش دارند. همچنین با توجه به اینکه شرکت های فولادی از جمله سهامداران و ذینفعان اصلی بورس کالای ایران می باشند و به طور طبیعی نقش کلیدی در برنامه های راهبردی و عملیاتی بورس کالا دارند؛ لذا طبیعتاً برای فعالیت در بورس کالا گرایش بیشتری نسبت به سایر گروه های کالایی داشته اند و فعالیت های خود را از طریق بورس انجام می دهند.

دین اگر بخواهیم کارنامه بورس کالا در سال ۹۴ به طور خلاصه مرور کنیم، نقطه عطف فعالیت های بورس کالا در سال ۹۴ را چه می دانید؟

اصلی ترین برنامه بورس کالا در سال ۹۴، راه اندازی قراردادهای سلف موازی استاندارد به منظور تأمین مالی شرکت های تولیدکننده بوده است و در این راستا حدود ۷ شرکت تولیدی تأمین مالی خود را از طریق انتشار این اوراق به ارزش ۷ هزار میلیارد ریال انجام داده اند. همچنین با توجه به اینکه یکی از اصلی ترین اهداف بورس توسعه ابزارهای مالی جدید در حوزه معاملات کالایی در بورس کالای ایران بوده است، حجم و ارزش معاملات در حوزه ابزارهای مالی در مقایسه با سال گذشته تفاوت قابل ملاحظه ای داشته است به طوری که مجموع حجم و ارزش معاملات سلف استاندارد و گواهی سپرده کالایی نسبت به سال قبل به ترتیب ۸۰ و ۱۸۴ درصد رشد داشته

انتظامی، مدیرعامل شرکت دیرگداز آذر:

به زودی خط تولید جدیدی راه اندازی خواهیم کرد

مدیرعامل شرکت دیرگداز آذر راجع به برنامه‌های سال آتی شرکت نیز خبر داد و گفت: در پی آن هستیم تا در سال آتی خط تولید جدید در واحد شماره ۲ را تکمیل و راه اندازی کنیم. همچنین فعالیت‌های تحقیقاتی شرکت جهت بهبود هرچه بیشتر تولیدات شرکت در سال آینده با شدت و دقت بیش‌تری ادامه خواهد داشت. ضمن این‌که برای افزایش توانمندی فروش و بازاریابی شرکت درصدد هستیم تا با پیاده‌سازی سیستم مدیریت ارتباط با مشتریان (CRM) که هماهنگ با وب سایت شرکت است و سیستم دیجیتال مارکتینگ به این اهداف یادشده دست پیدا کنیم

وی در ادامه راجع به بازارهای فروش محصولات دیرگداز آذر گفت: بازارهای فروش محصولات این شرکت در صنایع فولادی، صنایع ریخته‌گری، صنایع سیمان، صنایع مس و سایر فلزات غیرآهنی، پتروشیمی‌ها و سایر حوزه‌های مشابه را در بر می‌گیرد.

انتظامی درباره حضور شرکت دیرگداز آذر در بازارهای بین‌المللی خاطر نشان کرد: شرکت دیرگداز آذر تابحال حضور در بازارهای جهانی و فعالیت‌های صادراتی را تجربه نکرده، ولی در جریان کسب آمادگی برای حضور در این بازارهاست و امیدواریم از سال آینده شاهد آغاز فعالیت‌های صادراتی و محصولات شرکت باشیم.

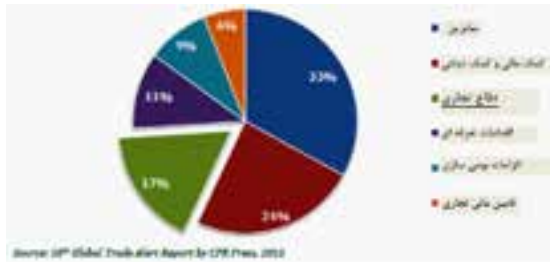
آتش انتظامی مدیرعامل شرکت دیرگداز آذر در گفت‌وگو با چیلان میزان تولید این مجموعه را در سال ۹۴ حدود ۶۰۰۰ تن اعلام کرد و گفت: در سال ۹۴ توانستیم حدود ۶۰۰۰ تن تولید محصول داشته باشیم که محصولات تولیدی شامل انواع جرم‌ها و قطعات شکل‌دار مونولیتیک اعم از:

- جرم‌های ریختنی آلومینایی، آلومینا بالا و آلومینوسیلیکاتی از نوع پر سیمان، متوسط و کم سیمان
- قطعات پیش ساخته آلومینایی و آلومینا بالا مطابق نقشه خریدار و با ابعاد مختلف از جمله سقف کوره‌های قوس الکتریکی، قطعات نسوز تاندیش، لانس دمش گاز ازت و...
- جرم‌های ریختنی و پاشیدنی آلومینوسیلیکاتی
- جرم‌های پلاستیک آلومینوسیلیکاتی و آلومینایی
- جرم‌های قلیایی از جمله روکش تاندیش، جرم تعمیرات گرم کوره‌ها و جرم ریختنی دهانه خروج مذاب
- ماسه مجرای پاتیل و EBT کوره‌های قوس الکتریکی
- ملات‌های آلومینوسیلیکاتی و آلومینایی بوده است.

رسیدگی به شکایت های تجاری موثر بر تجارت فولاد

ترجمه: محمدحسین نشاطی
شرکت فولاد آلیاژی ایران

شکل ۴- انواع اقدامات نادرست تجاری اجرا شده در سال ۲۰۱۵

« در نظر گرفته شده برای مقابله با واردات یارانه گرفته (برای مثال شیوه تجارت نامنصفانه)
« زمینه های وضع اقدامات ضد دامپینگ: یارانه + سود + آسیب (اثرات زیان آور/ خسارت جدی) + اتفاقات ناگوار

اقدامات محافظتی (SG)

« در نظر گرفته شده برای مقابله با افزایش واردات (یعنی شیوه تجارت نامنصفانه)
« زمینه های وضع اقدامات محافظت: افزایش واردات + تحولات پیش بینی نشده + آسیب جدی یا تهدید ناشی از آن

رسیدگی به شکایت دفاع تجاری (TDI) در سطح جهانی

رسیدگی به شکایت دفاع تجاری از سال ۲۰۱۲ در سراسر جهان در حال افزایش بوده است (شکل ۱).

رسیدگی به شکایت دفاع تجاری در صنعت فولاد از سال ۲۰۱۲ در حال افزایش بوده است (شکل های ۲ و ۳).

روند استفاده از اقدامات نادرست تجاری

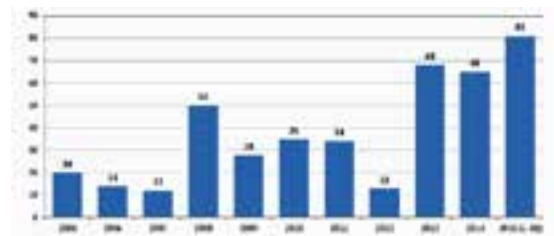
« تقریباً ۲۰ درصد از تمام اقدامات نادرست تجاری که در سال ۲۰۱۵ اجرا شده اند اقدامات دفاع تجاری (یعنی، AD، AS، SG) بودند (شکل ۴).
« ۵ کشور اول در حال اجرای اقدامات نادرست تجاری عبارتند از:

۱) روسیه (۶۵)	۴) اندونزی (۳۹)
۲) هند (۵۵)	۵) برزیل (۳۸)
۳) آمریکا (۵۱)	

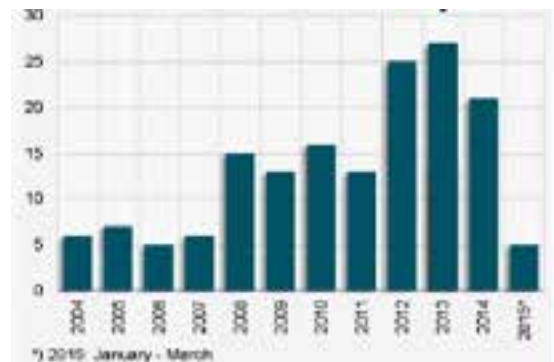
« ۵ بخش اول تحت تاثیر اقدامات نادرست تجاری عبارتند از:
۱) فلزات اساسی (۸۴)
۲) محصولات کشاورزی (۷۶)

انواع ابزار دفاع تجاری در دسترس (TDI) مجاز تحت قوانین WTO

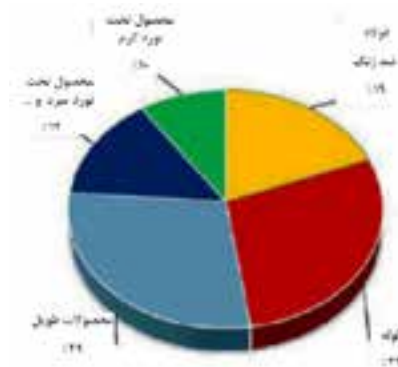
اقدامات ضد دامپینگ (AD)
• در نظر گرفته شده برای مقابله با واردات دامپینگی (یعنی شیوه تجارت نامنصفانه)
• زمینه های وضع اقدامات ضد دامپینگ: دامپینگ + آسیب + تلفات
❖ اقدامات جبرانی (ضد یارانه) (AS)

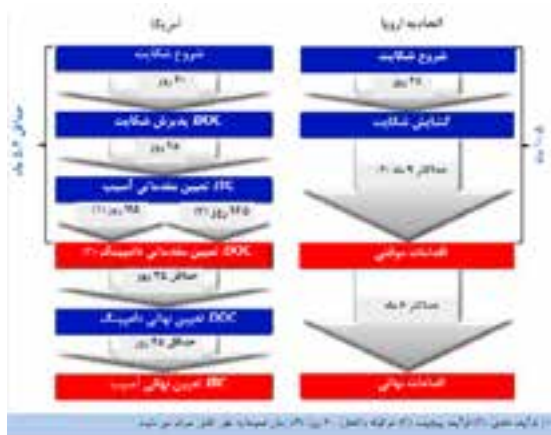
شکل ۱- TDI جدید رسیدگی (ضد دامپینگ و جبرانی) در سطح جهان

شکل ۲- تعداد رسیدگی به شکایت ضد دامپینگ (AD) / ضد یارانه (AS) شروع شده طی سال های ۲۰۰۴-۲۰۱۵ در صنعت فولاد

شکل ۳- شروع رسیدگی به شکایت ضد دامپینگ (AD) / ضد یارانه (AS) شروع شده طی سال های ۲۰۰۴-۲۰۱۵ در صنعت فولاد

شکل ۵- مقایسه روند در سیستم دفاع تجاری اتحادیه اروپا و آمریکا

اقدامات آمریکا و اتحادیه اروپا غالباً به هم مرتبط است
✓ نمونه های اخیر:

❖ فولاد ورق های الکتریکی جهت دار:

- « رسیدگی به شکایت آمریکا: ۲۰۱۳ (چین، جمهوری چک، آلمان، ژاپن، کره، لهستان، روسیه)
- « رسیدگی به شکایت اتحادیه اروپا: ۲۰۱۴ (ژاپن، چین، کره، روسیه، آمریکا)

■ محصولات ورق نورد سرد:

- « رسیدگی به شکایت آمریکا: ۲۰۱۵ (برزیل، چین، هند، ژاپن، کره، هلند، روسیه، انگلستان)
- « رسیدگی به شکایت اتحادیه اروپا: ۲۰۱۵ (چین، روسیه)

■ محصولات ورق نورد گرم:

- « رسیدگی به شکایت آمریکا: ۲۰۱۵ (استرالیا، برزیل، ژاپن، کره، هلند، ترکیه، انگلستان)
- « رسیدگی به شکایت اتحادیه اروپا: ؟ (شایعه برای چین و احتمالاً روسیه)

موارد اخیر و جاری TDI در اتحادیه اروپا

سال شروع	محصولات فولادی و مربوط به فولاد	نوع رسیدگی به شکایت	کشورهای صادرکننده
۲۰۱۵	لوله و اتصالات لوله از جنس فولاد ضد زنگ	AD	چین، تایپه
۲۰۱۵	محصولات تخت نورد سرد	AD	چین، روسیه
۲۰۱۵	میلگردهای آجدار (فولاد تقویت بتن با عملکرد خستگی بالا)	AD	چین

- (۳) وسایل حمل و نقل (۷۶)
- (۴) ماشین آلات کاربرد خاص (۶۸)
- (۵) مواد شیمیایی پایه (۶۶)

کشور	محصول	تعرفه واردات قبلی	تعرفه واردات فعلی
اندونزی	• کلاف/صفحه نورد گرم • کلاف/ورق نورد سرد • سیم مفتول • فولاد مورد استفاده برای تقویت بتن • ورق فولادی گالوانیزه	۵٪ ۷.۵٪ ۵٪ ۱۰٪ ۱۲.۵٪	۱۵٪ ۱۵٪ ۱۵٪ ۱۷.۵٪ ۲۰٪
آفریقای جنوبی	• محصولات فولادی خاص از چین (که باید تا پایان سال ۲۰۱۵ شروع شود)	۰٪	۱۰٪
ایران	• میلگرد آجدار، بیلت، HRC، سیم مفتول	N/A	۱۰٪- تا ۲۰٪
هند	• شمش نیمه تمام، محصولات طولی فولاد ضد زنگ، محصولات طولی فولاد آلیاژی، محصولات طولی غیر آلیاژی و محصولات تخت فولاد آلیاژی	۷.۵٪	۱۰٪
مکزیک	• HRC، CRC، اسلب فولادی، صفحه فولادی، سیم مفتول فولادی	N/A	۱۵٪ تا
ترکیه	• نوار ورق و تسمه های تخت زیر ۰.۲۵٪ کربن، صفحه های با زیر ۵۰۰mm • محصولات ورق تخت نوردی فولاد آلیاژی پهنای ۶۰۰mm یا بیشتر	۰٪ ۳٪	۱۰٪ ۶٪
برزیل	• افزایش تعرفه واردات محصولات فولادی خاصی (تعیین خواهد شد) درخواست شده توسط صنعت داخلی	اعلام می شود	اعلام می شود

افزایش اعمال نرخ تعرفه برای محصولات فولادی

- « کشورها با فراوانی بیشتری به افزایش تعرفه واردات برای محصولات فولاد در سال ۲۰۱۵ متوسل شدند:

سیستم دفاع تجاری آمریکا

- « موثر و سریع
- « اکثر موارد رسیدگی به شکایت به اقدامات محافظتی در سطوح ممانعت کننده منتج می شوند
- « عدم وجود قانون "عوارض گمرکی کمتر"

سال شروع	محصولات فولادی و مربوط به فولاد	نوع رسیدگی به شکایت	کشورهای صادرکننده
۲۰۱۴	محصولات نوردی ورق های الکتریکی جهت دار	AD	چین، روسیه، آمریکا، کره، ژاپن
۲۰۱۴	محصولات تخت نورد سرد فولاد ضد زنگ	AD	چین، چین تایپه

« کشورهای مورد شکایت قرار گرفته: چین، چین تایپه
 « اقدامات موقت: ۲۶ مارس ۲۰۱۵
 « اقدامات قطعی: ۲۷ آگوست ۲۰۱۵ (تا ۲۷ آگوست ۲۰۲۰)

• چین: ۲۵/۳-۲۴/۴ درصد | چین تایپه: ۶/۸ درصد

میلگردهای آجدار (فولاد تقویت بتن با عملکرد خستگی بالا)

« کشورهای مورد شکایت قرار گرفته: چین
 « اقدامات موقت: تا ۳۰ ژانویه ۲۰۱۶
 « اقدامات قطعی: مورد انتظار تا ۲۹ جولای ۲۰۱۶

محصولات فولادی تخت نورد سرد شده

« کشورهای مورد شکایت قرار گرفته: چین، روسیه
 « اقدامات موقت: تا ۱۴ فوریه ۲۰۱۶
 « اقدامات قطعی: مورد انتظار تا ۱۳ آگوست ۲۰۱۶

استفاده کنندگان جدید ابزارهای دفاع تجاری

« بازارهای جدید به طور فزاینده ای به استفاده کنندگان مکرر از ابزارهای دفاع تجاری تبدیل می شوند: مراکش، مصر، مکزیک، هند، و غیره.
 « غالبا از رسیدگی به شکایت های محافظت و افزایش عوارض واردات درون محدوده نرخ سازمان تجارت جهانی به عنوان ابزاری برای کاهش واردات از کشور ثالث استفاده می کنند.

نمونه های اخیر:

« هند: رسیدگی به شکایت ضد دامپینگ در مورد محصولات تخت نورد سرد شده فولاد ضد زنگ از چین، ژاپن، کره جنوبی، مالزی، آفریقای جنوبی، مالزی، آفریقای جنوبی، چین تایپه، اتحادیه اروپا و آمریکا (درخواست صنعت هند به زودی آغاز می شود)
 « هند: رسیدگی به شکایت محافظت محصولات تخت نورد گرم شده (در حال انجام).
 « پاکستان: رسیدگی به شکایت ضد دامپینگ در مورد کلاف و ورق نورد سرد از چین و اوکراین (در حال انجام).
 « ترکیه: رسیدگی به شکایت ضد دامپینگ در مورد محصولات تخت نورد گرم شده از چین، فرانسه، ژاپن، رومانی، روسیه، اسلواکی، اوکراین (در حال انجام).

سال شروع	کشور	نوع رسیدگی به شکایت	محصولات فولادی
۲۰۱۴	تایلند	SG	غیر آلیاژی HRC
۲۰۱۴	اندونزی	SG	سایر فولادهای آلیاژی
۲۰۱۴	مراکش	SG	ورق فولاد نورد سرد شده
۲۰۱۴	مالزی	SG	صفحه فولاد نورد گرم شده
۲۰۱۴	هند	SG	ورق فولاد نورد سرد شده
۲۰۱۴	مکزیک	AD	کلاف فولاد نورد گرم شده

درس هایی از مورد ورق های الکتریکی جهت دار

« کشورهای مورد شکایت قرار گرفته: ژاپن، چین، کره، روسیه، آمریکا
 « اقدامات قطعی: ۳۰ اکتبر ۲۰۱۵ (تا ۳۰ اکتبر ۲۰۲۰):

عوارض ضد دامپینگ:

« چین ۳۶/۶-۲۱/۵ درصد
 « ژاپن ۳۹-۳۵/۹ درصد
 « کره ۲۲/۵ درصد
 « روسیه ۲۱/۶ درصد
 « آمریکا ۲۲ درصد

جنبه های مورد نظر اتحادیه اروپا برای ورق های الکتریکی جهت دار ✓ ماده ۲۱ مقررات پایه ضد دامپینگ اتحادیه اروپا:
 "تعیین منفعت جامعه برای درخواست مداخله باید بر اساس درک همه منافع مختلف به عنوان یک کل، از جمله منافع صنعت داخلی و استفاده کنندگان و مصرف کنندگان باشد [...]".
 در مورد ورق های الکتریکی جهت دار:

« استفاده کنندگان اتحادیه اروپا مخالفت شدیدی را با اقدامات ضد دامپینگ (AD) ابراز داشتند
 « دوره کوتاهتری را برای اعتبار درخواست کردند (۲ سال به جای ۵ سال)
 « به مسائل کمبود تولید و کیفیت استناد کردند
 « نشان دادند که رقابت پذیری آنها تضعیف می شود.
 راه حل سازنده: اقدامات به صورت حداقل قیمت واردات در گستره از ۱۵۳۶ تا ۲۰۴۳ یورو بر تن.

به روز رسانی سایر موارد اخیر در اتحادیه اروپا

محصولات تخت نورد سرد شده فولاد ضد زنگ

سال شروع	محصولات فولادی و مربوط به فولاد	نوع رسیدگی به شکایت	کشورهای صادرکننده
۲۰۱۴	لوله و اتصالات لوله از جنس فولاد ضد زنگ	AD	چین، چین تایپه
۲۰۱۴	محصولات تخت نورد سرد	AD	چین، روسیه
۲۰۱۴	سایر میلگردهای آجدار (فولاد تقویت بتن با عملکرد خستگی بالا)	AD	چین
۲۰۱۴	محصولات نوردی ورق های الکتریکی جهت دار	AD	چین، روسیه، آمریکا، کره، ژاپن
۲۰۱۴	محصولات تخت نورد سرد فولاد ضد زنگ	AD	چین، چین تایپه
سال شروع	محصولات فولادی و مربوط به فولاد	نوع رسیدگی به شکایت	کشورهای صادرکننده

صنعت جوان فروآلیاژ ایران متأثر از رکود اقتصادی حاکم بر فولاد

کوروش کیهانی زاده
مدیر عامل شرکت فروسیلیسیم ایران (سهامی عام)

اشاره: فروآلیاژ صنعتی جوان و نوپاست که از اوایل دهه ۷۰ در ایران به هدف تأمین مواد اولیه استراتژیک صنایع فولادسازی بنا شده است. بنابراین با توجه به بالا رفتن نیاز بازار برای استفاده از فولاد و گسترش محصولات فولادی لازم و ضروری است که فروآلیاژ هم بتواند به همان اندازه توسعه یافته و بازار خود را به دست آورد.

کنندگان جهان قرار گرفت و مابقی توسط سایر کشورها از جمله ایالات متحده، ژاپن، نروژ، روسیه، برزیل، آفریقای جنوبی و چند کشور دیگر تولید شده است. در حالی که سهم ایران در تولید جهانی فروآلیاژ به نظر می رسد کمتر از نیم درصد باشد. در حال حاضر ظرفیت تولید فروسیلیسیم در ایران نزدیک به ۱۰۰ هزار تن در سال است که تقریباً ۸۰ درصد این ظرفیت تولید می شود. مجموع ظرفیت اسمی فروکروم در سال ۴۰ هزار تن است اما در حال حاضر تولید آن به دلایل مختلف بسیار پایین تر از ظرفیت اسمی ذکر شده است. تولید فرومولیبدن نیز کمتر از ۵ هزار تن در سال بوده و ظرفیت تولید برای فرومنگنز پرکربن در حدود ۵۰ هزار تن در سال بوده که تولید آن به دلیل مشکلات مربوط به تأمین سنگ منگنز مرغوب به مراتب کمتر از این میزان می باشد. ظرفیت تولید فروسیلیکوم نیز به عنوان عامل نشکن ساز در تولید چدن نشکن نیز حدود ۸ تا ۱۰ هزار تن در سال بوده که پاسخگوی نیاز داخلی خواهد بود. بنابراین براساس آمارهای غیررسمی توان تولید فروآلیاژ در کشور در حال حاضر حدود ۲۰۰ هزار تن در سال بوده ولی بصورت کامل بخصوص در تولید فرومنگنز و فروکرم از این ظرفیت استفاده نشده است. در حال حاضر ظرفیت تولید فروسیلیسیم در کشور اندکی بیش از مصرف داخلی بوده و مازاد آن صادر می شود، همچنین حدود ۳۰ درصد مصرف سایر فروآلیاژها در کشور تولید و مابقی وارد می گردد. سرمایه گذاری در بخش فروآلیاژ بخصوص فروسیلیسیم در سالهای اخیر قابل توجه بوده و پیش بینی می گردد در سه سال آینده حداقل ۸۰ تا ۱۰۰ هزار تن به ظرفیت فروآلیاژ کشور اضافه گردد. تعداد زیادی از صنایع پایه از قبیل حمل و نقل، ساختمان، ساخت ماشین آلات، معدن و فروآلیاژ و دیگر صنایع مرتبط با تولید و انتقال انرژی، به صنعت فولاد وابسته هستند. از این رو بهبود و توسعه صنعت فولاد از اهمیت ویژه ای در توسعه اقتصادی کشورها برخوردار است. از دیگر سو در صورت رکود اقتصادی در بخش فولاد به صنایع وابسته نیز تسری خواهد یافت که از جمله این صنایع می توان به صنعت فروآلیاژ اشاره

محدودیت توسعه صنایع معدنی و فروآلیاژی در کشورهای توسعه یافته به دلایل کمبود مواد اولیه، بالا بودن قیمت انرژی، مسائل زیست محیطی و همچنین افزایش مصرف مواد اولیه معدنی فراوری شده در کشورهای تولید کننده از جمله چین و به تبع آن نیاز صنایع فولاد و ریخته گری ایران به مواد اولیه استراتژیک مانند فروآلیاژها، توسعه صنعت معدن و بخصوص کارخانه های فروآلیاژی در ایران به عنوان صنایع بادوام را اجتناب ناپذیر کرده است. از سوی دیگر نگرانی های اقتصادی حاصل از وابستگی به درآمدهای نفتی و کاهش قیمت نفت، ایران را بر آن می دارد تا توسعه راهبردی صنعت معدن و بخصوص کارخانه های فروآلیاژی را تا سرحد امکان مورد توجه قرار دهد.

با ورود به دهه ۷۰ هجری شمسی شرکت های معدنی و کارخانه های فروآلیاژی برای سرمایه گذاری و توسعه صنعت فراوری مواد معدنی و فروآلیاژها حرکتی یکپارچه در پیش گرفتند که هدف آن کاهش وابستگی کشور به محصولات استراتژیک برای تولید و پشتیبانی از صنعت فولاد و ریخته گری بوده است. توسعه صنعت نفت، پتروشیمی، فولاد و خودرو به میزان زیادی به توسعه صنعت معدن و افزایش تولید فروآلیاژها وابسته است. بنابراین کمک به صنعت معدن و تأمین منابع مالی شرکت های سرمایه گذار و تولید کننده می تواند از راهکارهای اصلی دولت مردان برای ایجاد صنایع مصرفی با دوام و حمایت راهبردی از صنایع استراتژیک کشور باشد.

لذا توسعه ظرفیت فولاد و چدن در کشور با افزایش مصرف فروآلیاژها همراه است. بر این اساس، تولید فروآلیاژها از نظر کمی و کیفی به تولید فولاد وابسته است و هر قدر تولید فولاد بیشتر باشد نیاز به فروآلیاژها بیشتر خواهد شد. از آنجا که تولید فولاد در توسعه اقتصادی نقش مهمی دارد، لذا تولید فروآلیاژها برای اقتصاد ملی از اهمیت بسیاری برخوردار است.

چین بزرگترین تولید کننده و مصرف کننده انواع محصولات فروآلیاژی در جهان است. در سال های گذشته چین با حدود ۶۰ درصدی از تولید فروآلیاژها در رأس تولیدکنندگان، صادرکنندگان و مصرف

فروآلیاژ چیست و چه کاربردی دارد؟
فروآلیاژها، آلیاژهایی هستند که از آهن و یک یا چند عنصر شامل سیلیسیم، منگنز، کروم، مولیبدن، وانادیوم، تیتانیوم، کبالت، نیکل، تنگستن و ... تشکیل شده اند و شرایط آسان داخل شدن عنصر یا عناصر مورد نظر به فولاد یا چدن مذاب را فراهم می کنند. نقش این عناصر می تواند شامل اکسیژن زدایی و یا ایجاد ساختار مورد نظر و دستیابی به خواص فیزیکی و شیمیایی مطلوب برای کاربردهای معین انواع فولاد و چدن باشد. کاربرد عمده فروآلیاژها در صنایع تولید آهن و فولاد، ریخته گری و تولید برخی فلزات مانند منیزیم است. از این رو فروآلیاژها در تولید فولاد و قطعات ریخته گری، فولادی و چدنی نقش منحصر به فردی ایفاء می کنند.

کرد که تأمین کننده مواد اولیه شرکت‌های فولادسازی است. با توجه به اینکه کسب جایگاه هفتم دنیا با تولید سالیانه ۵۵ میلیون تن فولاد خام در افق ۱۴۰۴ در برنامه راهبردی فولاد کشور دیده شده، بنابراین ضرورت دارد که توسعه صنایع آهن و فولاد کشور با برقراری توازن در توسعه فولادها به منظور پوشش کامل نیاز داخل و صادرات همراه شود. جهت تأمین انواع فولادها مورد نیاز صنعت فولاد کشور در برنامه راهبردی کشور حدود ۶۰۰ تا ۶۵۰ هزار تن انواع فولادها مورد نیاز خواهد بود که سهم فروسیلیسم حدود ۲۸۰ هزار تن و مابقی مربوط به سایر فولادها می باشد. در حال حاضر بزرگ ترین مشکل صنعت فولاد رکود بازار است اما در عین حال این صنعت با مشکلات متعدد دیگری نیز دست و پنجه نرم می کند که از آن جمله می توان به کاهش شدید قیمت‌های جهانی محصولات فولادی به دلیل کاهش قیمت سنگ آهن و انرژی و همچنین دامپینگ چین در بازارهای جهانی اشاره کرد. در عین حال که هزینه‌های تولید فولاد در ایران افزایش یافته، بازار داخل هم با کاهش تقاضا مواجه شده است و از طرفی هم کاهش قیمت ارز مزیت‌های صادرات را نیز کاهش داده است.

مشکلات صنایع فولادی که از سال گذشته شروع شده به صنایع فولاد کشور نیز تسری پیدا کرده و به دلیل رکود اقتصادی داخل و کاهش قیمت جهانی، صنایع فولاد کشور و بخصوص تولیدکنندگان فروسیلیسم را دچار مشکلات عدیده ای کرده است. حدود ۸۰ درصد فروسیلیسم تولید شده در کشور به واحدهای فولادسازی فروخته می شود و با توجه به مشکلات عدیده‌ای که شرکت‌های فولادسازی در فروش محصولات و تأمین نقدینگی لازم خود دارند، تولیدکنندگان فولادها، نیز دچار مشکل کرده‌اند. در عین حال با کاهش قیمت جهانی فولادها، صادرات این محصولات هم به راحتی انجام پذیر نخواهد بود و در مقایسه با تولیدکنندگان چینی (با توجه به هزینه تولید پایین تر چین نسبت به ایران) صادرات نیز صرفه اقتصادی نخواهد داشت. شرکت‌های فولادسازی با توجه به مشکلات پیش رو همواره خواستار حذف یا کاهش تعرفه واردات فولادها بوده‌اند.

مطابق آمارهای جهانی، در تولید فولاد با روش کوره بلند به طور متوسط ۱۴ کیلوگرم و با روش کوره قوس الکتریکی ۱۱ کیلوگرم از انواع فولادها مورد نیاز است که بر اساس آمار سال ۲۰۱۴ حدود ۳٫۶ درصد هزینه در روش کوره بلند و ۲٫۹ درصد قیمت تمام شده در روش کوره قوس الکتریکی است. گرچه حداکثر تعرفه واردات فولاد ۱۵ درصد بوده و با توجه به سهم اندک فولادها در قیمت تمام شده فولاد به نظر می‌رسد در کاهش هزینه تولید فولاد تأثیر به سزایی نداشته باشد. بنابراین شرکت‌های فولادی بایستی دنبال راهکار مناسب‌تری جهت کاهش هزینه‌های تولید باشند و افزایش تعرفه‌های واردات فولاد و به دنبال توقف واردات بی‌رویه محصولات فولادی باشند.

ایالات متحد آمریکا در مقابله با دامپینگ فولاد و فولاد چین تعرفه واردات فولاد را تا ۲۶۰ درصد و واردات فولاد چین را تا ۱۲۰ درصد افزایش داده و بایستی دولت ایران نیز جهت حمایت از صنعت فولاد و فولاد کشور درخصوص تعرفه واردات فولاد و فولادها نیز با توجه به شرایط موجود از تعرفه‌های شناور استفاده کند.

بازار داخلی فولادها به دلیل کاهش تقاضا مدتی است که در رکود بسر می برد، با توجه به شرایط رکود حاکم در تولید فولاد در ایران و اقصی نقاط جهان و شرایط عرضه؛ به احتمال قوی این روند ادامه خواهد داشت. در بازارهای جهانی قیمت انواع فولادها همچون فروسیلیسم، فروکروم،

در حال حاضر سالانه بیش از یک میلیارد و ۶۰۰ میلیون تن فولاد خام در جهان تولید می شود که ۷۱ درصد از سطح تولید آن در سال ۲۰۰۰ بیشتر است. این رشد چشمگیر عمدتاً به رشد تولید فولاد خام در چین که بزرگترین تولیدکننده فولاد در جهان است مربوط می شود. ایران با تولید سالیانه ۱۶ میلیون تن فولاد در جایگاه پانزدهم قرار می گیرد.

فرومونتگنز، فرومولیدین با کاهش شدیدی مواجه شده است. به نظر می‌رسد با توجه به کاهش شدید تقاضا، قیمت‌ها باز هم کاهش پیدا کند و احتمال افزایش قیمت‌ها تقریباً در کوتاه مدت بعید به نظر می‌رسد.

در سال‌های گذشته و در دوران اوج شرکت‌های فولاد ایران و بخصوص تولیدکنندگان فروسیلیسم استراتژی قیمت گذاری برای محصولات تولیدی، استراتژی قیمت گذاری بر اساس سود بالا و جذب مشتریان خاص و اندک بوده است. تولیدکنندگان فولادها در کشور تمایل به فروش در بازار داخلی دارند، چرا که حاشیه سود فروش در بازار داخلی بیشتر از حاشیه سود صادرات است و این امر سبب ایجاد انگیزه در سرمایه گذاری در این بخش شده که منتج به افزایش تقاضای قابل ملاحظه برای تاسیس واحدهای فولادی شده است. ولی با شروع بحران و رکود اقتصادی در صنعت فولاد کشور، این استراتژی کاربرد خود را از دست داده زیرا در مقطع کنونی باعث کاهش تعداد مشتریان داخلی شده و با توجه به افت قیمت جهانی محصولات فولادی شرکت‌های فولادی خواستار کاهش قیمت این محصولات شده‌اند و موجب شده است تا خریداران خارجی محصولات فولادی ایران - به ویژه ترکیه - از شرایط به وجود آمده، بهر لازم را ببرند و حتی بتوانند قسمتی از بازار داخلی را جذب کرده و تحت نفوذ خود قرار دهند. بنابراین ضروری است تا در تعامل با رشد صنعت فولاد ایران استراتژی مناسبی در قیمت‌گذاری محصولات فولادی اتخاذ شود تا ضمن برخورداری از سود مناسب در این صنعت با هدف تعامل و همکاری درازمدت با بخش فولاد و ریخته گری ایران، انگیزه لازم در سرمایه‌گذاران جهت ورود به صنعت فولاد ایجاد شود.

از دیگر سو صنایع فولاد ایران بایستی به دو مؤلفه کیفیت و کاهش هزینه‌های تولید نیز توجه داشته باشند تا بتوانند ضمن حفظ بازار داخلی و جلوگیری از ورود محصولات مشابه در بازار رقابتی خارج از ایران هم حضور مؤثر و موفق داشته باشند. انتخاب تکنولوژی‌های جدید و استفاده از فناوری‌های مدرن تولید فولاد بایستی مدنظر سرمایه‌گذاران جدید در این عرصه باشد. اتخاذ چنین تدابیری موجب می شود تا در بخش فولاد علاوه بر تأمین نیازهای داخلی صنعت فولاد کشور، بتوان بخشی از بازارهای خارجی را نیز تحت پوشش قرار داد. با اتخاذ سیاست‌های راهبردی درازمدت در بخش‌های فولاد و فولادها، می‌توان در جهت رشد دامنه‌دار و توسعه همگون صنعت فولاد و به تبع آن فولاد کشور تأثیرگذار بود. همچنین لازم است مشکلاتی که فراروی صنایع فولاد وجود دارد با کمک دولت و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاران، ورود به این بخش را تسهیل کرد. تولید فولادها رسیدن به آخرین حلقه خط ارزش افزوده و جلوگیری از خام فروشی مواد معدنی خواهد بود و نقش و سیاست دولت در ایجاد توازن در این بخش می تواند در جهت اعمال تعرفه مناسب و جلوگیری از واردات بی‌رویه و حمایت‌های تشویقی در هر دو بخش فولاد و فولادها تأثیرگذار و تعیین کننده باشد. لذا به منظور گریز از بحران موجود و کمک به تولید محصولات صنعتی کشور که در چنین شرایط دشواری به فعالیت تولیدی خود ادامه می‌دهند، باید از واردات هر نوع کالایی که تولید داخل دارد جلوگیری شده و متناسب با شرایط بازار داخلی و قیمت جهانی فولادها تعرفه واردات به صورت شناور تغییر یابد. با توجه به رشد و گستردگی استفاده از فولاد باید صنعت فولادها هم جایگاه خود را پیدا کند تا در بخش صادرات به رشد مناسبی برسد چرا که پتانسیل تولید فولادها در ایران با توجه به منابع معدنی و انرژی ارزان زیاد بوده و می تواند علاوه بر تأمین نیاز داخلی، در بازارهای جهانی نیز حضور مؤثری داشته باشد.

آینده پژوهی صنعت فولاد ایران

■ هومن فرزامی: کارشناس ارشد تحلیل سیستم‌ها، گروه پژوهشی آهن و فولاد ارفع
■ حمید اصفهانی: نویسنده مسئول، دکتری مهندسی مواد، عضو هیئت علمی دانشکده فنی و مهندسی دانشگاه بوعلی سینا
■ مسعود عسگری: دکتری مهندسی مواد، عضو هیئت علمی دانشکده مواد، دانشگاه صنعتی شریف

صنعت فولاد به عنوان مهمترین صنعت مادر کشور پس از صنعت نفت، از مواجهه با سیر تحولات جهانی و داخلی و اثرپذیری از آن ها، مصون نخواهد بود. از دیدگاه دیگر، آینده پژوهی و برنامه ریزی مبتنی بر سناریو، نه تنها امکان آمادگی در مقابل هر نوع محتمل و غیرمحتملی از آینده را فراهم آورده، بلکه فرصتی بی بدیل برای ساختن آینده مطلوب و محقق نمودن چشم انداز توسعه آهن و فولاد ۱۴۰۴ را پیش می‌نهد. به عبارتی آینده این صنعت با عدم قطعیت‌هایی مواجه خواهد بود که خود عامل تصور سناریوهای چندگانه‌ای برای این صنعت است. از یک طرف رخداد توافق هسته‌ای و تصویب برجام، ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، مسائل سیاسی و ژئوپلیتیک و اقتصاد منطقه‌ای و جهانی می‌تواند وضعیت‌های گوناگونی را در آینده برای صنعت آهن و فولاد ایران پیش آورد و از سوی دیگر مسئله ذخایر جهانی و محدود شدن منابع آب در کشور این صنعت را با مخاطره جدی روبرو سازد. این مقاله با مطالعه ابروندها و روندهای کلیدی در صنعت آهن و فولاد و تبیین اهمیت آنها در صنعت آهن و فولاد، آینده این صنعت را با توجه به زنجیره ارزش آن مطالعه کرده و پیشنهادات راهبردی خود را ارائه کرده است. طبق یافته‌های این پژوهش روند بازار داخلی، منطقه‌ای و جهانی، تکنولوژی و روش تولید، منابع معدنی، زیرساخت‌های انرژی و مسائل زیست محیطی بر آینده این صنعت اثرگذار هستند. بنا به پژوهش‌های مندرج در این مقاله، دوران پساتحریم در هر کدام از این موارد به یک اندازه تاثیرگذار نیست و منابع معدنی و انرژی تحت تاثیر محدودیت‌های داخلی و مباحث مرتبط با روش‌های نوین بهره‌برداری تحت تاثیر دورانی پساتحریم خواهند بود. این مقاله پیشنهاد می‌دهد که با هدف توسعه پایدار از احداث واحدهای جدید تولید آهن و فولاد افزون بر ظرفیت چشم انداز به بهانه امکان تجارت با کشورهای صاحب تکنولوژی پرهیز شود و برنامه نوسازی و تکمیل پروژه‌های ناتمام در دستور کار قرار گیرد.

مقدمه: جهان پیش رو و ابعاد صنعت فولاد ایران

جهان، بی‌تردید با سرعتی پرشتاب دگرگون می‌شود و در این میان، عوامل متعددی می‌توانند حیات صنایع و سازمان‌ها را با چالش‌های حیاتی مواجه کنند. صنایع می‌توانند با استفاده از دانش آینده‌پژوهی، راهکاری نظام‌مند برای مواجهه با آینده و آمادگی برای آن در مقابل داشته باشند. در این میان صنایع بزرگ ملی و جهانی همانند صنعت آهن و فولاد، اهمیت خاصی برای بذل توجه می‌طلبند.

طبق آمار جهانی بیش از ۲ میلیون نفر به طور مستقیم در صنعت فولاد اشتغال دارند. همچنین ۲ میلیون پیمانکار و ۴ میلیون شاغل در صنایع وابسته به آن حضور دارند. بنا بر گزارش‌های جهانی، این صنعت منبعی برای اشتغال بیش از ۵۰ میلیون نفر است. نرخ رشد سالانه صنعت فولاد در جهان، در خلال سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۸ به بیشترین حد خود یعنی ۶٫۲ درصد رسید و حتی با وجود بحران مالی در این دهه، رشد ۴٫۵ درصدی را در سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ حفظ نمود. بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۳ رشد سالانه این صنعت در جهان ۳٫۹ درصد گزارش شده است (۱).

در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران نیز بر توسعه یافتگی، برخورداری از دانش پیشرفته و توانایی در تولید علم و فناوری در افق این چشم‌انداز تاکید شده است. اهمیت صنایع کلیدی و مادر در کشور برای تحقق این سند، چشم‌گیر است. صنایع آهن و فولاد با توجه به آمار جهانی، می‌توانند در هدف دیگر چشم‌انداز "ایجاد اشتغال مولد و کاهش نرخ بیکاری" موثر باشند. علاوه بر این محدودیت منابع طبیعی کشور نیز مدنظر سند چشم‌انداز قرار گرفته و بر عوامل تولید (انرژی، سرمایه، نیروی کار، آب و خاک) تاکید شده است (۲). همچنین صنایع داخلی به دلیل شرایط تحریم، تکنولوژی فرسوده را تجربه می‌کنند و سیر انتقال دانش فنی به‌ندرت و به سختی صورت می‌پذیرد و مباحث یادشده، مانع مهمی در دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز در حوزه صنعت فولاد به شمار می‌آید.

جای خوشبینی آنکه، بنا به گزارش اخیر بانک جهانی، تخمین زده می‌شود که GDP ایران در دوران پساتحریم و در سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۸، رشد ۵٫۱ تا ۵٫۵ درصدی را تجربه کند (۳). این رشد می‌تواند بر حل مشکلات این صنعت تاثیرگذار باشد و به ویژه تعامل فناورانه با کشورهای پیشرفته از یک سو و بازار صادراتی راز سوی دیگر دچار تحول کند.

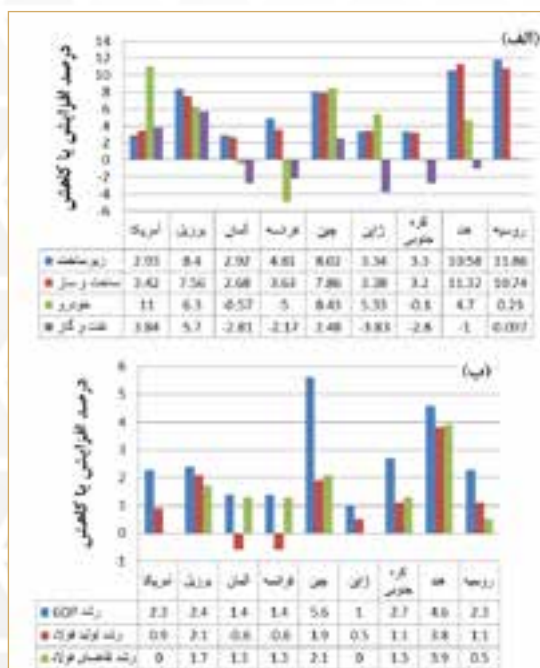
در برنامه پنجم توسعه نیز وزارت صنعت، معدن و تجارت، مکلف به ارتقاء "سطح رقابت‌مندی صنایع کشور با تأکید بر توسعه قابلیت‌های تکنولوژی و انتقال نقطه اتکاء مزیت‌های نسبی از مواد اولیه و خام به توانایی‌های فناورانه (تکنولوژیک) و خلق مزیت‌های رقابتی" شده است (۴). توانایی‌های فناورانه از آنجا اهمیت می‌یابد که صنایع مهم مصرف کننده فولاد، مانند خودروسازها، در بیست سال آینده نیازهای ویژه‌ای را از این صنعت طلب می‌کنند. به طور کلی باید توجه داشت که برخی از چالش‌ها در سطح سازمان صنعتی در یک قلمرو جغرافیایی خاص قابل حل نخواهند بود، بلکه کل صنعت نیاز به تغییر دارد، زیرا در سطح جهان تقاضا از ظرفیت صنعت کمتر است. این موضوع، تلاش سیاست‌گذاران را می‌طلبد تا با تغییر الگوها و اقدامات مقتضی، صنعت فولاد را به ساختار جدید مبدل سازند که همچنان رقابتی باقی بماند (۵). این مسئله زمانی اهمیت مضاعف می‌یابد که به چشم‌انداز توسعه صنعت فولاد ایران، نظر افکنده شود. طبق این سند، ایران باید در افاق ۱۴۰۴ به کسب جایگاه هفتم دنیا با تولید سالانه ۵۵ میلیون تن فولاد خام دست یابد. طبق تخمین بانک جهانی، در چند سال آینده، اقتصاد ایران از جهت سرمایه‌گذاری خارجی، به رقم ۳-۳٫۵ بیلیون دلار دست خواهد یافت. از جهت صادرات نیز احتمالا انگلستان، چین، هند و ترکیه، بیشترین حجم تجارت را با ایران پساتحریم خواهند داشت (۶). در این میان، چین، هند و ترکیه، برای صنعت فولاد ایران اهمیت ویژه خواهند داشت و بر ابعاد مختلف سرمایه‌گذاری، اقتصادی و فناورانه این صنعت اثرگذار خواهند بود. علاوه بر موارد فوق، اهمیت مباحث کلیدی مانند حفاظت زیست محیطی و آب در صنعت فولاد، توجه ویژه‌ای می‌طلبد. باید توجه داشت که متوسط میزان انرژی برای تولید یک تن فولاد، در ۳۰ سال گذشته ۵۰ درصد کاهش پیدا کرده است (۷). در برنامه راهبردی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز موضوع "توسعه پایدار و حفظ محیط زیست با توجه به چرخه مصرف و بازیافت" در برنامه‌های کلیدی این سازمان قرار گرفته است و سازمان‌های جهانی توصیه کرده‌اند، در طرح‌های حوزه فولاد، یک نگاه کل نگر، در بحث مصرف آب در صنایعی از این دست و استفاده مجدد از آن مورد توجه قرار گیرد. به عبارتی صنعت فولاد، در مقابل مباحث محیط زیست، در سطح جهان مسئول شناخته شده است (۸). در یک نگاه کل نگر، با صنعتی مواجه هستیم که دو بعد مهم دارد: هم "صنعتی مادر و تاثیرگذار" است و هم "تاثیر پذیر از رویدادهای جهانی". با توجه به گزارش‌هایی که پیشتر

عرضه و تقاضا (متاثر از بحران جهانی اقتصاد) تجربه کرده بود. میزان تولید چین، نقش اساسی در تولید جهانی داشته و رشد پیوسته را پشت سر گذاشته است. تولید فولاد ایران، نقش اندکی در تولید جهانی و آسیا دارد ولی بیش از نیمی از تولید سال ۲۰۱۵ خاورمیانه، متعلق به این کشور است.

شکل ۱: تولید فولاد خام به تفکیک نواحی مختلف جهان از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۵ (۲۶)

پیش‌بینی شده است تا سال ۲۰۲۰ آسیا (شامل چین) بزرگترین جهش را با ۶۸ درصد سهم بازار، در تولید فولاد خام داشته باشد. (۱۲) همچنین تا همین افق، چین به ۸۱۴ میلیون تن فولاد برای پاسخ‌گویی به تقاضای خود نیاز خواهد داشت. طبق این برآورد، ۱۴۹ میلیون تن در بخش ساخت‌وسازهای مسکونی، ۱۷۹ میلیون تن در ساخت‌وسازهای تجاری، ۱۷۱ میلیون تن در ماشین‌آلات، ۱۰۲ میلیون تن در زیرساخت‌های عمومی، ۸۶ میلیون تن در حمل و نقل و ۱۲۷ میلیون تن در دیگر بخش‌ها خواهد بود. (۱۳) در شکل ۲، وضعیت تقاضای فولاد به تفکیک کشورهای مهم جهان بررسی شده است. همانطور که مشاهده می‌شود، نقش روسیه، هند، چین و برزیل، در افزایش تقاضا در بخش زیرساخت و ساخت‌وساز چشم‌گیر است. این کشورها اغلب رشد در GDP را در خلال سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۶ تجربه می‌کنند.

شکل ۲: بررسی افزایش یا کاهش تقاضا و تولید به تفکیک جغرافیا، از ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۶ (الف) زیرساخت، ساخت و ساز، خودرو و نفت و گاز (ب) GDP و فولاد (۲۸)

ذکر شده ابعاد اقتصادی، صنعتی و فناورانه ایران، در دوران پسا تحریم تحول خاصی را تجربه خواهد کرد. به بیانی دقیق‌تر پساتحریم اشاره به یک سوی تحولات در آینده ایران خواهد داشت. سوی دیگر این تحولات، باید مبتنی بر اقتصاد مقاومتی باشد. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا را تجویز می‌کند (۸). در کنار تمامی این موارد، بحث سازمان تجارت جهانی نیز همچنان موضوعی مهم است. پیوستن به سازمان تجارت جهانی و مسئله آزادسازی تجاری نیز، در کنار شرایط پسا تحریم، وضعیت جدیدی را برای صنعت آهن و فولاد ایران به وجود خواهد آورد. لذا می‌بایست، علاوه بر توجه به ابعاد جهانی صنعت فولاد در آینده، در تحلیل شرایط داخلی صنعت فولاد، به مسئله ایران پساتحریم و اقتصاد مقاومتی، به صورت توانمندنگریست و موضوعاتی مانند تجارت جهانی، الزامات زیست محیطی و مسئله تکنولوژی را نیز در نظر داشت. در بخش بعد، به رویکرد آینده‌پژوهی، در تحلیل و بررسی آینده پرداخته شده و سپس به مهم‌ترین عدم قطعیت‌ها و روندهای اصلی صنعت فولاد اشاره می‌شود.

روش پژوهش: شناخت و برنامه‌ریزی برای آینده؛ آینده‌پژوهی

آینده‌شناسی فرآیندی است که به پیش‌بینی چندین رویداد محتمل در آینده می‌پردازد. از آینده‌پژوهی در برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت، پیش‌بینی آینده، شناخت تکنولوژی‌های و مرز دانش در آینده، درک قواعد بازی‌های جهانی و مواردی از این دست استفاده می‌شود (۹). ابرروندها، نیروهای عظیم و متحول‌کننده جهانی هستند که هر موجودی را در جهان متاثر خواهند ساخت (۱۰). مثلاً مباحث زیست‌محیطی و بحران آب، همچنان برای این صنعت حائز اهمیت هستند. برای اتخاذ تصمیم مناسب، باید عدم قطعیت‌های کلیدی آینده را متناسب با صنعت مربوطه شناخت و با توجه به شرایط ملی، اقدام مناسب را اجرایی نمود. عنصر کلیدی برای موفقیت در صنعت آهن و فولاد، تطبیق با این تغییرات محیطی سریع است. علاوه بر مطالعات آینده‌پژوهی، پیشنهاد شده است برای حفظ موقعیت رقابتی پایدار، ذی‌نفعان حوزه فولاد، به نوآوری‌ها و راه‌حل‌های فناورانه توجه ویژه داشته باشند (۱۱).

نتایج و بحث

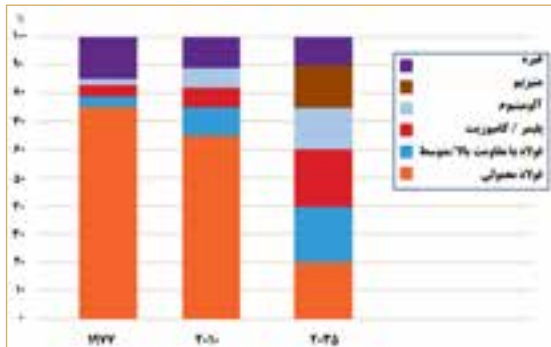
«روندها و عدم قطعیت‌های کلیدی در آینده صنعت فولاد جهان - ایران»

در بخش پیشین به اهمیت عدم قطعیت‌های کلیدی و روندهای جهانی، که بر صنایع ملی و مادر، مانند صنعت آهن و فولاد اثر گذار است، اشاره شد. در ادامه چالش‌های مهم جهانی در زنجیره ارزش صنعت فولاد بررسی شده‌اند. این چالش‌ها، خود موجب برخی عدم قطعیت‌ها و پیش‌بینی برخی روندها خواهند بود. بی‌تردید، صنعت فولاد ایران، متاثر از وضعیت این صنعت در جهان بوده و از آن تأثیر می‌پذیرد (و می‌تواند با ایفای نقش مناسب، بر آن تأثیر بگذارد). به‌ویژه، تا زمانی که صادرات و واردات، "منابع جهانی و قیمت‌گذاری بین‌المللی"، "چالش‌های جهانی زیست‌محیطی"، "انحصار تکنولوژی"، از جمله مباحث اصلی این صنعت هستند، می‌توان آینده صنعت فولاد در کشور را کاملاً در کنش و واکنش با مسائل جهانی دانست. علاوه بر این، اهمیت آینده صنعت فولاد با طرح موضوعاتی راهبردی مانند اقتصاد مقاومتی و ایران پساتحریم، دو چندان می‌شود.

عرضه و تقاضا: ظرفیت‌های انباشته/تولید قراضه و اقتصاد جهانی

در سال‌های گذشته بازار فولاد خام، تغییراتی را در قیمت‌ها و نابسمانی

هم‌اکنون ۵٫۷ برابر گران‌تر از فولاد است ولی پتانسیل کاهش وزن حدود ۵۰ درصد فولاد را دارد. اگر این محصول صنعتی و گسترده شود، ممکن است تا افق ۲۰۳۰، ۷۰ درصد کاهش هزینه داشته باشد. از این لحاظ رقابت جدی با فولاد خواهد داشت.

شکل ۴ تغییرات مصرف مواد در خودروهای سبک از ۱۹۷۷ تا ۲۰۲۵ (۲۲)

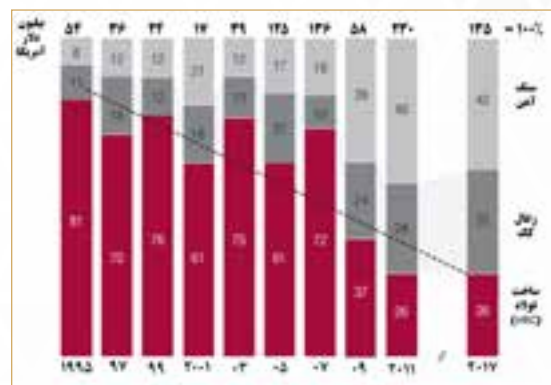
پیشتر به موضوع قراضه در بحث بازیافت و مسائل محیط زیستی و بحث خودرو اشاره شد. بازیافت و بازگشت مجدد هر یک تن قراضه در چرخه تولید فولاد سبب صرفه جویی حداقل مقدار ۱۱۳۴ کیلوگرم سنگ آهن و ۶۳۵ کیلوگرم کک و ۵۵ کیلوگرم آهک می‌شود. همچنین این امر، علاوه بر زمان، صرفه جویی ۷۵ درصدی در مصرف انرژی را به همراه خواهد آورد. (۱۷) این مسئله زمانی مهم‌تر می‌شود که ورود قراضه به جریان تولید به صورت تجمعی بوده و احتمالاً در سال‌های آتی رشد سریع‌تری را در ورود به چرخه تولید فولاد خام در پی خواهد داشت. به طور کلی تجارت خالص قراضه (صادرات منهای واردات) در کشورهای توسعه یافته آسیا، با بیشترین افزایش، از ۶ میلیون تن در سال ۲۰۱۰ به ۳۵ میلیون تن تا سال ۲۰۳۰ خواهد رسید. در همین بازه اتحادیه اروپا رشد کمی را در این تجارت شاهد خواهد بود. خالص تجارت کشورهای این اتحادیه، تا صادرات ۱۰ میلیون تن قراضه در سال ۲۰۳۰ خواهند بود. چین و هند، هر دو تجارت منفی و افزایش واردات را در این افق تجربه خواهند کرد. (۱۸)

■ افزایش بهره‌وری و بحران‌های زیست محیطی

بخش آهن و فولاد، سهم قابل توجهی در تولید گازهای پایداری نظیر CO₂ دارد. دو فاکتور مهم این صنعت، باعث این نقش کلیدی می‌شود. ابتدا تکنولوژی و فرآیند فناورانه که می‌تواند کارآتر و بهره‌ور تر باشد و دوم تقاضای آتی فولاد. باید توجه داشت که کک و ذغال، که مهم‌ترین منابع تولید CO₂ هستند، حضور چشم‌گیری در فرآیند تولید فولاد دارند (واحدهای کک‌سازی و واحدهای تولید آهن به روش احیا مستقیم یا ذغال). عوامل بازدارنده زیست محیطی باعث شده‌اند تا اقتصادهای پیشرفته هر چه سریع‌تر، آن‌ها را به شیوه کارآتری اصلاح کنند. مباحث زیست محیطی، از نگاه مصرف منابع آب، در حوزه صنعت فولاد طرح و بررسی می‌شوند. در ایران، وضعیت خشکسالی و کمبود منابع آبی، بحث بسیار جدی و تاثیرگذار در حیات آتی صنایع است. صنعت فولاد نیز از جمله صنایع مصرف کننده جدی آب است. موضوع بهره‌وری منابع، از جمله مباحث دیگر است، که هم در سطح بین‌المللی و هم در سطح ملی روندهایی را در پی داشته و خواهد داشت. در بعد ملی، عدم دسترسی به تکنولوژی روزآمد و به ویژه مسئله تحریم‌ها، در کاهش بهره‌وری معادن موثر بوده‌اند. در این بخش، به عدم قطعیت‌ها و روندهای کلیدی موثر بر آینده صنعت فولاد توجه شد و برخی پیش‌بینی‌ها پیش روی آینده این صنعت در

در گزارشی از موسسه مکنزی در حوزه آینده صنعت فولاد و ظرفیت‌های تولید چین، برای توسعه تولید فولاد این کشور، سه سناریو تا سال‌های ۲۰۳۰ مدنظر قرار گرفته است.

در سناریو اول صنعت فولاد این کشور، ۸۰ درصد بالاتر از وضعیت امروز خواهد بود. در این سناریو، کشورهایی مانند هند و کشورهای آمریکای لاتین و کشورهای منا تولید کنندگان موثری در حوزه فولاد خواهند بود. در سناریو دوم، وضعیت این صنعت در چین، ۳۰ درصد بالاتر از وضعیت امروزی خود خواهد بود و کشورهای یادشده، رشد چشم‌گیری نخواهند داشت. در سناریو سوم، صنعت فولاد در چین، افزایش ۱۰ درصدی داشته و تا افق ۲۰۳۰، تقاضای فولاد کاهش خواهد یافت و اقتصادهای نوظهور دیگری، صنعت فولاد را تحریک خواهند کرد. (۱۳) صنعت کشتی‌سازی چین نیز، تقاضای فولاد این کشور را تشدید خواهد کرد، نظر به این نکته که تا سال ۲۰۲۰، چین نیز از مطرح‌ترین کشتی‌سازها در جهان خواهد بود. همچنین وضعیت تقاضای فولاد هند تحت تاثیر ساخت‌وساز مسکونی قرار خواهد گرفت. با توجه به اینکه هند تا ۱۰ سال آینده، به ۱۰ میلیون خانه در هر سال نیاز خواهد داشت، که پیرامون مهمی برای تقاضا در بخش فولاد این کشور خواهد بود. (۱۴) همچنین پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۲۵ تقاضای بخش ساخت و ساز، از ۸۴۵ میلیون تن در سال ۲۰۱۲، به ۱۵۰۶ میلیون تن در سال ۲۰۲۵، افزایش یابد. البته انتظار توسعه عظیم اقتصادهایی مانند هند و چین، تاکنون هم منجر به افزایش تقاضای فولاد و دیگر مواد خام در توسعه زیرساخت‌ها شده است.

شکل ۳: میزان ارزش افزوده در زنجیره ارزش صنعت فولاد (۱۱)

صنعت خودرو نیز به عنوان یک مصرف کننده بزرگ صنایع فولادی و تامین کننده اصلی قراضه، تحت تاثیر روندهایی قرار دارد. (۱۵) مسئله مواد به کار گرفته شده در این صنعت، به ویژه فولاد، موضوع تحلیل‌های متعددی قرار گرفته است. با مطالعات روندهای به کارگیری مواد خام مانند فولاد، آلومینیوم و غیره، در صنایع خوردوسازی تا افق ۲۰۳۰، پیش‌بینی شده است که موادی مانند فیبر کربن تا پیش از این افق نقش عمده‌ای بر عهده نخواهند داشت. آلومینیوم نیز برای به کارگیری همچنان گران خواهد بود و فولاد به دلیل قابلیت بازیافت و اهمیت موضوع زیست محیطی نقش ویژه‌ای خواهد داشت. البته فولاد با مقاومت بالا و فولادهای نوین (فوق‌العاده مقاوم) می‌توانند جایگزین قطعات آلومینیومی شوند. (۱۶) در بررسی‌های دیگر، نگاه به آلومینیوم و کامپوزیت‌ها تا افق ۲۰۳۵ مثبت تر بوده است و الگوی مصرف موادی مانند فولاد در خودروها تا سال ۲۰۳۵ تغییر می‌یابد. با اینکه سهم فولاد معمولی در خودروها کاهش خواهد یافت، لیکن فولاد با مقاومت بالا متوسط، نقش مهم‌تری بر عهده خواهد گرفت. البته همچنان فیبر کربن، می‌تواند تهدیدی برای بازار فولاد باشد. با اینکه این محصول

داخل و خارج از کشور طرح شد. در ادامه به بررسی صنعت آهن و فولاد ایران از منظر روندهای اثرگذار و عدم قطعیت‌ها در دوران پسا تحریم پرداخته شده است.

تحلیل شرایط صنعت فولاد ایران در دوره پساتحریم

اگرچه صنعت آهن و فولاد در ایران بر اساس روش تولید آهن در کوره بلند طرح‌ریزی و بنا گردید اما این صنعت بعدها به ویژه پس از انقلاب با روند افزایشی بیشتری به سمت روش‌های گازی تغییر تولید دادند. بر خورداری منابع گاز طبیعی و توزیع مناسب آن در کشور فرصتی را فراهم نموده است تا واحدهای تولید آهن اسفنجی با گاز طبیعی بیشتر از هر نقطه دیگر دنیا در ایران توسعه یابند. توسعه این کارخانه‌ها که حلقه میانی زنجیره ارزش آهن و فولاد محسوب می‌شوند، موجب خواهند شد تا میزان تولید آهن (خوراک لازم کارخانه‌های فولادسازی) افزایش یابد و به افق‌های ترسیم شده در چشم اندازه توسعه نزدیک‌تر شد. علاوه بر این همانطور که پیش‌تر اشاره شد، کاهش منابع قراضه در جهان و افزایش قیمت آن، تمایل به استفاده از منبعی مطمئن برای جایگزینی قراضه در کوره‌های فولادسازی (EAF) از نظر همه متخصصان فولادسازی ایران و جهان امری ضروری است. با تولید آهن اسفنجی از این طریق میزان مصرف سایر مواد معدنی و فسیلی نظیر سنگ منگنز، زغال سنگ، کک و ... کم می‌شود و از این رو تبعات آلودگی زیست محیطی کاهش می‌یابد. پس بی دلیل نیست که آهن اسفنجی جایگزینی مطمئن در صنعت فولادسازی شناخته می‌شود. با دسترسی به ظرفیت‌های بالای تولید آهن اسفنجی در کشور می‌توان گفت که صنعت فولاد و در ادامه صنایع پایین دستی منتفع از فولاد خام نظیر خودرو سازی نیز بیمه خواهند شد، که این کار با افزایش و توسعه پایدار کارخانه‌های تولید آهن و فولادسازی به‌طور همزمان امکان پذیر خواهد بود.

بار ورودی کارخانه‌های تولید آهن اسفنجی در ایران عمدتاً از گندله تشکیل شده است. گندله بار آهن‌داری است که به صورت مصنوعی در در کارخانه‌های گندله‌سازی تولید می‌شود. گندله نیز به نوبه خود از کنسانتره سنگ آهن ساخته می‌شود که در کارخانه‌های فرآوری و تولید کنسانتره تولید شده‌اند. بنابراین تمامی قیود و عدم قطعیت‌هایی که بر روند فعالیت کارخانه فرآوری و گندله‌سازی اثرگذار هستند بر آینده پژوهی صنعت آهن و فولاد اثر گذار هستند.

مهمترین عدم قطعیت‌ها و روندهایی که بر وضعیت حال و آینده صنعت فولاد کشور اثرگذار هستند را می‌توان بازار داخلی، منطقه‌ای و جهانی آهن و فولاد، تکنولوژی و روش تولید، منابع معدنی، زیرساخت‌های انرژی و مسائل زیست محیطی عنوان کرد. هر یک از گزاره‌های فوق خود متاثر از شرایط اقتصادی و سیاسی دوران مختلف است. دوران پسا تحریم بر این عوامل اثر گذار خواهد بود که بر برخی اثری کم رنگ داشته و بر برخی دیگر موجب تحولات ژرفی خواهد شد. این مهم وقتی بیشتر پررنگ می‌شود که مشخص شود تولید کنسانتره در ایران حلقه گلوگاه صنعت آهن و فولاد ایران است. طبق آمارهای منتشر شده میزان تولید کنسانتره کمتر از ظرفیت واحدهای گندله‌سازی کشور است و این اختلاف تولید و مصرف در آینده با شکاف جدی‌تری روبرو خواهد شد. این شکاف نه تنها منجر به نرسیدن به افق‌های چشم انداز می‌شود، بلکه منجر به ایجاد شرایط رقابتی میان واحدهای آگلومراسیون خواهد شد و در این رقابت مجتمعی برنده خواهد بود که سناریو استخراج سنگ معدن و فرآوری آن را در دستور کار دارد. توسعه ناهمگون حلقه‌های زنجیر ارزش آهن فولاد رشد ناپایدار صنعت را به همراه خواهد داشت که این عامل داخلی اثر گذار خود می‌تواند معلولی از عدم قطعیت‌ها و روندهای اثر گذار در بازی جهانی و منطقه‌ای باشد.

علاوه بر این همانطور که پیش‌تر بیان شد تولید آهن اسفنجی در واحدهای احیا و حتی سایر محصولات بالادستی طبق ظرفیت‌های موجود و آتی به شدت در گرو تامین آب کافی است. کمبود آب در ایران به موضوعی جدی تبدیل شده است.

سوال قابل تامل این خواهد بود که آیا هزینه تمام شده فولاد در ایران در این بازار رقابتی که جایگاه تولید کننده و مصرف کننده در سال‌های ۲۰۲۰ کاملاً روشن است، قابل پیشی گرفتن از رقبای منطقه است یا خیر؟ علاوه بر این آیا دیگر تولید فولاد در داخل کشور مقرون به صرفه خواهد بود؟ آیا بازارهای کشورهایی که طبق پیش‌بینی‌های انجام شده بیشترین سهم تجارت در دوران پسا تحریم با ایران را خواهند داشت به خصوص هند، پذیرای فولاد خام ایران خواهد بود؟ برای تولید یک تن فولاد (از لحظه استخراج در معدن تا تولید در کارخانه فولادسازی) بالغ بر حدود ۱۵ لیتر آب مصرف می‌شود. پس اگرچه با تسهیل در امور تجاری بازار صادرات در دوران پسا تحریم رونق خواهد گرفت، اما بایستی توجه کرد که با صادرات فولاد در حقیقت بخشی از منابع آبی کشور که با آب مجازی شناخته می‌شوند صادر خواهد شد. خوشبختانه توجه به مفهوم آب مجازی در برنامه ششم توسعه مورد توجه واقع شده است. این اتفاق بطور مشابه برای سایر منابع انرژی به خصوص گاز طبیعی که عامل تولید آهن است قابل بیان است. از این رو توصیه می‌شود با رسیدن به قیمت‌های واقعی محصولات نهایی آهن و فولاد در اثر اعمال قیمت‌های اصلی و جهانی بسته‌های انرژی، بازار جهانی فولاد پیش‌روی ایران را می‌توان شفاف تر بررسی کرد.

جمع‌بندی

با توجه به مشخصات بازار جهانی فولاد میتوان مهمترین عدم قطعیت‌ها و روندهای اثر گذار بر این صنعت را در بحث آینده پژوهشی این صنعت شناسایی کرد. مهمترین عدم قطعیت‌ها و روندهایی که بر وضعیت حال و آینده صنعت فولاد کشور اثرگذار هستند را می‌توان بازار داخلی، منطقه‌ای و جهانی آهن و فولاد، تکنولوژی و روش تولید، منابع معدنی، زیرساخت‌های انرژی و مسائل زیست محیطی عنوان کرد. دوران پسا تحریم بی‌شک بر عدم قطعیت‌های مذکور اثرگذار است اما نه به یک میزان و شدت.

با شناخت مناسب و درک روشن از آینده منابع معدنی و انرژی در ایران می‌توان چنین پیش‌بینی کرد که منابع معدنی و انرژی بیشتر از اینکه تحت تاثیر گشوده شدن درهای تجارت با کشورهای متعدد باشد، تحت تاثیر قیود و محدودیت‌های داخلی خواهد شد. دوران پسا تحریم می‌تواند به انتقال روش‌های نوین بهره‌برداری از منابع زیرزمینی و انرژی کمک کند. اما در انتقال تکنولوژی و دانش فنی کارآمد به بدنه صنعت آهن و فولاد بسیار اثر گذار خواهد بود به‌طوریکه ضمن دستیابی و تبادل علوم روز، فرصت نوسازی صنایع آهن و فولاد با بهره‌گیری از تجهیزات مرغوب، کاهش اثرات زیست محیطی و محصول با کیفیت‌تر فراهم خواهد شد.

پیشنهاد می‌شود بیشتر از احداث واحدهای جدید تولید فولاد به نوسازی و تکمیل پروژه‌های در دست اجرا پرداخته شود. با این رویه امکان توسعه صنعت آهن و صنایع بالادستی به‌طور هم‌پا با صنعت فولادسازی فراهم خواهد شد.

منابع در دفتر نشریه موجود است.

* قابل ذکر است که خلاصه مقاله در نشریه منتشر شده است. فایل کامل این مقاله به زودی در سایت جیلان آنالیزین قابل مطالعه است.

تولید فولاد خام و محصولات فولادی طی ۱۲ ماهه ۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

واحد: هزار تن

متغیر / محصول	تولید بخش خصوصی شده			تولید بخش خصوصی			کل تولید		
	دوازده ماهه ۹۳	دوازده ماهه ۹۴	درصد تغییرات	دوازده ماهه ۹۳	دوازده ماهه ۹۴	درصد تغییرات	دوازده ماهه ۹۳	دوازده ماهه ۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۱۳۶۰	۹۳۷	-۳۶	۳۸۲	۱۹۸	-۴۸	۱۶۴۲	۱۱۳۵	-۳۱
میلگرد	۲۴۶۳	۲۱۲۷	-۱۴	۳۱۶۶	۴۰۸۰	۲۹	۵۶۲۹	۶۳۰۷	۱۰
جمع ورق	۷۳۵۶	۶۶۹۳	-۹	۱۰۹۶	۸۴۷	-۲۳	۸۴۵۲	۷۵۴۰	-۱۱
سایر محصولات فولادی	۱۳۴	۱۱۷	-۱۳	۵۵۳	۲۹۵	-۴۷	۶۸۷	۴۱۲	-۴۰
کل محصولات فولادی	۱۱۲۱۳	۹۸۶۴	-۱۲	۵۱۹۷	۵۴۲۰	۴	۱۶۴۱۰	۱۵۲۸۴	-۷
فولاد خام	۱۴۸۴۷	۱۳۸۳۳	-۷	۱۹۵۸	۲۸۷۵	۴۷	۱۶۸۰۵	۱۶۷۰۸	-۱

۹۲

نمودار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران

صادرات و واردات فولاد خام و محصولات فولادی طی ۱۲ ماهه ۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

واحد: تن

متغیر / محصول	واردات			صادرات		
	دوازده ماهه ۹۳	دوازده ماهه ۹۴	درصد تغییرات	دوازده ماهه ۹۳	دوازده ماهه ۹۴	درصد تغییرات
تیر آهن	۱۷۳	۵۴	-۶۹	۱۷۹	۱۷۴	-۳
میلگرد	۲۲۱	۳۲۴	۴۷	۲۴۸	۳۰۲	۲۲
جمع ورق	۲۷۶۷	۳۶۶۸	۳۳	۱۵۳۹	۱۷۱۰	۱۱
سایر محصولات فولادی	۹۸۳	۱۵۸	-۸۴	۹۰۴	۲۸	-۹۷
کل محصولات فولادی	۴۱۴۴	۴۲۰۴	۱	۲۸۷۰	۲۲۱۴	-۲۳
فولاد خام	۲۷۴	۱۶۵	-۴۰	۹۷۵	۱۷۹۹	۸۵

مصرف ظاهری فولاد خام و محصولات فولادی طی ۱۲ ماهه ۹۴ و مدت مشابه در سال گذشته

واحد: هزار تن

مصرف ظاهری	متغیر / محصول	
	دوازده ماهه ۹۳	دوازده ماهه ۹۴ درصد تغییرات
تیر آهن	۱۶۳۶	۱۰۰۵ -۳۹
میلگرد	۵۶۰۲	۶۳۳۹ ۱۱
جمع ورق	۹۶۸۰	۹۴۹۸ -۳
سایر محصولات فولادی	۷۶۶	۵۴۳ -۲۹
کل محصولات فولادی	۱۷۶۸۴	۱۷۳۷۴ -۲
فولاد خام	۱۶۱۰۴	۱۵۰۷۴ -۶

سرانه مصرف ۱۹۱ کیلوگرم

سهم فولاد خام و محصولات فولادی از تولید، واردات و صادرات فولاد طی ۱۲ ماهه ۹۴

واحد: درصد

مصرف / متغیر	درصد از کل تولید محصول		
	درصد از کل واردات	درصد از کل صادرات	درصد از کل تولید محصول
تیر آهن	۱.۲۴	۴.۲۴	۷.۳۶
میلگرد	۷.۴۲	۷.۵۳	۴۰.۶۱
جمع ورق	۸۳.۹۶	۴۲.۶۱	۴۹.۳۳
سایر محصولات فولادی	۳.۶۲	۰.۷۰	۲.۷۰
فولاد خام	۳.۷۸	۴۴.۸۳	